

Kallelse

Socialnämnden kallas till sammanträde 2023-05-23

Plats och tid

Välfärd Gävle, Magasinsplan 19, Gevaliasalen 08:30-17:00

Ordförande

Martina Kyngäs (KD)

Förhinder anmäls till

Nadina Alimanovic

Gruppmöte, den 23 maj, klockan 07.30-08.30, Magasinsplan 19:

Lokaler finns tillgängliga enligt följande:

(M): Ebony, plan 1

(SD): Rum 137, plan 1

Kallelse

1. Mötets öppnande

2. Upprop och val av justerare

3. Fastställande av föredragningslistan

4. Anmälan av ordförandeberedning

Ärendebeskrivning

Beredning har ägt rum 2023-05-10, kl. 10.00 - 10.30

Närvarande var ordförande Martina Kyngäs (KD), 1:e vice ordförande Lena Lundgren Rörick (S) och 2:e vice ordförande EvaMarja Andersson (M).

5. Informationsärende: Aktuellt från Sektor Välfärd

Ärendebeskrivning

Informationsärende. Föredragande: Magnus Höjjer, Eva Westman, Caroline Engberg

- Lägesbild - Utredningsenheterna
- Lägesbild - Härberget

6. Beslutsärende: Delårsrapport delår 1 år 2023 för Socialnämnden

23SON82

Förslag till beslut

- Att godkänna delårsrapport delår 1 år 2023 för Socialnämnden,
- Att överlämna rapporten till kommunstyrelsen, samt
- Att ge Välfärd Gävles sektorledning i uppdrag att:
  - så långt det är möjligt initiera ett förstärkt och utvecklat förebyggandearbete med bl a en utvecklad öppenvård och stärkt samverkan med polisen, inom givna ekonomiska ramar.
  - följa upp och för nämnden redogöra för effekterna av lönetillägget och konsultkostnaderna för utredningsenheterna.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Martin Wagner, Emma Edorsson

Handlingar i ärendet

- Missiv Delårsrapport delår 1 år 2023 för Socialnämnden
- Delårsrapport delår 1 år 2023 för Socialnämnden

7. Beslutsärende: Socialnämndens plan för intern styrning och kontroll år 2023

23SON59

Förslag till beslut

- Att anta plan för intern styrning och kontroll år 2023

Kallelse

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Martin Wagner

Handlingar i ärendet

- Missiv - Socialnämndens plan för intern styrning och kontroll år 2023
- Socialnämndens plan för intern styrning och kontroll år 2023
- Riktlinje för intern styrning och kontroll för nämnder och bolag

8. Beslutsärende: Revidering av Verksamhetsplan 2023 för Socialnämnden till kommunplan 2023 med utblick 2024 - 2026 23SON23

Förslag till beslut

- Att anta reviderad Verksamhetsplan 2023–2026 för Socialnämnden

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Martin Wagner

Handlingar i ärendet

- Missiv - reviderad verksamhetsplan 2023-2026
- Verksamhetsplan 2023-2026 för Socialnämnden reviderad 230516
- Gemensam handlingsplan externa placeringar 2023 04 21

9. Beslutsärende: Gallringsbeslut för handlingar hanterade av kundtjänstfunktionen 23SON93

Förslag till beslut

- Att anta det föreslagna gallringsbeslutet för allmänna handlingar hanterade av kundtjänst i systemet Artwise.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende.

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse - Gallringsbeslut för handlingar hanterade av kundtjänstfunktionen

Kallelse

10. Beslutsärende: Initiativärende (M) – Sprid kunskap om socialtjänsten till vårdnadshavare tidigt

23SON102

Förslag till beslut

- Att initiativärendet och dess yrkande anses vara besvarat

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Magnus Höijer

Handlingar i ärendet

- Yttrande (M) - Sprid kunskapen om socialtjänsten till vårdnadshavare tidigt
- Initiativärende (M) - Sprid kunskap om socialtjänsten till vårdnadshavare tidigt

11. Beslutsärende: Initiativärende - Ett kvinnligt härbärke i Gävle

22SON234

Förslag till beslut

- Att initiativärendet skall anses vara besvarat

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Caroline Engberg

Handlingar i ärendet

- Yttrande - Kvinnligt härbärke
- Motion - Ett kvinnligt härbärke i Gävle

12. Beslutsärende: Delgivningsmottagare inom Sektor Valfärd

23SON108

Förslag till beslut

- Att förklara registratorerna inom Socialnämnden behöriga att ta emot delgivningar

Ärendebeskrivning

Beslutsärende.

Handlingar i ärendet

- Delgivningsmottagare

13. Borttagen på grund av sekretess

Kallelse

14. Beslutsärende: Kurser/konferenser

Ärendebeskrivning

Beslutsärende.

15. Kommande beslut: Remiss - Förslag till ny risk- och sårbarhetsanalys för Gävle kommun 2023-2027

23SON81

Ärendebeskrivning

Kommande beslut. Föredragande: Caroline Engberg.

En förinspelad presentation finns på Teams att ta del av innan mötet

Handlingar i ärendet

- Yttrande - Förslag till ny risk- och sårbarhetsanalys för Gävle kommun 2023-2027
- Missiv- Förslag till ny risk- och sårbarhetsanalys för Gävle kommun 2023-2027
- Förslag till ny risk- och sårbarhetsanalys för Gävle kommun 2023-2027
- E-post Remiss - Förslag till ny risk- och sårbarhetsanalys för Gävle kommun 2023-2027

16. Informationsärende: Rapport av ej verkställda beslut, kvartal 1 år 2023

23SON110

Ärendebeskrivning

Informationsärende.

Handlingar i ärendet

- Ej verkställda beslut kvartal 1 år 2023

17. Informationsärende: Anmälningssärende

Ärendebeskrivning

Inga aktuella anmälningssärenden att ta del av vid dagens sammanträde

18. Borttagen på grund av sekretess

19. Borttagen på grund av sekretess

20. Borttagen på grund av sekretess

21. Borttagen på grund av sekretess

22. Borttagen på grund av sekretess

Kallelse

23. Borttagen på grund av sekretess

24. Borttagen på grund av sekretess

25. Borttagen på grund av sekretess

26. Borttagen på grund av sekretess

27. Borttagen på grund av sekretess

28. Borttagen på grund av sekretess

29. Borttagen på grund av sekretess

30. Borttagen på grund av sekretess

31. Borttagen på grund av sekretess

32. Borttagen på grund av sekretess

33. Borttagen på grund av sekretess

34. Borttagen på grund av sekretess

35. Borttagen på grund av sekretess

36. Borttagen på grund av sekretess

37. Borttagen på grund av sekretess

38. Kommande beslut: Besluts- och delegationsförteckning för Socialnämnden

20SON415

Ärendebeskrivning

Kommande beslut. Föredragande: Lena Hörnell

Handlingar i ärendet

- Missiv - Besluts- och delegationsförteckning
- Besluts- och delegationsförteckning - beslut maj 2023

39. Informationsärende: Översiktlig bild av SIS-placeringar

Ärendebeskrivning

Informationsärende. Föredragande: Lena Hörnell

Kallelse

40. Information/utbildning **Ärendebeskrivning**

13.55-16.10

- 13.55-14.55
Socialjour och Barnahus - två länsgemensamma uppdrag
(Enhetschef: Anna Sääf Vikström)
- 15.10 - 16.10
Det familjerättsliga uppdraget
(Enhetschef: Christina Andersson)

Beslutsärende: Delårsrapport
delår 1 år 2023 för
Socialnämnden

6

23SON82

Tjänsteskrivelse

2023-05-16

Diarienummer: 23SON82, 23SON9

Handläggare:

Martin Wagner
026-17 92 27
martin.wagner@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnd

Delårsrapport delår 1 år 2023 för Socialnämnden

Förslag till beslut

Att godkänna delårsrapport delår 1 år 2023 för Socialnämnden,

Att överlämna rapporten till kommunstyrelsen, samt

Att ge Valfärd Gävles sektorledning i uppdrag att:

- Så långt det är möjligt initiera ett förstärkt och utvecklat förebyggandearbete med bl a en utvecklad öppenvård och stärkt samverkan med polisen, inom givna ekonomiska ramar.
- Följa upp och för nämnden redogöra för effekterna av lönetillägget och konsultkostnaderna för utredningsenheterna.

Inledning från nämndens ordförande

Grundregeln är att nämnderna i Gävle kommun ska ha en budget i balans, vid eventuella avvikelser ska en åtgärdsplan tas fram, beslutas och verkställas.

Förutsättningarna för 2023 års budget, som fullmäktige fattade beslut om i december, har dock förändrats kraftigt. I vårens månadsrapporter visar flera nämnder stora underskott. Bakgrunden är omvärldsfaktorer såsom ökade räntor, hög inflation samt årets avtalsrörelse som gav ett löneutfall utöver det budgeterade. Det finns därmed nämnder som inte kommer att klara en budget i balans 2023 endast genom egna åtgärder.

För att Gävle kommun i det nya läget ska ha en budget i balans pågår nu en process som ska resultera i en reviderad budget för 2023 med preliminära ramar 2024-2026. Den politiska majoriteten önskar att en reviderad budget för 2023 ska beslutas av kommunfullmäktige den 19 juni. Inför detta budgetbeslut är den politiska majoritetens förslag att nämndernas ökade kostnader för hyror ska kompenseras med 8 procent istället för budgeterade 5 procent, och att löneökningarna ska kompenseras från budgeterade 2 procent till avtalens utfall.

Alla nämnder har i budgeten som antogs av fullmäktige i december ett effektiviseringskrav på en procent som ska verkställas under 2023. Vissa nämnder har redan hanterat detta i internbudgeten, andra nämnder hanterar effektiviseringskravet vid nämndens sammanträde i maj.

Martina Kyngäs (S)

Ordförande Socialnämnden

Ärendebeskrivning

Den lagda prognosen för nämnden är behäftad med stora osäkerhet. Klart är dock att de åtgärder som genomförs och behöver genomföras alla syftar till att klara nämndens uppdrag i en utmanande situation. Det handlar dels om att utveckla öppenvårdsarbetet och det förebyggande arbetet, samt att säkerställa tillgång till utbildade och anställda medarbetare i organisationen.

Utifrån det i kommunplanen riktade uppdraget till Socialnämnden finns förberedelser för att starta upp flera processer som skulle kunna ge en klart ökad förmåga kring förebyggandearbetet inom flera delar. Bedömningen är att det går att minska externa placeringar till förmån för öppenvårdsinsatser, vilket också skulle ge positiva ekonomiska effekter.

Ett lönetillägg för handläggare, 1:e socialsekreterare samt enhetschefer som arbetar med barnärenden enligt SoL och LVU infördes 1 februari 2023. Lönetillägget ska bli effekter rörande rekryteringar och därmed minska konsultberoende och konsultkostnader. Effekterna av tillägget ska utvärderas tidigt 2024. Den totala kostnaden för tillägget på helår med nuvarande organisation bedöms vara 7 mkr.

Konsultkostnader för en konsult på helår motsvarar ca 1,4 mkr. Om organisationen minskar antalet konsulter med fem eller fler helårskonsulter kommer detta generera positiva ekonomiska effekter i förhållande till kostnaderna för lönetillägget.

Magnus Höjer

Sektorchef

Sektor Vårld

Delårsrapport delår 1 år 2023

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	3
3 Resultat, prognos och investeringar.....	3
3.1 Resultat	3
3.2 Årsprognos	7
3.3 Investeringsverksamhet	7
4 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen	8

1 Inledning

2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Arbetet med att på olika arenor och sammanhang arbeta för ett ökat förtroende och förståelse för socialtjänsten fortsätter. Behovet av att ställa om arbetet i organisationen har renderat i att flera konkreta åtgärder har identifierats där socialtjänsten genom en utvecklad öppenvård och en mer strukturerad samverkan med bl a polisen kan motverka placeringar. Behovet av ett mer samlat förebyggande arbete inom hela kommunen blir alltmer tydligt utifrån de samhällsutmaningar som finns.

3 Resultat, prognos och investeringar

3.1 Resultat

(mnkr)	Utfall 2023-04- 30	Utfall 2022- 04-30	Budget 2023-04-30	Budget helår 2023	Prognos helår 2023
Verksamhetens intäkter	28,7	22,4	20,8	62,3	62,3
Personalkostnader	-115,0	-102,6	-112,6	-344,0	-351
Övriga kostnader	-130,7	-103,7	-107,3	-322,0	-329
Avskrivningar/nedskrivningar	-0,2	-0,2	-0,3	-0,9	-0,9
Internränta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat före kommunbidrag	-217,2	-184,1	-199,4	-604,6	-618,6
Kommunbidrag	201,5	188,0	201,5	604,6	604,6
Resultat efter kommunbidrag	-15,7	3,9	2,1	0,0	-14,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-15,7	3,9	2,1	0,0	-14,0
Investeringar	0,3	0,7	1,4	4,1	4,1
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Resultatanalys

Sammanfattning av resultatet för socialnämnden, april 2023

Enligt bokföringen är det ackumulerade resultatet t.o.m. april minus 15,7 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Avvikelsen mot den periodiserade budgeten är för samma period minus 17,8 mnkr.

Kommentarer och åtgärder till större avvikelser i resultatet t.o.m. april 2023

Utredningsenhet vuxen -4,0 mnkr (mar -3,4 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Utredningsenhet vuxens resultat avviker med -4,0 mnkr mot periodens budget på grund av högre kostnader för placeringar än budgeterat (-4,7 mnkr). De största placeringskostnaderna avser stödboende samt HVB och behandlingshem (främst SoL), där antalet dygn ökat i förhållande till samma period föregående år. Däremot så har kostnaden för LVM minskat för att under april ligga på noll, vilket främst beror på den positiva effekten av ambulering motivationsteam.

Åtgärd till avvikelsen

Fortsätta arbeta aktivt med att hitta rätt boende och stöd på hemmaplan för att undvika återfall i missbruk.

Utredningsenheter barn -2,6 mnkr (mar -1,7 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Utredningsenhet barns resultat avviker med -2,6 mnkr mot periodens budget. Detta beror på höga kostnader för externa placeringar (-1,8 mnkr), främst gällande konsulentstött familjehem. Höga kostnader för inhyrd personal och övriga konsulter bidrar till avvikelsen (-0,8 mnkr).

Åtgärd till avvikelsen

Rekryteringsåtgärder för familjehem pågår. Lönetillägg infört för att bibehålla och rekrytera personal.

Utredningsenhet ungdom -12,5 mnkr (mar -8,8 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Utredningsenhet ungdoms resultat avviker med -12,5 mnkr mot periodens budget på grund av höga kostnader för externa placeringar och köpt öppenvård (-12,7 mnkr). Ökning av öppenvård har skett under hösten 2022 och fortsätter att öka, det gäller framför allt dygnskostnaden pga. fler timmar köpt öppenvård. Antalet placerade barn och unga har ökat sedan våren 2022, där placeringar av ungdomar i kriminalitet och ungdomar med psykisk ohälsa står för den stora ökningen.

Åtgärd till avvikelsen

Insatser mot gängkriminalitet är planerade (SIG) för att motverka en fortsatt ökning.

Enheten för våld i nära relation -3,4 mnkr (mar -2,9 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Verksamhetens negativa avvikelse beror på ökade kostnader för placeringar, där antalet placerade i skyddat boende varit högre i jan-feb jämfört med mars-april.

Åtgärd till avvikelsen

Ser över upphandlingen av skyddade boenden samt fortsätter samverka med privat bostadsföretag.

Rekryteringsenheten, -3,2 mnkr (-2,2 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Verksamhetens negativa avvikelse beror på högre kostnader för kontrakterade jourhem (-1,3 mnkr) och högre kostnader för köp av verksamhet för konsulentstöda jourhem (-1,5). Det är fortfarande svårt att rekrytera nya uppdragstagare, men förhoppningsvis kan den pågående rekryteringskampanjen förändra det.

Åtgärd till avvikelsen

Rekryteringskampanj

Boendeenheten 1,9 mnkr (mar 0,1 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Verksamhetens positiva avvikelse beror delvis på lägre kostnader för hyror och hyresrelaterade kostnader. Enheten minskar antalet inhyrda lägenheter, vilket medför både lägre intäkter och kostnader. Kundförluster och osäkra kundfordringar lägre än förväntat för perioden.

Åtgärd till avvikelsen

Ingen åtgärd

Flyktingboende Kristinelundsgården 5,3 mnkr (mar 4,0 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Schablonintäkterna från Migrationsverket är högre än de kostnader verksamheten har för personal, vilket ger en positiv avvikelse mot budget. Verksamheten kan behöva göra viss utökning av personal under året då antalet boende kraftigt stigit sedan november 2022.

Åtgärd till avvikelsen

Ingen åtgärd.

Verksamheter med mindre avvikelser -2,0 mnkr

Familjehemsenheten -0,6 mnkr

Tillståndsenheten -0,8 mnkr

Mottagningsenheten -1,3 mnkr

Öppenvårdsenheter 0,7 mnkr

Kommentar till avvikelsen

På Familjehemsenheten är de intäkter enheten får för återsökningar från Migrationsverket högre än förväntat, samtidigt som kostnaderna för placeringar är lägre än förväntat för perioden.

Tillståndsenhetens resultat avviker med -0,5 mnkr mot budget och beror till största del på lägre rörliga intäkter (tillsynsavgifter) än planerat.

Mottagningsenhetens resultat avviker med -1,3 mnkr främst till följd av inhyrd personal.

Öppenvårdsenheterna har en positiv avvikelse till följd av låga personalkostnader.

Åtgärd till avvikelsen

Ingen åtgärd.

Ej fördelade budgetmedel 2,8 mnkr (mar 2,1 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

En del av det positiva utfallet återfinns i medel som ännu inte har fördelats i budgeten (2,8 mnkr för perioden, 8,5 mnkr för hela 2023).

Åtgärd till avvikelsen

Ingen åtgärd. Dessa medel täcker även underskott i olika delar av verksamheten.

3.2 Årsprognos

Utifrån den information som finns vid prognostillfället så blir nämndens årsprognos - 14,0 mnkr. Nämndens negativa avvikelser kommer inte full ut att täckas med de av kommunfullmäktige tilldelade budgetmedlen för 2023, för nämndens ordinarie planerade verksamhet.

Prognos på avvikelser

Lönetillägg för socialsekreterare -7,0 mnkr

Köp av verksamhet -7,0 mnkr

Kommentar till avvikelsen

Arbetsbelastningen för nämndens socialsekreterare är hög inom utredningsenheterna barn och ungdom, familjehemsenheten och mottagningsenheten. Idag hyr vi in konsulter. För att få personal att stanna inom enheterna har ett lönetillägg om 5 tkr beslutats för medarbetare och chefer inom dessa verksamheter, med start i februari (första utbetalning i mars med retro för februari). Ca 80 medarbetare berörs av detta. En enskild konsult kostar motsvarande 1,4 mkr på helår, och bedömningen är att över tio konsulter kan avslutas från 1 september, vilket enbart under återstående period 2023 skulle medföra en minskad konsultkostnad med närmare 5 mnkr. Prognos för personalkostnader är -7 mnkr.

Till följd av fler timmar köpt öppenvård samt fler ungdomar i kriminalitet och ungdomar med psykisk ohälsa kommer nämndens kostnader för köp av verksamhet överskrida budget med -7 mnkr på helår.

3.3 Investeringsverksamhet

Utfallet på investeringsverksamheten är till och med mars 0,3 mnkr av den totala budgeten på 4,1 mnkr. Socialnämnden hade i bokslutet 2022 kvar pengar till investeringar som inte användes under året, av dessa medel beslutades 3,0 mnkr överföras till 2023 av kommunfullmäktige i februari 2023.

4 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen

Resultat / Årsprognos/Investeringsverksamhet

Socialnämnden redovisar ett resultat t.o.m. april 2023 på minus 15,7 mnkr. Avvikelse mot periodiserad budget är för samma period minus 17,8 mnkr.

De största negativa avvikelserna inom socialnämndens verksamheter rör placeringskostnader och köp av extern öppenvård, men även inhyrd personal. Ökning av öppenvård har skett under hösten 2022 och fortsätter att öka, det gäller framför allt dygnskostnaden pga. fler timmar köpt öppenvård. Antalet placerade barn och unga har ökat sedan våren 2022, där placeringar av ungdomar i kriminalitet och ungdomar med psykisk ohälsa står för den stora ökningen. Placeringskostnaderna för vuxna/unga vuxna avser stödboende samt HVB och behandlingshem (främst SoL), där antalet dygn ökat i förhållande till samma period föregående år. Däremot så har kostnaden för LVM minskat för att under april ligga på noll, vilket främst beror på den positiva effekten av ambuleringsteam.

De största positiva avvikelserna finns inom Boendeenheten (1,9 mnkr) och Flyktingboende Kristinelundsgården (5,3 mnkr). Hyror och hyresrelaterade kostnader har minskat på Boendeenheten till följd av att enheten minskat antalet inhyrda lägenheter, dock minskar då även intäkterna. De schablonintäkter som utbetalats från Migrationsverket kopplat till flyktingboendet är större än de personalkostnader boendet har.

En del av det positiva utfallet återfinns även i medel som ännu inte har fördelats i budgeten (2,8 mnkr för perioden, 8,5 mnkr för hela 2023). Dessa medel täcker till viss del de kostnadsavvikelser som finns inom utredningsenheterna för placeringar och extern öppenvård. För att rekrytera och behålla erfaren personal, har ett lönetillägg om 5 tkr införts på de enheter som i huvudsak utreder barn och unga enligt SoL och LVU, vilket på sikt ska minska behovet av konsulter.

Utifrån den information som finns vid prognostillfället så blir nämndens årsprognos minus 14,0 mnkr (-7 mnkr personal och -7 mnkr köp av verksamhet)

Utfallet på investeringsverksamheten är till och med april 0,3 mnkr av den totala budgeten på 4,1 mnkr.

**Beslutsärende:
Socialnämndens plan för
intern styrning och kontroll år
2023**

7

23SON59

Tjänsteskrivelse

2023-05-16

Diarienummer: 23SON59

Handläggare:

Martin Wagner
Tfn 026 - 17 92 27
martin.wagner@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Socialnämndens plan för intern styrning och kontroll år 2023

Förslag till beslut

Att anta plan för intern styrning och kontroll år 2023.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden ska enligt den av kommunfullmäktige beslutade "Riktlinje för intern styrning och kontroll för nämnder och bolag" anta en beskrivning och plan för internkontroll. Planen utgår från COSO-modellen och innehåller en beskrivning av nämndens styrning och kontrollmiljö, riskvärdering och kontrollaktiviteter. Uppföljning av den interna kontrollen görs i en separat rapport under början av 2024.

Beslutsunderlag

Plan för Intern styrning och kontroll för Socialnämnden 2023.

Expedieras till

Kommunstyrelsens diarium.

Magnus Höjjer
Sektorchef
Sektor Vårld

Plan för intern styrning och kontroll år 2023

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1 Styrning och kontrollmiljö.....	3
2 Riskvärdering	5
2.1 Finansiell rapportering	7
2.2 Efterlevnad av externa och interna regelverk	10
2.3 Ändamålsenlig- och effektiv verksamhet	11

1 Styrning och kontrollmiljö

Styrdokument

Mål	
En effektiv och ändamålsenlig verksamhet	Reglemente SoN Verksamhetsplan SoN Delegationsordning SoN Plan för intern styrning och kontroll SoN Kommunplan Gävle kommun
Efterlevnad av interna och externa regelverk	(Urval av de mest väsentliga lagarna inom området) Socialtjänstlagen (SoL) Föräldrabalken (FB) Äktenskapsbalken Alkohollagen Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM)

Socialnämndens interna kontroll följer COSO-modellen som definierar internkontroll som en process som utformats för att ge en rimlig försäkran om att mål uppnås inom följande områden:

- Ändamålsenlig och effektiv verksamhet
- Efterlevnad av interna och externa regelverk
- Tillförlitlig rapportering

En väl fungerande intern kontroll förebygger att misstag sker i form av felaktiga beslut som har olika former av negativ påverkan. Syftet med intern styrning och kontroll är att synliggöra, hantera och minska risker inom Socialnämndens ansvarsområde.

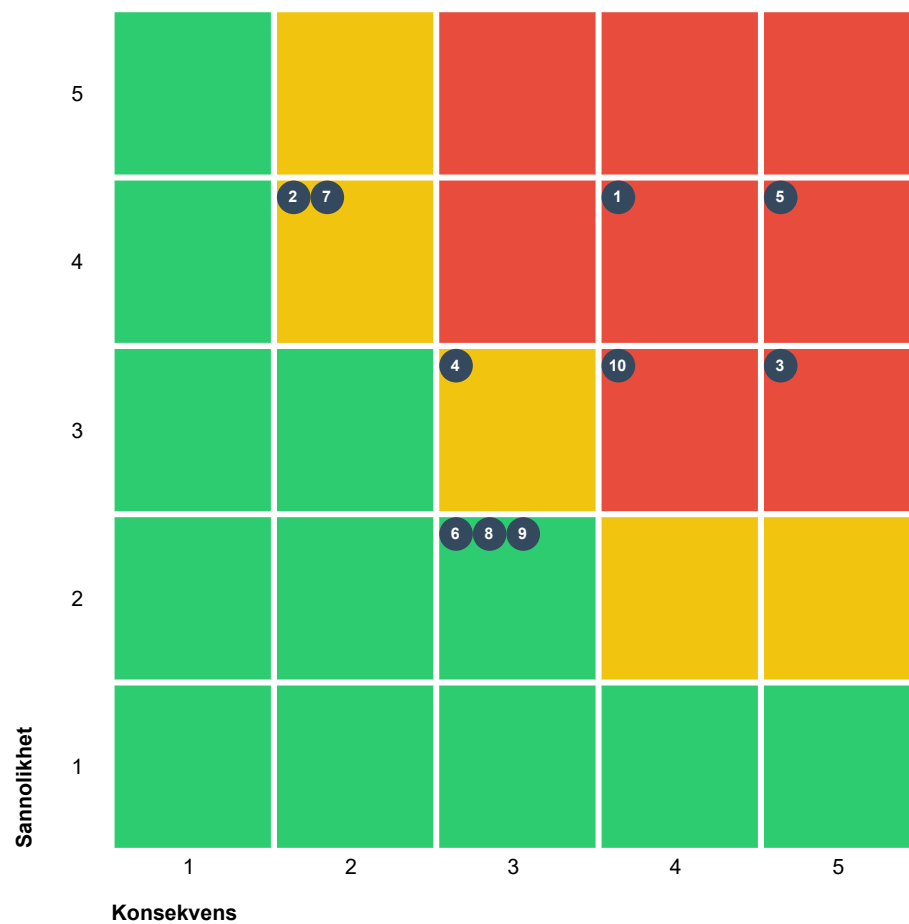
Plan för intern styrning och kontroll bygger på risk- och väsentlighetsanalyser som har genomförts av sektor Vårld. Risk- och väsentlighetsanalyser görs i förebyggande syfte, för att minska eller eliminera risker innan de faktiskt har hänt. Arbetet med riskhantering består av tre delar; inventera, värdera och åtgärda. Utgångspunkten är att den interna kontrollen ska säkerställa att organisationens mål uppfylls, att avtal följs och att verksamheten uppfyller krav i form av lagar, förordningar och annan kravställning.

De områden, processer eller rutiner där kontroll bedöms vara tillräcklig via det systematiska kvalitetsarbetet eller via andra upparbetade kontroller eller rutiner tas inte med i planen. Alla kontor som har verksamhet inom Socialnämndens ansvarsområde har inventerat och värderat risker samt tagit fram

riskhanteringsåtgärder i form av kontrollmoment. Dessa risker och åtgärder har därefter aggregerats i risk- och väsentlighetsanalyser. Sektorledningsgruppen har därefter prioriterat ett urval av riskerna i form av ett förslag av fyra utvalda riskområden där särskilt fokus bör finnas utifrån nuläge. Avslutningsvis har Socialnämnden tagit del av sammanställningen av samtliga identifierade risker med riskvärdering, samt beslutat om denna samt föreslagen internkontrollplan.

2 Riskvärdering

	Sannolikhet	Konsekvens
5	Mycket stor	Mycket stor
4	Stor	Stor
3	Medelstor	Medelstor
2	Låg	Liten
1	Mycket låg	Försumbar

4 Kritisk 3 Medium 3 Låg Totalt: 10

Risk- eller Målområde	Risker	Riskenr	Riskenivå
Finansiell rapportering	 Felaktiga utbetalningar i lönesystemet till familjehem.	4	9
	 Risk att verksamheten inte kan ställa om utifrån den ekonomiska utvecklingen	5	20
	 Felaktiga utbetalningar	6	6
Efterlevnad av externa och interna regelverk	 Uppföljning privata utförare - avtalsuppföljning privata utförare utan ramavtal.	7	8
	 Kännedom om gällande regelverk kring oegentligheter, mutor och jäv	8	6
	 Otillbörlig påverkan	9	6
	 Risk att nämndens verksamheter inte kan utföra insatser eller andra arbetsuppgifter med fullgod kvalitet.	10	12
Ändamålsenlig- och effektiv verksamhet	 Personalbrist	1	16
	 Upphandlade uppdragstagare med ramavtal kan ej tillgodose behov av platser för placeringar	2	8
	 Risk att tillräcklig beredskap inte finns för att hantera extrema händelser	3	15

Beskrivning av arbetet med riskvärdering

Beskrivning av arbetet med riskvärdering

Risker analyseras med utgångspunkt från deras sannolikhet och konsekvens. Att bedöma konsekvensen innebär att ta ställning till vilken påverkan risken vid inträffandet får på nämndens förmåga att nå uppsatta mål och regelstyrning/lagar. Att bedöma sannolikheten innebär att ta ställning till om risken har en negativ effekt på förutsättningarna att genomföra uppdraget eller andra förutsättningar för verksamheten under det närmsta året. Bedömningen görs utifrån en femgradig skala.

Fyra centrala risker utgör utifrån riskvärderingen det som nämnden följer och bevakar i internkontrollplanen för 2023

- Risk att verksamheten inte kan ställa om utifrån den ekonomiska utvecklingen
- Personalbrist
- Risk att tillräcklig beredskap inte finns för att hantera extrema händelser
- Risk att nämnden verksamheter inte kan utföra insatser eller andra arbetsuppgifter med fullgod kvalitet.

2.1 Finansiell rapportering

Risker	Beskrivning	Riskenivå	Kontrollmoment	Beskrivning	Ansvarig:	Periodicitet
 Risk att verksamheten inte kan ställa om utifrån den ekonomiska utvecklingen	Skapa förutsättningar för att verksamheten ska kunna arbeta resurseffektivt för att uppnå en budget i balans. Nämnden ska uppnå en ekonomi i balans genom effektivt resursutnyttjande och god ekonomistyrning. Mål för den ekonomiska förvaltningen, 11 kap. 1 § kommunallagen, Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet.	20	Upphandlade uppdragstagare med ramavtal kan ej tillgodose behov av platser för placeringar	Konsekvens är att direktupphandling kan behövas för att täcka behov.	Lena Hörnell	År
			Följa upp åtgärder för att minska externa placeringar.	De ekonomiska följdverkningarna av externa placeringar (Placeringar på HVB-hem, SIS-hem och skyddat boende) är mycket stor. Nämnden och verksamheten ska följa upp den handlingsplan som är framtagen för att motverka externa placeringar. Ger insatserna önskad effekt?	Lena Hörnell, Martin Wagner, Emma Edorsson	Månad

	<p>Uppföljning av tvångsåtgärder enligt lagstiftning (LVU och LVM)</p>	<p>Ökat behov av externa placeringar är en direkt följd av samhällsutvecklingen med ökad social oro. Ökat behov av insatser enligt LVU och LVM leder till ökade placeringar i SIS-institutioner där dygnskostnaden ej kan påverkas, alternativt på HVB-hem. Uppföljning/kontroller av berörda enheter och verksamheter och dess möjligheter och förmåga att möta ökade behov av insatser enligt LVU och LVM. På vilket/vilka sätt, har verksamheterna kunnat möta de ökade behoven av insatser? Vilka svårigheter har funnits?</p>	<p>Lena Hörnell, Martin Wagner</p>	<p>Månad</p>
	<p>Inköp sker genom avtal</p>	<p>Avtalstrohet (att inlöp sker via rätta avtal/leverantör) är väsentligt för att hålla ned kostnader</p>	<p>Martin Wagner, Caroline Engberg</p>	<p>År</p>

	<p>Felaktiga utbetalningar till familjehem.</p>	<p>Felaktiga utbetalningar i lönesystemet till familjehem.</p> <p>Avser felaktiga utbetalningar till familjehem. Avser löneutbetalning. Löneställning sker via HR-service. Risk att processen brister och att det inte går att upprätthålla god kvalitet på utbetalningar.</p> <p>Följa upp så att rutiner för området efterlevs så att inte fel ersättning betalas ut. Införande av arvoderingsmodul ska genomföras för att säkra upp svaghet i utbetalningsprocessen mellan utredningsenhet och löneenhet.</p>	<p>Lena Hörnell, År Martin Wagner, Emma Edorsson</p>
--	--	--	--

2.2 Efterlevnad av externa och interna regelverk

Risker	Beskrivning	Riskenivå	Kontrollmoment	Beskrivning	Ansvarig:	Periodicitet
<p>■ Risk att nämndens verksamheter inte kan utföra insatser eller andra arbetsuppgifter med fullgod kvalitet.</p>	<p>Brister i uppföljningen av nämndens ordinarie verksamhet, avtal, uppdrag och individärenden kan ge att nämnden inte på tillräckliga grunder kan säkra att kvaliteten sker i enlighet med uppdraget.</p> <p>Brister i avrapportering till nämnden kan leda till att beslut om satsningar och åtgärder tas på felaktiga grunder.</p> <p>Inkluderar undermåliga beslutsunderlag, konsekventa, rättssäkra beslut (lika beslut lika underlag)</p> <p>"Paraplyrisk" som omfattar risker kopplade till att det systematiska kvalitetsarbetet inte genomförs enligt lagkrav, förordningskrav eller annan regel/kravställning inklusive Socialstyrelsens föreskrifter enligt SOSFS 2011:9.</p> <p>Fungerar kvalitetsarbetet som avsett? Används föreskrifter och ledningssystem? Rapporteras avvikelser enligt bestämmelser och beslut? Etc.</p>	12	<p>Följa upp så att anmälningskedjan orosanmälningar inte bryter</p>	<p>Risken är att verksamheter inom kommunen inte agerar på rätt sätt gällande orosanmälningar och att dessa fall inte fångas upp och aktualiseras i tid.</p>	Lena Hörnell	År
			<p>Följa upp att rätt insats ges inom rimlig tid</p>		Lena Hörnell	År
			<p>Bristande insatser för det förebyggande arbetet</p>	<p>Insatser genom uppsökande och förebyggande arbete som syftar till att motverka våld i nära relation, segregation samt beroende och missbruk.</p>	Lars Lodin, Lena Hörnell	År

2.3 Ändamålsenlig- och effektiv verksamhet

Risker	Beskrivning	Riskenivå	Kontrollmoment	Beskrivning	Ansvarig:	Periodicitet
<p>Personalbrist</p>	<p>Avser kompetensförsörjningsbehov (att tillgång till personal med rätt kompetens finns över tid), både kort och lång sikt.</p>	<p>16</p>	<p>Kontroll av att igångsatta arbeten med fokus på förstärkt kompetensförsörjning sker enligt plan</p>	<p>Avser projekt hållbart medarbetarskap- och ledarskap. Använd kompetensen rätt (AKR).</p>	<p>Helena Vahlund</p>	<p>År</p>
			<p>Uppföljning av satsningar gällande kompetensförsörjning inom nämndens ansvar</p>		<p>Helena Vahlund</p>	<p>År</p>
			<p>Kontroll så att vikarieanskaffning fungerar och att rekryterad personal har för tjänsten och för uppdraget adekvat kompetens</p>	<p>Bemanning under framförallt sommar och helger är en utmaning</p>	<p>Helena Vahlund</p>	<p>År</p>
<p>Risk att tillräcklig beredskap inte finns för att hantera extrema händelser</p>	<p>Finns beredskap för extraordinära händelser? Avser extrema händelser. Avser att kritisk verksamhet kan genomföras. Finns kontinuitetsplanering? Inkluderar framkomlighet till kund, brist/avsaknad drivmedel eller el eller reservkraft till boenden.</p>	<p>15</p>	<p>Utvärdera genomförandet av handlingsplaner för extraordinära händelser</p>	<p>Är handlingsplaner implementerade och kända?</p>	<p>Lars Lodin, Helén Polmé, Lena Hörnell, Kia Fernlund, Anneli Lindblom, Caroline Engberg</p>	<p>År</p>

Riktlinje för intern styrning och kontroll för nämnder och bolag

Förord

Denna riktlinje ersätter det tidigare dokumentet ” Intern kontroll av ekonomi och verksamhet - Reglemente” antaget av kommunfullmäktige 1999-05-31. Riktlinjen gäller för Gävle kommunkoncern exklusive delägda bolag och kommunala förbund.

Med vänliga hälsningar,

Martin Svaleryd

Ekonomidirektör

Ekonomiavdelningen

Inledning

Intern styrning och kontroll är en central del av verksamhets -och ekonomistyrningen och omfattar alla system, processer och rutiner. Enligt Kommunallagen (6 kap 6 §) ska nämnderna var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Nämnderna ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt. Detsamma gäller när skötseln av en kommunal angelägenhet med stöd av 10 kap 1§ har lämnats över till någon annan, exempelvis ett kommunalt bolag.

Intern styrning och kontroll är en viktig del av nämnders och bolags systematiska kvalitetsarbete. Informationsutbyte mellan nämnder och bolag är en väsentlig del avseende kvalitetsarbete.

Tydliga mål inom nedan områden är en förutsättning för god intern kontroll:

- Ändamålsenlig och effektiv verksamhet
- Efterlevnad av externa och interna regelverk
- Tillförlitlig rapportering internt och externt

Definition av intern styrning och kontroll

Intern styrning och kontroll är en process utförd av en organisations styrelse/nämnd, ledning och annan personal. Den är utformad för att ge en rimlig försäkran om uppnåendet av mål som rör verksamheten, rapportering och följsamhet gentemot lagar och regler.

Ramverk/modell

Gävle kommunkoncern tillämpar ramverket/modellen COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission www.coso.org) som är en välkänd modell över hela världen gällande intern styrning och kontroll.

Med **ändamålsenlig och effektiv verksamhet** menas bland annat att

- disponera tillgängliga resurser så effektivt som möjligt för uppnående av fastställda mål.
- säkerställa god ekonomisk hushållning enligt Kommunallagen 11 kap 1§. Säkerställandet av god ekonomisk hushållning görs genom att tillgängliga medel i budgetprocessen fördelas med beaktande av risk och osäkerhet i verksamheterna samt i samhällsekonomin. Den ekonomiska utvecklingen måste därefter löpande stämmas av mot budget och mål.
- utvärdera verksamheters prestationer gentemot medborgarens behov.
- vidmakthålla och tillföra erforderlig kompetens på alla nivåer i organisationen.

Med **efterlevnad av externa och interna regelverk** menas att lagar, förordningar och föreskrifter som nämnd/bolag har att förhålla sig till följs och även att de interna regelverk som kommunfullmäktige och nämnd/styrelser beslutar om följs.

Med **tillförlitlig redovisning och rapportering** menas att all rapportering (även icke-finansiell) ska vara riktig, fullständig och ge en rättvisande bild av informationen, så att beslutsfattare ska kunna vidta erforderliga åtgärder. Exempel på rapportering:

- Intern finansiell rapportering
- Övrig intern rapportering
- Extern finansiell rapportering
- Övrig extern rapportering

Den interna styrningen och kontrollen består enligt COSO-modellen av fem komponenter för att uppnå dessa tre mål.

1) Styr-och kontrollmiljö

Styr-och kontrollmiljön är grunden och förutsättningen för intern styrning och kontroll och innefattar bland annat kommunkoncernens etiska värderingar, organisationsstruktur och kompetensförsörjning. Den innefattar även att relevanta styrdokument finns på plats som reglerar ansvar och roller. En fungerande IT-systemmiljö för effektiva processer inom de olika verksamheterna som bedrivs inom kommunkoncernen utgör även en väsentlig del av styr-och kontrollmiljön.

- Identifiera väsentliga processer för nämnd/bolag
- Identifiera styrdokument för nämnden/bolaget.
- Identifiera de systemstöd som finns inom nämnden/bolaget

2) Riskvärdering

En viktig del av intern kontroll är riskmedvetenhet. En riskmedveten organisation är bättre förberedd på "oförutsedda" händelser. Det ger en ökad effektivitet och tillförlitlighet i styrningen av verksamheten. God riskmedvetenhet skapar förtroende internt såväl som externt. Riskvärdering görs mot den kontrollmiljön som nämnd/bolag identifierar, risker identifieras och analyseras och hanteras efter riskkategorisering och väsentlighet.

3) Kontrollaktiviteter

Kontrollaktiviteter ska identifieras och utformas för att hantera risker till en acceptabel nivå. Kontrollaktiviteter kan vara manuella, automatiska, förebyggande eller upptäckande. Generella IT Kontroller ska identifieras/ användas om möjligt. Exempel på en generell IT-kontroll: En spärr i lönesystemet som förhindrar att lön utbetalas felaktigt. Identifierade kontrollaktiviteter dokumenteras och följs upp kontinuerligt.

4) Information och kommunikation

För att den interna styrningen och kontrollen ska fungera på ett effektivt sätt krävs att det finns en rutin för informationshantering och kommunikation, såväl inom den egna myndigheten som kommunkoncernen. Detta gäller även information och kommunikation inom kommunkoncernen. Ledningen på olika nivåer måste säkerställa att den får den informationen som behövs för att kunna styra, följa upp och rapportera verksamheten.

5) Utvärdering och uppföljning

Utvärdering och uppföljning av den interna kontrollen ska ske för att säkerställa att de övriga komponenterna i COSO-modellen fungerar på ett tillfredsställande sätt. Under denna komponent görs en samlad utvärdering av

- styrning-och kontrollmiljön
- riskvärdering
- kontrollaktiviteter
- information och kommunikation

Organisation och roller

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har i och med uppsiktsplikten (KL 6:1) ansvar för det övergripande arbetet med intern styrning och kontroll. Det innebär bland annat att säkerställa att det finns övergripande riktlinjer för detta samt att bistå nämnder och bolag med hjälp när det gäller frågor kring intern styrning och kontroll. Det är även kommunstyrelsens ansvar att upprätta en organisation kring intern kontroll inom kommunkoncernen. Kommunstyrelsen har rätt att utfärda närmare instruktioner och anvisningar, samt revidera dessa vid behov, för arbetet med intern styrning och kontroll.

Övriga nämnder

Nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Den enskilda nämnden har därvid att tillse att en organisation upprättas för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde.

Bolagen

Bolagsstyrelserna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Den enskilda bolagsstyrelsen har därvid att tillse att en organisation upprättas för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde.

Sektorchef och verkställande direktör

Inom nämndens/bolagets verksamhetsområde kan sektorchef/verkställande direktör ta fram egna riktlinjer och anvisningar om erforderligt.

Sektorchef/verkställande direktör är skyldig att löpande rapportera till nämnden/bolagsstyrelsen om hur den interna kontrollen fungerar.

Verksamhetsansvariga

De verksamhetsansvariga cheferna på olika nivåer i organisationen är skyldiga att följa antagna riktlinjer och anvisningar om intern kontroll samt att informera övriga anställda om riktlinjernas och anvisningarnas innebörd. Vidare har de att verka för att de arbetsmetoder som används bidrar till en god intern kontroll.

Övriga anställda

Övriga anställda är skyldiga att följa beslutade riktlinjer och anvisningar i sitt arbete.

Revisorerna

Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och, från ekonomisk synpunkt, tillfredställande sätt. De prövar även om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnder och bolag är tillräcklig. (KL 12:1)
Revisorernas ansvar är begränsat till att granska om kommunens interna styrning och kontroll är tillfredställande och ansvarar således inte för den interna styrningen och kontrollen.

Rapportering och uppföljning av intern styrning och kontroll

Nämnderna och bolagens rapportering av arbetet med intern styrning och kontroll

Varje nämnd/bolag ska kontinuerligt dokumentera hur de olika komponenterna enligt COSO-modellen ser ut. Detta ska göras utifrån de tillämpningsanvisningar och den tidplan som kommunstyrelsen upprättar.

Varje nämnd/bolag ska årligen följa upp hur styr-och kontrollmiljö, riskvärdering, kontrollaktiviter, information och kommunikation fungerar genom den femte komponenten utvärdering och uppföljning. Denna utvärdering ska antas av nämnd/styrelse året efter verksamhetsåret.

Kommunstyrelsen ska, utöver sin egen utvärdering, göra en övergripande analys över nämndernas och bolagens utvärderingsrapporter som en del av kommunstyrelsens uppsiktsroll. Den övergripande analysen ska sedan beslutas i kommunstyrelsen året efter verksamhetsåret.

Beslutsärende: Revidering av
Verksamhetsplan 2023 för
Socialnämnden till
kommunplan 2023 med
utblick 2024 - 2026

8

23SON23

Missiv

2023-05-16

Diarienummer: 23SON23

Handläggare:

Martin Wagner
026-17 80 00
martin.wagner@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Revidering av Verksamhetsplan 2023–2026 för Socialnämnden

Förslag till beslut

Att anta reviderad Verksamhetsplan 2023–2026 för Socialnämnden.

Ärendebeskrivning

Inför varje år antar Socialnämnden en verksamhetsplan för innevarande år med utsikt för ytterligare tre år. Vid beslutet i mars 2023 slogs fast att indikatorvärden skulle kompletteras

Förslag

Förslag till revideringar har tagits fram i den del som är specifik för Socialnämnden under mål 2.8.

Dessutom bifogas handlingsplanen 2023–2024 Placeringar av barn- och unga.

2.8 Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Minska antalet externa placeringar till förmån för öppenvårdsinsatser. Den handlingsplan som togs fram av sektorn under 2022 ska följas.

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Indikator 1: placering och öppenvårdsinsatser (antal)	522	Minska	Minska	Minska	Minska

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Indikator 2: Genomföra handlingsplanens aktiviteter (enligt tidplan		Genomföra	Genomföra	Genomföra	Genomföra

Not: se bifogad fil. Handlingsplan 2023 – 2024. Placeringar av barn- och unga.

Magnus Höjer

Sektorchef
Sektor Valfärd

2023-05-16
Dnr: 23SON23
Handläggare: Martin Wagner

Verksamhetsplan 2023–2026

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
2	Strategiskt nämndmål.....	5
2.1	Nämnden arbetar för att stödja barn och familj i syfte att öka skolnärvaron.	5
2.2	Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden ska ta fram en handlingsplan för att fler ska vilja bli familjehem, kontaktfamilj eller kontaktperson för de barn och unga som behöver det.	5
2.3	Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden möjliggör förstärkta familjestödsutbildningar och andra stödjande insatser till familjer.	5
2.4	Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden ska stärka det förebyggande arbetet genom fältassistenter, införa första linjens socialtjänst, samt införa sociala team eller sociala insatsgrupper som finns närmare barn, familjer och skola och är enklare att komma i kontakt med och som gör mer uppsökande verksamhet.	6
2.5	Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden ska införa fler förebyggande insatser för barn 7–15 år.	6
2.6	Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden individanpassar för bättre psykisk hälsa genom att erbjuda fler aktiviteter och insatser till målgrupper med beslut enligt Socialtjänstlagen.	6
2.7	Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden inför fritidspeng till barn i utsatthet.	6
2.8	Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Minska antalet externa placeringar till förmån för öppenvårdsinsatser. Den handlingsplan som togs fram av sektorn under 2022 ska följas.	7
2.9	Serveringstillstånd. Bättre service, tydlighet, förutsägbarhet, dialog, information och uppföljning.	7
2.10	(Robusta ekosystem) Socialnämnden säkerställer att det finns en plan för extraordinära händelser, samt kontinuitetsplaner för verksamheterna.	7
2.11	(Alla i Gävle kommun har trygga boendemiljöer) Socialnämnden uppdras att ta fram en handlingsplan för hur metoden ”Bostad först” kan införas i Gävle kommun, i syfte att minska hemlösheten.	
	8	
3	Politiska uppdrag	8

3.1 Uppdrag 2023.....	8
4 Privata utförare.....	9
5 Utvecklingsområde	9
6 Intäkts- och kostnadsutveckling	9

1 Inledning

Nämndens mål baserar under 2023 huvudsakligen på de styrimpulser som finns etablerade i Gävle kommun som:

Nämndens reglementen inkl. lagstyrning

Kommunplan (KF) inkl. fem KF-mål

Inriktningar och politiska uppdrag,

Tre strategiska program (Sociala hållbarhetsprogrammet, Miljöstrategiska programmet, samt Näringslivsprogrammet)

Verksamhetsplaner omfattar huvudsakliga prioriterade riktningar beskrivna ovan, som nämnden prioriterar. Nämndens verksamhet innehåller m.a.o. utöver detta verksamheter och aktiviteter som inte ingår här. Allt detta för att göra planering och rapportering hanterbar och sätta fokus på ett begränsat antal delar. Framåtdrift och förflyttning (progression) av ovan nämnda mål och prioriterade fokusområden är nyckeln för VP-arbetet.

Modell uppfyllelse KF-mål

Verksamhetsstyrningen och verksamhetsplanen motsvarar alltså förflyttningar inom centrala prioriterade områden för att därigenom uppnå verklig förflyttning och förändring till det bättre för Gävle och Gävles invånare.

- Justeringar och revideringar kan ske under året om så är nödvändigt.
- Indikatorer kan tillkomma under året.
- Beskrivningstexter kan komma att utvecklas.

Utvecklingen av de ekonomiska förutsättningarna för 2023 är utmanande. Detta kan komma att påverka måluppfyllelse.

Indikatorer

Måluppfyllelse bedöms genom en samlad bedömning av en mängd olika faktorer. Indikatorer är här viktiga. Erfarenheten visar att genomförande av planerade aktiviteter ofta är avgörande.

För 2023 finns ansats att dela upp indikatorer i olika grupper för att spegla olika perspektiv. Vid tidpunkt för mars-beslut är ambitionen att varje mål ska ha minst en indikator. Ytterligare indikatorer kan tillkomma under året.

2 Strategiskt nämndmål

2.1 Nämnden arbetar för att stödja barn och familj i syfte att öka skolnärvaron.

Indikator	Målvärde 2023	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Resultat av planerade genomförda aktiviteter	Genomföra	Genomföra	Genomföra	Genomföra

2.2 Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden ska ta fram en handlingsplan för att fler ska vilja bli familjehem, kontaktfamilj eller kontaktperson för de barn och unga som behöver det.

Indikator	Målvärde 2023	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Handlingsplan är framtagen och är etablerad	Genomföra	Genomföra	Genomföra	Genomföra

2.3 Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden möjliggör förstärkta familjestödsutbildningar och andra stödjande insatser till familjer.

Indikator	Målvärde 2023	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Aktiviteter: genomförande av planerade aktiviteter	Genomföra	Genomföra	Genomföra	Genomföra

2.4 Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden ska stärka det förebyggande arbetet genom fältassistenter, införa första linjens socialtjänst, samt införa sociala team eller sociala insatsgrupper som finns närmare barn, familjer och skola och är enklare att komma i kontakt med och som gör mer uppsökande verksamhet.

Indikator	Målvärde 2023	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Process och aktivitetsindikator: genomförande av planerade aktiviteter under året	Genomföra	Genomföra	Genomföra	Genomföra

2.5 Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden ska införa fler förebyggande insatser för barn 7–15 år.

Indikator	Målvärde 2023	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Process och aktivitetsindikator: genomförande av planerade aktiviteter under året	Genomföra	Genomföra	Genomföra	Genomföra

2.6 Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden individanpassar för bättre psykisk hälsa genom att erbjuda fler aktiviteter och insatser till målgrupper med beslut enligt Socialtjänstlagen.

Indikator	Målvärde 2023	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Process och aktivitetsindikator: genomförande av planerade aktiviteter under året	Genomföra	Genomföra	Genomföra	Genomföra

2.7 Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Socialnämnden inför fritidspeng till barn i utsatthet.

Indikator	Målvärde 2023	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Process och aktivitetsindikator: genomförande av planerade aktiviteter under året	Genomföra	Genomföra	Genomföra	Genomföra

2.8 Barn och Unga i Gävle kommun har trygga uppväxtvillkor: Minska antalet externa placeringar till förmån för öppenvårdsinsatser. Den handlingsplan som togs fram av sektorn under 2022 ska följas.

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Indikator 1: placering och öppenvårdsinsatser (antal)	522	Minska	Minska	Minska	Minska
Indikator 2: Genomföra handlingsplanens aktiviteter (enligt tidplan)		Genomföra	Genomföra	Genomföra	Genomföra

Not: se bifogad fil. Handlingsplan 2023 – 2024. Placeringar av barn- och unga.

2.9 Serveringstillstånd. Bättre service, tydlighet, förutsägbarhet, dialog, information och uppföljning.

Indikator	Målvärde 2023	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Samverkan och omvärldsbevakning ska utvecklas	Genomföras	Genomföras	Genomföras	Genomföras
Servicen ska utgå ifrån kundens behov och intressen och där hela lagutrymmet ska tillämpas.	Genomföras	Genomföras	Genomföras	Genomföras

2.10 (Robusta ekosystem) Socialnämnden säkerställer att det finns en plan för extraordinära händelser, samt kontinuitetsplaner för verksamheterna.

Indikator	Målvärde 2023	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Plan för extraordinära händelser samt kontinuitetsplaner finns	Genomföra	Genomföra	Genomföra	Genomföra

2.11 (Alla i Gävle kommun har trygga boendemiljöer) Socialnämnden uppdras att ta fram en handlingsplan för hur metoden ”Bostad först” kan införas i Gävle kommun, i syfte att minska hemlösheten.

Indikator	Målvärde 2023	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Handlingsplan implementerad och arbete pågår	Genomföra	Genomföra	Genomföra	Genomföra

3 Politiska uppdrag

Politiska uppdrag är beslutade och riktade till nämnd i och med beslutad kommunplan för 2023. Nämnden omhändertar dessa som delmål under de kommunövergripande målen ovan. Utveckling och genomförande av respektive uppdrag kommer även att rapporteras under året vid delårsrapportering.

3.1 Uppdrag 2023

3.1.1 Socialnämnden uppdras ta fram en handlingsplan för att fler ska vilja bli familjehem, kontaktfamilj eller kontaktperson för de barn och unga som behöver det.

3.1.2 Socialnämnden uppdras att möjliggöra förstärkta familjestödsutbildningar och andra stödjande insatser till familjer.

3.1.3 Socialnämnden uppdras att införa fler förebyggande insatser för barn 7-15 år.

- 3.1.4 Socialnämnden uppdras att stärka det förebyggande arbetet med till exempel fler fältassistenter, införa någon form av första linjens socialtjänst, sociala team eller sociala insatsgrupper som finns närmare barn, familjer och skola och är enklare att komma i kontakt med och som gör mer uppsökande verksamhet. För stärkta förebyggande insatser finns 5 mnkr att ansöka från kommunstyrelsens finansförvaltning genom särskilda beslut.**
- 3.1.5 Socialnämnden uppdras att införa en fritidspeng till barn i utsatthet.**
- 3.1.6 Socialnämnden uppdras att ta fram en handlingsplan för hur metoden "Bostad först" kan införas i Gävle kommun, i syfte att minska hemlösheten.**

4 Privata utförare

Enligt beslut i kommunfullmäktige ska uppföljning av privata utförare ske. Detta regleras av nämnden av fastställd uppföljningsplan. Valfärd Gävle har utöver egenregiverksamhet, cirka 165 avtal med externa utförare omfattande; hem för vård eller boende (HVB), gruppboende och gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning, konsulentstöd jour- och familjehemsvård, hemtjänstutförare, vård- och omsorgsboende för äldre, stöd- och behandlingsinsatser i öppenvård samt stödboende för unga vuxna. Uppföljning av verksamheten sker enligt avtal eller överenskommelser. Beställaren, det vill säga Valfärd Gävle, utför även granskningar på förekommen anledning vid exempelvis indikationer på brister i utförandet. Tillsyn utförs av tillsynsmyndigheter som Arbetsmiljöverket (AMV) och Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Samtliga rapporter delges respektive nämnd efter genomförd uppföljning.

5 Utvecklingsområde

Bristen på bostäder är en genomgående riskfaktor för att inte uppsatta mål ska uppnås för verksamhet och ekonomi. Dessa risker och problem tenderar att öka eftersom Gävle växer. Ett fortsatt utvecklingsarbete inom området är nödvändigt för hela planeringsperioden. Detta är ett kommunövergripande ansvar, som samtidigt påverkar nämndens förutsättningar att möta och lösa behoven för sina klientgrupper och individer. Möjligheterna att förkorta externa placeringar och arbeta med stödinsatser på hemmaplan försvåras om inte det finns tillgång till bostäder.

Indikatorutveckling ska ske kontinuerligt så att nämnden på bästa sätt kan följa måluppfyllelse via så relevanta indikatorer som möjligt. Indikatorer ska i första hand spegla nämndens uppdrag, dess verksamhetens genomförande samt stödja måluppfyllelse över tid. Generellt utveckla uppföljning och indikatorer som mäter effekt.

Samverkan med olika aktörer är en framgångsfaktor. Detta ska utvecklas ytterligare under 2023.

Ett förslag på ny socialtjänstlag kommer presenteras 2024 vilket innebär betydande förändringar särskilt med ett tydligare fokus med tidiga förebyggande insatser. Detta måste

följas nogsamt för att förbereda nödvändiga anpassningar och förändringar i verksamhetens planering och genomförande.

6 Intäkts- och kostnadsutveckling

RESULTATBUDGET

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Riktade statsbidrag						
Övriga intäkter	73,2	72,8	71,1	72,2	73,4	74,7
Summa intäkter	73,2	72,8	71,1	72,2	73,4	74,4
Personalkostnader	-291,5	-316,3	-313,9	-320,2	-326,6	-333,1
Köp av verksamhet	-219,9	-233,8	-232,4	-236,9	-241,6	-246,4
Övriga kostnader	-107,9	-108,7	-128,8	-124,8	-120,1	-115,0
Avskrivning	-0,5	-0,6	-0,5	-0,5	-0,5	-0,3
Summa kostnader	-619,8	-659,4	-675,7	-682,4	-688,7	-694,8
Verksamhetens resultat	-546,6	-586,6	-604,5	-610,2	-615,2	-620,1
Intern ränta	0	0	0	0	0	0
Resultat före kommunbidrag	-546,6	-586,6	-604,5	-610,2	-615,3	-620,1
Kommunbidrag	558,6	569,1	604,5	610,2	615,3	620,1
ÅRETS RESULTAT	11,9	-17,4	0	0	0	0

INVESTERINGSBUDGET

T	-6,0	-5,6	-1,1	-1,1	-1,1	-1,2
Summa nettoinvestering	-6,0	-1,4	-1,1	-1,1	-1,1	-1,2

Handlingsplan 2023 – 2024 – placeringar av barn/unga

Uppdrag utifrån KPMG:s rapport

Pia Gabrielli, Förebyggande och kompetens
Eva Westman, Myndighet
Marie Halilovic, Stöd i hemmet

HANDLINGSPLAN

Sid 56(202)

Handlingsplanen innehåller aktiviteter som bidrar till:

- Minskade insatstider för barn och unga
- Minskade placeringskostnader
- Nya och förändrade arbetssätt för att uppnå målen i vårdplanerna samt möjliggöra vård på hemmaplan

Handlingsplan för 2023 – 2024 beaktar följande:

- Förebyggande utvecklar metoder att kunna identifiera unga i riskzon så tidigt som möjligt
- Myndighet/öppenvård kortar ned ledtider mellan utredning/öppenvårdsinsats
- Att alla verksamheter utvecklar samverkansprocesser
- Att det tas fram förslag till förändrade arbetssätt i förebyggande, utredning och behandling samt förslag på nya former av insatser som kan behöva utvecklas

PÅBÖRJAT = GRÖNT

ATT SÄTTA I GÅNG = GULT

KRÄVER FÖRSTUDIE, UTREDNING, EV MER RESURSER = RÖTT

MÅL	AKTIVITET	VAR?	ANSVARIG	KOMMENTAR	PRIO	Start- och slutdatum	Uppdrag, projekt, linjearbete
Förebyggande utvecklar metoder att kunna identifiera unga i riskzon så tidigt som möjligt.	Tidig upptäckt genom samordnade insatser – SSPF Målgrupp: Barn och unga under 18 år Fokus på barn i hög risk	Förebyggande och kompetens Myndighet Stöd i hemmet	Enhetschef	<i>Tillsätts en samordnare inom fältverksamheten.</i>		Startdatum 2023 04 01 Uppföljning Enligt plan	Uppdragsbeställning upprättas
	”Trygga föräldrar” Programmet riktar sig till föräldrar med utländsk bakgrund som lever i områden med social utsatthet och som har oro för att deras barn 12 – 17 år dras eller kommer att dras till miljöer med droger, kriminalitet eller våldsbejakande extremism.	Förebyggande och kompetens	Enhetschef	<i>4 från Familjestödet och från 4 Fältgruppen är utbildade.</i> <i>En grupp är genomförd. (12 tillfällen/utbildning)</i> <i>Två grupper är planerade.</i>		Startdatum 2022 11 01 Uppföljning Utvärdering sker efter varje genomförd utbildning	Linjearbete pågår
	”Alla barn i centrum ABC” – en föräldrastödsutbildning med syfte att utöver att stärka familjerelationer hjälpa föräldrar att handskas bättre med vardagssituationer. Riktar sig till barn från förskoleålder upp till årskurs 6	Förebyggande och kompetens	Enhetschef	<i>8 utbildade på Familjestödet</i> <i>Plan för 4 ggr/termin i Sätra och Andersberg tillsammans med skolan som arena. Inom Sätra projektet.</i> <i>Arbetet pågår.</i> <i>I samarbete med Vuxenutbildning har en grupp påbörjats i april.</i> <i>Vuxenutbildning och Arbos har utbildat egna gruppledare för att nå ut bredare till utrikesfödda föräldrar.</i>		Startdatum 2022 12 01 Uppföljning Enligt projektplan	Ingår i Sätraprojektet

MÅL	AKTIVITET	VAR?	ANSVARIG	KOMMENTAR	PRIO	Start- och slutdatum	Uppdrag, projekt, linjearbete
	Föräldraskap i Sverige	Förebyggande och kompetens	Enhetschef			Start: April	
	"Barnsäkert" <i>Riktat sig till alla. Pilotprojekt på BHV – (barn 6 veckor - 5år)</i>	Förebyggande och kompetens Myndighet	Verksamhetschefer Enhetschefer	<i>Vi inväntar återkoppling om beslut från regionen och länsledning för breddinförande.</i> <i>Kartläggning av behovet av resurser från Familjestödet behövs.</i> <i>Pilotprojektet pågår, Capio Gävle HC där Familjestödet deltar.</i> <i>I och med Barnsäkert behöver vi se över processen för att underlätta kontakterna med Myndighet.</i>		Startdatum Pågår Uppföljning Juni 2023	Pågår en testpilot på initiativ från barnhälsan
	Utbilda fler nätverksledare för att möjliggöra utökat nätverksarbete som tidig insats Kartlagt behovet.	Förebyggande och kompetens Myndighet Stöd i hemmet	Verksamhetschef	<i>Finns 4 utbildningsplatser i höst.</i> <i>Idén är att vi stärker nätverksarbetet och har ett gemensamt nätverkslag.</i> <i>Beslut taget om att ha en gemensam workshop om</i>		Startdatum 2023 02 01 Uppföljning Enligt plan	Uppdragsbeställning upprättas

MÅL	AKTIVITET	VAR?	ANSVARIG	KOMMENTAR	PRIO	Start- och slutdatum	Uppdrag, projekt, linjearbete
				<i>Nätverksalg inom Vålfärd Gävle.</i>			
	Öka förtroendet för socialtjänsten genom ökad närvaro, relationsbyggande, vi ska finnas nära invånarna i stadsdelarna.	Förebyggande och kompetens Myndighet, mottagningsenheten	Enhetschef	<p><i>Se projektplan, Barn/unga i Sätra. Lokal klar i Sätra 1/12 2022</i></p> <p><i>Aktiviteter genomförs av Förebyggande enheten tillsammans med mottagningsenheten för att öka förtroendet för socialtjänsten genom dialog och informationsforum.</i></p> <p><i>Familjestödet planerar för ett tjänstedesignprojekt. Intervjua invånarna vad de behöver för att känna förtroende för socialtjänsten. Görs i samarbete med verksamhetsutvecklare.</i></p>		<p>Startdatum 2023 01 01</p> <p>Uppföljning Enligt projektplan</p>	Tvåårigt projekt
	<p>Utreda möjligheten att anställa kulturtolkar som brobyggare</p> <p>Undersöka möjlighet att söka medel för projekt.</p>	Förebyggande och kompetens Myndighet Stöd i hemmet	Verksamhetschef	<p><i>Studiebesök är gjorda i Uppsala, Örebro och Rinkeby.</i></p> <p><i>Finns olika varianter med kulturtolkar och samhällsvägledare.</i></p> <p><i>Förslag skrivs ihop hur det skulle kunna se ut i Gävle.</i></p>		<p>Startdatum 2023 01 01</p> <p>Uppföljning Enligt plan</p>	Uppdragsbeställning upprättas

MÅL	AKTIVITET	VAR?	ANSVARIG	KOMMENTAR	PRIO	Start- och slutdatum	Uppdrag, projekt, linjearbete
	Brottsförebyggande övergripande samverkan mellan polis och socialtjänst. Enhetschef ingår i ledningsgrupp med polis, socialtjänst.	Förebyggande Myndighet Stöd i hemmet	Enhetschefer	<i>(Se bilaga)</i> <i>Rapport om</i> <i>Brottsförebyggande samverkan mellan polis och socialtjänst</i>		Startdatum 2022 04 28 Uppföljning	Linjearbete
Minskade insatstider för barn och unga	Säkerställa att nätverksarbete alltid beaktas i såväl utredning som verkställighet samt öka antalet nätverksmöten.	Myndighet Stöd i hemmet	Enhetschefer 1:e socialsekreterare Behandlings- samordnare			Startdatum 2023 01 01 Uppföljning I samband med gemensamma chefsträffar	Linjearbete
	Insatser under utredningstid genom att ta fram en arbetsmodell, t ex "Sida vid sida"	Myndighet Stöd i hemmet	Enhetschefer 1:e socialsekreterare Behandlings- samordnare	<i>Ta del av EVINs arbete som pågår.</i>		Startdatum 2023 03 01 Uppföljning	Uppdragsbeställning upprättas
	Arbeta fram ett gemensamt arbetssätt som motiverar till att familjer tar emot insats	Myndighet Stöd i hemmet	Enhetschefer	<i>Finns ett pågående utvecklingsarbete mellan Utredningsenhet ungdom och Öppenvårdsenhet barn och familj. Målgrupp: Föräldrar till barn som förekommer eller riskerar att hamna i kriminella miljöer.</i>		Startdatum 2022 11 01 Uppföljning Januari 2023	Linjearbete

MÅL	AKTIVITET	VAR?	ANSVARIG	KOMMENTAR	PRIO	Start- och slutdatum	Uppdrag, projekt, linjearbete
	Flexibel arbetstid utifrån behov – utredning om utformning och omfattning Familjehuset har schemalagd arbetstid	Stöd i hemmet	Enhetschef HR	<i>Pågår utifrån ett utvecklingsförslag inom Öppenvårdsenhet Barn och familj</i>		Startdatum Hösten 2023 Uppföljning	Linjearbete
Minskade placeringskostnader	Team kring specifika ärenden, SIG med särskild samordnare Målgrupp: 13 – 17 år	Myndighet Stöd i hemmet	Ärendet förankras i nämnden.	<i>Se rapport Brottsförebyggande samverkan mellan polis och socialtjänst</i>		Startdatum Våren 2023 Slutdatum	Projekt/uppdragsbeställning upprättas
	Arbeta teambaserat utifrån Signs of Safety SOS, säkerhetsplanering	Myndighet Stöd i hemmet	Enhetschef 1:e Socialsekreterare Behandlings-samordnare	<i>Har utbildningen, Ser olika ut hur långt man kommit.</i>		Startdatum Våren 2023 Uppföljning Skär i samband med gemensamma chefsträffar	Linjearbete
	Utbilda 5 personer i FFT Anpassade insatser efter behov. Mer omfattande insatser för familjer där barn riskerar att hamna i /finns i kriminalitet	Stöd i hemmet Myndighet	Verksamhetschef Enhetschef	<i>Evidensbaserade behandlingsmodeller som riktar sig till barn/unga med normbrytande beteenden, missbruk och begår brott. Utbildningssatsning under 2023. Det är 6 pers som skall gå inom ÖVBF. 4 har redan gått. De får också handledning kopplat till arbetsmodellen.</i>		Startdatum Våren 2023 Uppföljning	Linjearbete

MÅL	AKTIVITET	VAR?	ANSVARIG	KOMMENTAR	PRIO	Start- och slutdatum	Uppdrag, projekt, linjearbete
	Fortsätta med utvecklingsarbetet inom Utredningsenhet ungdoms uppföljningsteam.	Myndighet Stöd i hemmet	Enhetschef / vht chef 1:e socialsekreterare Behandlings- samordnare			Startdatum Pågår Uppföljning Chefs- uppföljning	Linjearbete
	Utreda boende SOL/LSS i egen regi, för barn/unga med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning	Biträdande sektorchef	Team med Utredare	<i>Ungdomsboende SOL/LSS Föräldrar med oförmåga att ta hand om sitt barn med NPF, (LSS) I dagsläget är 20 barn/unga externa placerade</i>		Startdatum 2023 Uppföljning	Projekt- beställning upprättas
	Utreda HVB, stödboende med träningslägenheter kopplat till utslussningsverksamhet för ungdomar, 13-20 år	Biträdande sektorchef	Team med Utredare			Startdatum 2023 Uppföljning	Projekt- beställning upprättas
Förändrade arbetssätt för att uppnå målen i vårdplanerna samt möjliggöra övergång till vård på hemmaplan.							
	Utreda Familjeboende, samplaceringar i egen regi med utredare och behandlare	Biträdande sektorchef	Team med utredare	<i>Familjeboende enligt EVIN modell</i>		Startdatum 2023 Uppföljning Enligt plan	Projekt- beställning upprättas
	Mellantvång §22 LVU i högre utsträckning	Myndighet	Enhetschef 1:e socialsekreterare	<i>Pågår</i>		Startdatum Pågår Uppföljning Chefs- avstämning	Linjearbete
	Utredare och behandlare arbetar tidigt tillsammans i utredning i de ärenden där det föreligger stor oro Sida vid sida	Myndighet Stöd i hemmet	Enhetschef 1:e socialsekreterare Behandlings- samordnare			Startdatum 2023 03 01 Uppföljning Enligt uppdrags- beställning	Uppdrags- beställning upprättas

MÅL	AKTIVITET	VAR?	ANSVARIG	KOMMENTAR	PRIO	Start- och slutdatum	Uppdrag, projekt, linjearbete
	SAVRY – bedömningsmetod av risk för våldsamt och allvarligt kriminellt beteende Målgrupp, 12-18 år	Myndighet	Enhetschef 1:e socialsekreterare	4 pers. är utbildade		Startdatum Pågår Uppföljning Chefs-avstämning	Linjearbete
	Team kring specifika ärenden, SIG med särskild samordnare Målgrupp: 13 – 17 år	Myndighet Stöd i hemmet	Utredare? Sektorledning?	<i>Se rapport Brottsförebyggande samverkan mellan polis och socialtjänst</i>		Startdatum Våren 2023 Uppföljning Enligt plan	Uppdragsbeställning upprättas
	Kvalificerade kontaktpersoner timanställningar istället för arvode	Myndighet HR	Verksamhetschef Enhetschef	<i>Kompetensutveckling,</i>		Startdatum Hösten 2023 Uppföljning Enligt plan	Uppdragsbeställning upprättas
	Kontaktperson med stöd av fältassistenter	Myndighet Förebyggande och kompetens	Enhetschef	<i>Uppsökande och handledning, pågår i 2 ärenden i dagsläget</i>		Startdatum Pågår Uppföljning Chefsavstäm.	Linjearbete

**Beslutsärende: Gallringsbeslut
för handlingar hanterade av
kundtjänstfunktionen**

9

23SON93

Tjänsteskrivelse

2023-04-06

Diarienummer: **23SON93**

Handläggare:

Catrin Tranberg Krsticevic
026-17 80 00
catrin.krsticevic_tranberg@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Gallringsbeslut för handlingar hanterade av kundtjänstfunktionen

Förslag till beslut

Att anta det föreslagna gallringsbeslutet för allmänna handlingar hanterade av kundtjänst i systemet Artvise.

Ärendebeskrivning

Bland de ärenden som Gävle kommuns kundtjänst hanterar årligen går endast en del vidare till nämnd eller handläggare i resten av förvaltningen. Huvuddelen av inkomna samtal och mail är enkelt besvarade önskingar om ytterligare information som inte kräver någon handläggning eller beslutsfattande, och hanteras därför av kundtjänsten för att avlasta övriga förvaltningen. Detta följer den s.k. ROSA-metoden utifrån vilken kommunens kundtjänst arbetar, efter vilken dessa ärenden klassas i kategorierna 1 till 2 i kommunens ärendehanteringssystem Artvise.

Trots att dylika ärenden hanteras av kundtjänst som tekniskt sett är del av sektorn Styrning och stöd betyder det inte att alla de inkomna handlingar och upprättade anteckningar som hanteras av kundtjänst tillhör kommunstyrelsen ur en arkivbildningssynpunkt. I den utsträckning ärenden angår andra nämnders verksamhet och uppdrag bildar handlingarna del av dessa respektive nämnders arkiv.

Ur en bevarande- och gallringssynpunkt får det till följd att kommunstyrelsens gallringsbeslut inte kan tillämpas på samtliga handlingar som hanteras av kundtjänst, utan endast de som tillhör ärenden som utförts av kundtjänst för Kommunstyrelsens

räkning. För kundtjänst ska kunna gallra samma handlingstyper konsekvent krävs därför i vissa fall att respektive nämnd fattar ett eget beslut för de handlingar som kundtjänst hanterar åt dem.

De i sammanhanget berörda handlingarna dokumenterar inte någon form av myndighetsutövande och inleder inga ärenden som direkt berör nämndens särskilda uppdrag och kärnverksamhet. De bedöms därför vara av lågt värde att bevara för nämndens egen räkning. Kundtjänst uppger likväl att handlingarna saknar ett långsiktigt värde för deras egen interna uppföljning. Insynsintresset från allmänheten bedöms därtill vara så pass begränsat i proportion till handlingarnas stora antal att det inte motiverar att handlingarna bevaras över längre tid. Gallring skulle även vara kundtjänst till praktisk nytta då den betydande mängden handlingar som lagras i Artwise påtagligt påverkar systemets prestanda.

Kundtjänst framlägger därför ett förslag att gallra dessa handlingar utformat så att samtliga nämnder kan anta det utan att övriga sektors arbete eller dokumentationen därav påverkas av beslutet. De handlingar som skickas vidare till handläggare utanför kundtjänst eller till nämnd omfattas som nämnt inte av det tänkta gallringsbeslutet oavsett hur de klassificeras i systemet. Endast de handlingar som uteslutande hanteras av kundtjänst berörs.

Förslag till gallringsbeslut

Handlingar som upprättats av eller inkommit till och hanteras av kundtjänstenheten som del av utförande av kundtjänstfunktion åt nämnden och underliggande förvaltningssektorer gallras 365 dagar efter att ärendet det tillhör stängts, förutsatt att handlingarna uppfyller samtliga följande kriterier:

- Förvaras i Kundtjänstfunktionens verksamhetssystem.
- Endast hanterats och handlagts av kundtjänstfunktion.
- Ej dokumenterar någon form av myndighetsutövande.

Gallring verkställs efter inställning automatiskt av systemet.

Magnus Höijer
Sektorchef
Sektor Vårld

Beslutsärende: Initiativärende
(M) – Sprid kunskap om
socialtjänsten till
vårdnadshavare tidigt

10

23SON102

Tjänsteskrivelse

2023-05-08

Diarienummer: 23SON102

Handläggare:

Magnus Höjjer
Tfn 026 - 17 80 00
magnus.hojjer@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

**Yttrande angående:
Initiativärende (M) – Sprid kunskap om socialtjänsten till
vårdnadshavare tidigt**

Förslag till beslut

Att initiativärendet och dess yrkande anses vara besvarat

Bakgrund

Cecilia Ajanovic (M) väckte vid Socialnämndens sammanträde 2023-04-25 rubricerat initiativärende framställt av henne tillsammans med Petter Mörck (M), EvaMarja Andersson (M), Lise-Lotte Vanler (M) och Kristin Malmberg (M) med följande yrkande:

- Att uppdra åt Gävle kommuns socialtjänst att besöka samtliga förskolor, inklusive de förskolor där kommunen inte är huvudman, för att informera och kommunicera med barnens vårdnadshavare och föräldrar om socialtjänstens arbete.

Socialnämnden beslutade 2023-04-25 att initiativärendet tas emot och hanteras för beredning.

Sektor Vårld yttrende efter utredning av ärendet

Sektor Vårld har tagit emot ärendet som hanterats för beredning och lämnar utifrån det aktuella initiativärendet följande yttrande:

Bakgrund

Handlingsplanen har tagits fram av verksamhetschefer inom Vålfärd Gävle utifrån den KPMG-rapport som kom årsskiftet 2021/2022.

Handlingsplanen innehåller aktiviteter som bidrar till:

- Minskade insatstider för barn och unga.
- Minskade placeringskostnader.
- Nya och förändrade arbetssätt för att uppnå målen i vårdplanerna samt möjliggöra vård på hemmaplan.

Handlingsplan för 2023 – 2024 beaktar följande:

- Förebyggande utvecklar metoder att kunna identifiera unga i riskzon så tidigt som möjligt.
- Myndighet/öppenvård kortar ned ledtider mellan utredning/öppenvårdsinsats.
- Att alla verksamheter utvecklar samverkansprocesser.
- Att det tas fram förslag till förändrade arbetssätt i förebyggande, utredning och behandling samt förslag på nya former av insatser som kan behöva utvecklas.

Exempel på aktiviteter som kan kopplas till att skapa kunskap och förståelse för socialtjänsten

- **Trygga föräldrar** - Programmet riktar sig till föräldrar med utländsk bakgrund som lever i områden med social utsatthet och som har oro för att deras barn 12 – 17 år dras eller kommer att dras till miljöer med droger, kriminalitet eller våldsbejakande extremism.
- **Alla barn i centrum ABC** – en föräldrastödsutbildning med syfte att utöver att stärka familjerelationer hjälpa föräldrar att handskas bättre med vardagsituationer. Riktar sig till barn från förskoleålder upp till årskurs 6
- **Föräldraskap i Sverige** - I samarbete med Vuxenutbildning har en grupp påbörjats i april. Vuxenutbildning och Arbos har utbildat egna gruppledare för att nå ut bredare till utrikesfödda föräldrar.

- **Öka förtroendet för socialtjänsten** genom ökad närvaro, relationsbyggande, vi ska finnas nära invånarna i stadsdelarna. - Aktiviteter genomförs av Förebyggande enheten tillsammans med mottagningsenheten för att öka förtroendet för socialtjänsten genom dialog och informationsforum.
- **Arbeta fram ett gemensamt arbetssätt som motiverar till att familjer tar emot insats** - Finns ett pågående utvecklingsarbete mellan Utredningsenhet ungdom och Öppenvårdsenhet barn och familj. Målgrupp: Föräldrar till barn som förekommer eller riskerar att hamna i kriminella miljöer.

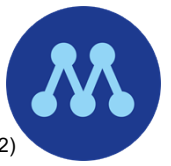
Förslag

Utifrån Sektor Vårdsberedning av ärendet, enligt ovanstående, är förslaget att initiativärendet och dess yrkande anses vara besvarat.

Magnus Höjjer

Sektorchef

Sektor Vårdsberedning

Initiativärende – Sprid kunskap om socialtjänsten till vårdnadshavare tidigt

Kommunikation och information är betydelsefullt för att upplysa kommunens invånare om deras rättigheter och skyldigheter. Kommunens myndigheter informerar oftast genom hemsidan och genom mailkontakter. Fysiska möten sker sällan, men just den kontakten bör vara en del av arbetet att närma sig alla grupper i samhället. Detta är av stor vikt för förtroendeskapandet hos medborgarna. Fysiska möten där socialtjänstens personal kan möta vårdnadshavare och föräldrar fysiskt i dialog och bygga relationer utan att endast vara namn på ett papper eller dokument. Det förebyggande arbetet, som i många fall ger relationer och vägar in till gemenskap, skapas inte på distans utan genom förtroende i dialog.

De senaste årens desinformationskampanjer har skapat oro och ett "vi och dom"-tänkande som inte gynnar relationerna mellan föräldrar, skola och inte minst socialtjänsten. Upplysning av hur vi behandlar varandra och våra barn i vårt land och vilka möjligheter till stöd i familjesituationer som tillhandahålls av socialtjänsten bör informeras i ett tidigt skede i barnens uppväxt. Socialstyrelsens uppdrag att öka kunskapsspridning om socialtjänstens arbete och föra kontinuerliga dialoger med kommuner blir som en grundpelare i arbetet. Nya format av fakta för att nå ut bredare i samhället som alternativ till de informationstexter vilka i dag socialtjänsten har kommer att stödja socialtjänstens arbete.

Med anledning av ovanstående föreslår vi Socialnämnden besluta:

att uppdra åt Gävle kommuns socialtjänst att besöka samtliga förskolor, inklusive de förskolor där kommunen inte är huvudman, för att informera och kommunicera med barnens vårdnadshavare och föräldrar om socialtjänstens arbete.

Eva Marja Andersson (M)

Petter Mörck (M)

Cecilia Eriksson Ajanovic (M)

Lise-Lotte Wanler (M)

Kristin Malmberg (M)

Beslutsärende: Initiativärende - Ett kvinnligt härbärke i Gävle

11

22SON234

Tjänsteskrivelse

2023-05-09

Diarienummer: 22SON234

Handläggare:

Caroline Engberg
Tfn 026 - 17 80 00
caroline.engberg@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Yttrande/förslag angående: Initiativärende (M) – Ett kvinnligt härbärke i Gävle

Förslag till beslut

Att initiativärendet skall anses besvarat.

Bakgrund

EvaMarja Andersson (M) väckte vid Socialnämndens sammanträde 2022-12-13 rubricerat initiativärende med följande yrkande:

- Att uppdra åt socialnämnden att det IOP-avtal som ska skrivas även omfattar ett härbärke för kvinnor.

Socialnämnden beslutade 2022-12-13 följande:

- Att uppdra till sektorn att utreda möjligheterna att inrätta ett kvinnligt härbärke i Gävle, antingen inom ramen för IOP-avtal gällande Hela Människan eller i form av en förnyad separat överenskommelse.

Sektor Vårld yttrende efter utredning av ärendet

Sektor Vårld har tagit emot ärendet och lämnar efter utredning följande yttrende:

Socialnämnden har sedan 2021 överenskommelser med idéburna organisationer genom Idéburet offentligt partnerskap (IOP). Under 2022 inrättades en IOP med Hedvigslundskyrkan i syfte att bedriva och erbjuda härbärke för individer i hemlöshet. Hedvigslundskyrkan sa upp överenskommelsen då verksamheten stängdes 31/8. Efter det har ett omfattande arbete gjorts i samverkan med Hela människan för att öppna ett härbärke i de lokaler som Hela människan äger.

Inför 2023 tecknade Socialnämnden en IOP som bland annat omfattar Härbärgets dvs tillgång till 15 st sängplatser, men även tillgång till dagverksamhet och stöd till personer som har egen lägenhet men som behöver stöd att inrätta sig i den. IOPn finansieras via extra medel från Kommunstyrelsen till ett totalt belopp motsvarande 5,4 miljoner årligen. Sett till en nationell bild så finns det kommuner som har härbärgen som inkom riktar sig till kvinnor. Dock är det mer vanligt att härbärgena erbjuder sängplats till både kvinnor och män.

I kontakten med Hela människan så beskriver de att det är betydligt fler män än kvinnor som nyttjar härbärgen. Det finns personal på plats under hela natten i trygghetsskapande syfte. Organisationen beskriver att de vill ge en trygg sängplats till alla besökande och särskilt för kvinnor. I de fall där kvinnor behöver en sängplats så får de separata sovrum som är avskilt från de män som sover där. Hela människan ger uttryck för att de sedan start i januari arbetat med att få i gång verksamheten på härbärgen. Organisationen vill särskilt lyfta att de inte bedömer att härbärgen är en långsiktig lösning för arbetet mot hemlöshet, utan endast ska vara en tillfällig lösning för individer i tillfällig hemlöshet.

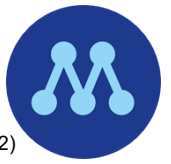
Förslag

Utifrån sektor Valfärds utredning av ärendet, enligt ovanstående, är förslaget att inte ha ett separat kvinnligt härbärke utan att det löses inom ramen för Hela människans befintliga härbärke.

Magnus Höjjer

Sektorchef

Sektor Valfärd

Initiativärende – Ett kvinnligt härbärke i Gävle

Gävle har, precis som de flesta andra kommuner personer som saknar eget boende och är hemlösa. Gävle kommun ska nu ingå ett samarbete med RIA för att det ska finnas ett härbärke., en plats där hemlösa kan få en chans till en dusch, något att äta samt en sovplats nattetid. På härbärgen ska det också finnas möjligheter till stöd och hjälp till att förbättra sin livs- och boendesituation. Tyvärr är det allra flesta besökare män då kvinnor inte känner sig trygga på härbärgen där det är blandat män och kvinnor.

Det vi tidigare sett under den period då härbärgen bedrevs i annan regi i samverkan med Gävle kommun var att det var en blandning av män och kvinnor vilket kan skapa en oro för kvinnor som är extra utsatta för sexuellt utnyttjande vid missbruk och hemlöshet. Därför vill vi Moderater att det ska finnas ett härbärke till, endast avsatt för kvinnor. Det vill vi göra för att kvinnorna ska kunna känna sig trygga utan den press och stress det kan innebära att råka på en man som kanske har förgripit sig på henne.

Vi ser att kvinnor inte har samma förutsättningar som män när det till exempel handlar om att kunna ta sig ur ett missbruk. Så ska det inte behöva vara, kvinnor måste ges samma möjligheter att ta sig ur ett missbruk under trygga förutsättningar.

Med anledning av ovanstående yrkar jag:

Att uppdra åt socialnämnden att det IOP-avtal som ska skrivas även infattar ett härbärke för kvinnor.

Eva Marja Andersson (M)

Beslutsärende:
Delgivningsmottagare inom
Sektor Valfärd

12

23SON108

Missiv

2023-04-25

Diarienummer: 23SON108

Handläggare:

Maria Vidman
026-17 72 22
maria.vidman@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Delgivningsmottagare

Förslag till beslut

Att förklara registratorerna inom Socialnämnden behöriga att ta emot delgivningar.

Sammanfattning av ärendet

I det gemensamma reglementet för Gävle kommun står följande att läsa:

§ 27 Delgivning med styrelsen/nämnden sker med ordföranden eller anställd som styrelsen/nämnden beslutar.

För att den dagliga verksamheten skall fungera behöver Socialnämnden delegera rätten att motta delgivningar till vissa angivna personer, i detta fall registratorerna inom sektor Välfärd.

Magnus Höjjer

Sektorchef

Sektor Välfärd

Kommande beslut: Remiss -
Förslag till ny risk- och
sårbarhetsanalys för Gävle
kommun 2023-2027

15

23SON81

Remissyttrande

2023-05-08

Diarienummer: 23SON81

Handläggare:

Caroline Engberg
026-17 99 88
caroline.engberg@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnd

Remissyttrande – Förslag till Risk- och sårbarhetsanalys för Gävle kommun 2023–2027, dnr 23KS143

Förslag till beslut

Att anta yttrandet som sitt eget.

Bakgrund

Socialnämnden har anmodats yttra sig över remiss gällande förslag till ny risk- och sårbarhetsanalys 2023–2027.

Enligt lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, ska kommunen analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys.

Den senaste risk- och sårbarhetsanalysen för kommunkoncernen togs fram 2018–2019. Analysen är framtagen genom workshops med tjänstepersoner i sektorer, bolag och kommunalförbund.

Yttrande

Risk- och sårbarhetsanalysen har en bred ansats och omfattar flera delar som kan komma att påverka Gävle kommun. Den är något reviderad sedan förra mandatperioden och är uppdaterad gällande incidenter som Gävle kommun hanterat under tiden 2019 - 2022 såsom pandemin och 100-års skyfallet, för att nämna några.

Välfärd Gävle har deltagit i analysarbetet och noterar att underlaget på ett bra sätt beskriver de beroenden som finns för verksamheterna inom sektorn.

Att beakta:

4.1

Det saknar ett avsnitt om socialförsäkringar under områden som avhandlas. Under analysarbetet lyftes detta som ett område som borde ingå.

7.

Det bör finnas ett särskilt avsnitt under rubriken åtgärdsbehov avseende hantering av livsmedelsförsörjning. Nuvarande upphandlad leverantör till de kommunala vård- och omsorgsboendena (egen regi) har sin produktion i Upplands Väsby.

Magnus Höjjer

Sektorchef

Sektor Välfärd

Socialnämnden har ålagts yttra sig över remiss gällande förslag till ny risk- och sårbarhetsanalys för Gävle kommun 2023–2027.

Remissen hanteras av Socialnämnden vid sammanträdet den 23 maj.

Caroline Engberg, bitr. sektorchef, har varit ansvarig handläggare i ärendet. I den slutliga handläggningen har även Morgan Österström, säkerhetssamordnare, deltagit.

Missiv

Ärende Dnr 23KS143
Dok/Handl id 23KS143-2
2023-03-23

Sofia Sjöblom
Telefon 026-17 81 037 81
sofia.sjoblom@gavle.se

Till Nämnder och bolag samt Gästrike återvinnare och
Gästrike Räddningstjänstförbund

Ärende Risk- och sårbarhetsanalys 2023

Vårt dnr **23KS143**

Begäran om yttrande i rubricerat ärende.

Handlingar Förslag - Risk- och sårbarhetsanalys för Gävle kommun 2023-2027

Svarsdatum Senast den **9 juni 2023**

Upplysningar

Remiss – Förslag till ny risk- och sårbarhetsanalys 2023

Enligt lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, ska kommunen analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys. Den senaste risk-och sårbarhetsanalysen för kommunkoncernen togs fram 2018–2019. Analysen är framtagen genom workshops med tjänstepersoner i sektorer, bolag och kommunalförbund.

Remissvar skickas till kommunstyrelsen@gavle.se senast den **9 juni 2023**. Märk yttrandet ”Förslag - Risk- och sårbarhetsanalys 2023” samt med diarienummer **23KS143**.

Frågor besvaras av:

Sofia Sjöblom
Beredskapsstrateg
026-17 87 81
sofia.sjoblom@gavle.se

Enligt uppdrag:

Registrator
Styrning och stöd
Administrativa avdelningen

Risk- och sårbarhetsanalys 2023–2027

Sid 83(202)

Diariernr 23KS143
Gävle kommun

Innehåll

1. Beskrivning Gävle kommun	7
1.1 Beskrivning och tolkning av kommunens ansvar för krisberedskap.....	8
1.2 Resurser till förfogande.....	9
1.2.1. Personal	9
1.2.2. Reservkraft.....	9
1.2.3. Värmepannor	9
1.2.4. Motorfordon.....	9
1.2.5. Verkstäder.....	9
1.2.6. Större köksmöjligheter	9
1.2.7. POSOM	9
1.2.8. Egen energiproduktion	10
1.2.9 Lokaler/fastigheter.....	10
1.3 Gemensamma resurser	10
1.3.1 Gästrike Räddningstjänst.....	10
1.3.2 Rakel.....	10
1.3.3 Sandsäckar	10
1.3.4 Nödvattentankar.....	10
1.4 Externa resurser.....	10
1.4.1 VAKA.....	10
1.4.2 Nationellt nödvattenlager	11
1.4.3 VMA.....	11
1.4.4 Tillagning av livsmedel till kommunens boenden.....	11
1.4.5 Släckmedelscentralen – SMC AB	11
1.4.6 Försvarsmakten.....	11
1.4.7 Elsamverkan	12
1.4.8 Smittskydd.....	12
1.4.9 Länsstyrelsen	12
1.4.10 Andra kommuner.....	12
1.4.11 Näringsliv och föreningar.....	12
2. Arbetsprocess och metod	12
2.1 Sekretess.....	13
2.2 Giltighetstid.....	13
3. Samhällsviktig verksamhet	14
3.1 Energiförsörjning	15
3.1.1 Bränsleförsörjning	15
3.2 Hälso- och sjukvård samt omsorg	15

3.3 Information och kommunikation.....	Sid 85(202)16
3.3.1 Kommunkoncernens informationsteknologi	16
3.4 Kommunalteknisk försörjning.....	17
3.4.1 Vatten och avlopp.....	17
3.4.2 Avfallshantering	18
3.4.3 Kommunal väg- och gatuhållning	18
3.4.4 Fjärrvärme	18
3.5 Räddningstjänst.....	18
3.6 Livsmedel.....	18
3.7 Pedagogisk verksamhet.....	19
3.8 Det demokratiska uppdraget.....	19
3.9 Fungerande ledning.....	19
3.10 Annan offentlig förvaltning.....	19
3.10.1 Region Gävleborg.....	19
3.10.2 Apotek	20
3.10.3 Polismyndigheten	20
3.10.4 Kustbevakningen	20
3.10.5 Domstol	20
3.10.6 Kriminalvård.....	20
3.10.7 Migrationsverket.....	21
3.10.8 Länsstyrelsen	21
3.10.9 Statens servicecenter.....	21
3.10.10 Lantmäteriet.....	21
3.10.11 Högskolan i Gävle (HiG).....	21
3.10.12 Tullverket.....	22
3.11 Andra samhällsfunktioner utanför kommunens påverkansområde.....	22
3.11.1 Elnät.....	22
3.11.2 Betalningssystem, finansiella tjänster.....	22
3.11.3 Infrastruktur och transporter	23
4. Kritiska beroenden	24
4.1 Kommunkoncernens samhällsviktiga verksamheter.....	24
4.2 Beroenden vid kommunens samhällsviktiga verksamheter	24
4.2.1 Tillgång till råvatten	24
4.2.2 Kommunalteknisk försörjning.....	25
4.2.3 Energiförsörjning.....	25
5. Identifierade och analyserade risker	28
5.1 Värderade risker	29

5.2 Klimatförändringar.....	Sid 86(202)	31
5.3 Extrema väder		31
5.3.1 Snöoväder		32
5.3.2 Stormar		32
5.3.3 Värmebölja		32
5.3.4 Torka.....		33
5.3.5 Översvämningar.....		33
5.4 Längre avbrott i elleveranser.....		34
5.5 Omfattande IT-avbrott eller störningar		35
5.6 Omfattande fjärrvärmeavbrott.....		35
5.7 Hot mot dricksvattenförsörjning		36
5.8 Höga flöden.....		36
5.8.1 Dalälven.....		36
5.8.2 Gavleån.....		37
5.8.3 Testeboån.....		39
5.8.4 Dammhaveri		39
5.9 CBRN-hot.....		40
5.9.1 Kemiska hot mot samhället		40
5.9.2 Biologiska hot mot samhället		40
5.9.3 Radiologiska och nukleära hot mot samhället.....		42
5.10 Olycka med maskadeutfall		43
5.11 Storskalig brand.....		43
5.12 Social oro.....		45
5.13 Brott direkt- eller indirekt riktade mot samhällets funktionalitet.....		45
5.13.1 Organiserad brottslighet		45
5.13.2 Terrorism och Pågående dödligt våld (PDV)		47
5.14 Allvarliga störningar i transport och logistik		47
5.15 Naturkatastrofer.....		48
5.15.1 Ras och skred.....		48
5.15.2 Lavin.....		49
5.15.3 Jordbävning		49
5.15.4 Vulkanutbrott.....		49
5.15.5 Tsunami		49
5.15.6 Meteorit-/asteroidnedslag		50
5.15.7 Slukhål/instörtningdoliner.....		50
5.15.8 Allvarliga GNSS-störningar		50
5.15.9 Telefoniavbrott		51

5.15.10 Stora migrationsflöden under en kort tidsperiod	Sid 87(202) 51
5.15.11 En olycka kommer sällan ensam	51
5.16 Påverkanskampanjer, konspirationsteorier och desinformation.....	52
5.17 Inträffade händelser sedan år 2018–2019.....	53
6. Identifierade sårbarheter och brister i krisberedskap	53
6.1 Förutse	54
6.2 Motstå.....	54
6.2.1 Kontinuitetshantering	54
6.2.2 Drivmedel	54
6.3 Hantera	54
6.4 Gråzonsproblematik	55
6.5 Samverkan.....	55
6.6 Tidsperspektivet på samhällsviktig verksamhet.....	55
7. Åtgärdsbehov	55
7.1 Klimatförändringar.....	56
7.2 Ledningsförmåga.....	56
7.2.1 Samordning och samverkan.....	56
7.3 Uthållighet och stabsbyten	56
7.4 Kontinuitet för särskilt sårbara verksamheter	56
7.5 Manuella rutiner	56
7.6 Övning, övning, övning och utbildning	57
7.7 Dokumentation vid inträffade händelser.....	57
8. Genomförda och planerade åtgärder samt ytterligare behov	57
8.1 Genomförda åtgärder.....	57
8.1.1 Övningar.....	57
8.1.2 Samverkan med aktörer utanför kommunkoncernen.....	57
8.1.3 Utbildningar.....	57
8.1.4 Kontinuitetshantering Sektor Vårld.....	58
8.1.5 Prioritering av system.....	58
8.2 Planerade åtgärder	58
8.2.1 Övning och utbildning.....	58
8.2.2 Uppdatering av planer och riktlinjer.....	58
8.2.3 Riskanalyser inom kommunkoncernen	58
8.2.4 Tjänsteman i beredskap (TIB).....	58
8.2.5 Trygghetspunkter.....	59
8.2.6 Analys av reservkraftsbehovet.....	59
8.2.7 Utökad central krisledningsorganisation	59

8.2.8 Utveckling av roller och ansvar.....	Sid 88(202)59
8.2.9 Kontinuitetshantering	59
8.3 Ytterligare behov.....	59
8.3.1 Nödvetten.....	59
8.3.2 Upphandling	59
8.3.3 Civilt försvar.....	60
9. Referenslista.....	61

UTKAST

1. Beskrivning Gävle kommun

Gävle kommun är en av Norrlands mest tätbefolkade kommuner med över 104 000 invånare. I nuläget bor c:a 75 000 personer i centralorten. Andra tätorter i kommunen är Bergby, Forsbacka, Forsby, Hedesunda, Norrsundet, Valbo och Åbyggeby. Gävle är residensstad i Gävleborgs län och i staden finns länsstyrelse, länsjukhus och högskola med 16 000 studenter¹.

Kommunen upptar en landareal på 1 615 km² och består till 76 procent av skog. Gävle kommun är en kustkommun med en skärgård bestående av 1984 öar, holmar, kobbar och skär. Kuststräckan är sammantaget c:a 280 km.

E4, E16 och väg 56 samt Ostkustbanan är de stora trafiklederna genom kommunen. Järnvägssträckan Gävle - Ockelbo utgör en del av Norra stambanan. Till Gävle pendlar omkring 10000 personer varje dag och utpendling är nästan lika omfattande.² Gävle hamn har c:a 900 fartygsanlöp per år och är ostkustens största containerhamn. Hamnen består av en allmän del och en oljhamn, där också omlastning av flygbränsle till Arlanda sker. Gävle hamn är också karantänshamn utifrån det internationella hälsoreglementet.

I Gävle kommun finns c:a 8000 olika företag³. Näringslivet i Gästrikland präglas av tung industri vilket påverkar regionens och kommunens riskbild. Dels genom industriernas egna verksamheter, dels genom transporter av farligt gods till och från de så kallade SEVESO anläggningarna (se beskrivning senare i dokumentet). Även transporter av farligt gods genom kommunen är omfattande.

I kommunen finns en större nöjesanläggning i form av Furuviksparken, med hundratusentals besökare varje år. Större festivalarrangemang genomförs årligen. Exempel på detta är rockfestivalen Gefle metal festival och Stadsfesten i Gävle. På idrottssidan finns två större publikmagneter med seriespel. Brynäs spelar i SHL med hemmaarenan Gavlerinken Arena. Gefle IF spelar i Superettan och har Gavlevallen som hemmaarena. Dessa anläggningar är förlagda vid och kring Sätträåsen och skapar ett arenaområde under namnet Gavlehov Arenaby. Större konserter och evenemang såsom Melodifestivalen anordnas relativt frekvent.

---

¹Högskolan i Gävle. *Studera på Högskolan i Gävle*. 2019. <https://www.hig.se/Ext/Sv/Utbildning/Studera-pa-Hogskolan-i-Gavle.html> (2019-01-14)

²Statistikmyndigheten, *Antal pendlare per län och kommun, 2017*. 2018 <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/arbetsmarknad/sysselsattning-forvarvsarbete-och-arbetstider/registerbaserad-arbetsmarknadsstatistik-rams/pong/tabell-och-diagram/antal-pendlare-per-lan-och-kommun/> (hämtad 2019-02-27)

³Gävle kommun. *Etablera dig i Gävle*. <https://www.gavle.se/gilla-gavle/etablera-dig-i-gavle/> (2019-01-11)

Helägda bolag	Kommunalförbund	Delägda bolag	Sektorer från 1/1 2019
Gävle energi AB	Gästrike räddningstjänst	Gästrikevatten AB	Styrning och stöd
Gavlefastigheter Gävle kommun AB	Gästrike återvinnare	Svenskakommun försäkrings AB	Livsmiljö
AB Gavlegårdarna			Välfärd
Gävle hamn AB			Utbildning
Gävle stadshus AB (moderbolag)			
Gävle parkeringsservice			

Första januari år 2019 gick Gävle kommun in i en ny förvaltningsorganisation. De tidigare sju förvaltningarna slogs ihop till en enda förvaltning med kommundirektören som förvaltningschef. De gamla förvaltningarna har ombildats till fyra nya sektorer. Kultur och fritid samt Samhällsbyggnad bildar sektor Livsmiljö. Socialtjänst, Omvårdnad samt delar av Näringsliv och arbetsmarknad, bildar sektor Välfärd. Kommunledningskontoret byter namn till sektor Styrning och stöd och tar den hand om den kvarvarande delen av Näringsliv och arbetsmarknad, medan Utbildning fortsatt behåller sitt namn och blir sektor Utbildning.

Kommunen är också med i två kommunalförbund, Gästrikare räddningstjänst och Gästrikare återvinnare. Genom Gävle Stadshus AB så äger kommunen Gävle Energi AB, AB Gavlegårdarna, Gavlefastigheter Gävle kommun AB, Gävle parkeringsservice och Gävle Hamn AB. Kommunen äger även bolagen i Gavliakoncernen, som förutom Gavlefastigheter inkluderar Gavle drift och service. Tillsammans med andra kommuner äger Gävle kommun också Gästrikare vatten AB. Till yttermera finns ett kommunalt oberoende organ i form av Kommunrevision.

För hantering av extraordinära händelser finns organisatoriska förberedelser med ett krisledningsutskott som fullgör kommunstyrelsens uppgifter som krisledningsnämnd. Vidare finns en tjänstemannaledning där bl.a. i förväg utpekade funktioner och befattningshavare ingår.

1.1 Beskrivning och tolkning av kommunens ansvar för krisberedskap

Gävle kommuns säkerhetspolicy ligger till grund för ett samordnat och aktivt säkerhetsarbete inom kommunkoncernen. Säkerhetsansvaret följer, i enlighet med ansvarsprincipen, det normala verksamhetsansvaret på olika nivåer. Säkerhetsarbetet omfattar bl. a. fortlöpande och aktiv riskhantering, planering och genomförande av förebyggande åtgärder samt utbildning och information i säkerhetsfrågor, krisberedskap och civilt försvar. I säkerhetsarbetet ingår även de lagstadgade uppgifterna enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap⁴.

Delar av kommunstyrelsen är krisledningsnämnd och inom kommunstyrelsen finns ett krisledningsutskott som fullgör krisledningsnämndens uppgifter.

De styrdokument som gäller för säkerhetsarbete och krisberedskap är följande:

⁴ Härefter benämnt LEH.

- Gävle kommuns säkerhetspolicy
- Riktlinjer för säkerhetsarbetet Gävle kommun
- Gävle kommunkoncern- Informationssäkerhetspolicy
- Medarbetarpolicy Gävle kommunkoncern
- Handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor
- Plan för hantering av extraordinära händelser
- Riktlinjer vid extraordinära händelser och höjd beredskap
- Kriskommunikationsplan vid extraordinära händelser

1.2 Resurser till förfogande

Gävle kommun är en av de största kommunerna i Sverige befolkningsmässigt. Det medför också en kommunal organisation med nästan 8000 personer medarbetare i kommunkoncernen. Nedan följer en beskrivning av resurser som kommunen förfogar över och som kan vara av godo vid en extraordinär händelse.

1.2.1. Personal

Vid många händelser så kommer den i särklass viktigaste resursen vara medarbetarna. En majoritet av dem är multikompetenta, alltså de kan i ett extraordinärt läge användas utanför den enhet de normalt arbetar i.

1.2.2. Reservkraft

Stationära reservkraftaggregat finns för ledningsfunktion, inom dricksvattenproduktion och för kommunens IT-drift. Vid elavbrott finns ett antal mobila reservverk disponibla. Dessa är i första hand tingade för kommunal hälso-och sjukvård och dricksvattenförsörjning.

1.2.3. Värmepannor

Mobila värmepannor finns tillgängliga och de kan kopplas mot vissa kommunala objekt.

1.2.4. Motorfordon

Antalet eget ägda registrerade motorfordon är ca 900 i olika fordonsklasser. Större delar av dessa är lastbilar och personbilar. Därutöver finns traktorer, lastmaskiner, grävmaskiner, snöslungor, snöskotrar och bandvagnar.

1.2.5. Verkstäder

En maskinverkstad finns hos Gavle drift & service och den är bemannad med egen personal. Vidare finns maskinverkstäder vid Polhemskolan och Borgarskolan. Vid Gästrike återvinnare finns en mindre fordonsverkstad.

1.2.6. Större köksmöjligheter

Större kök finns vid ett antal skolor i kommunen. Från och med sommaren 2019 är det tolv skolor som kan laga egen mat. Mat tillagas även av upphandlade aktörer.

1.2.7. POSOM

POSOM (psykiskt och socialt omhändertagande) tillhandahåller emotionell första hjälp vid akuta händelser. POSOM-organisationen bygger på ett utvecklat nätverk inom geografiskt avgränsade och sammanhängande områden. Nätverken består av samhällsfunktionerna socialtjänsten, primärvården, skolan, sektor välfärd, Svenska kyrkan samt frivilligorganisationen Röda Korset. POSOM:s ledningsgrupp leder och samordnar stödgruppernas verksamhet.

1.2.8. Egen energiproduktion

Situationer kan inträffa då skador eller effektbrist gör att delar av elnätet inte kan få leveranser från det nationella elsystemet. Då ska möjligheterna att lokalt tillgänglig produktionskapacitet i s.k. ö-drift kunna utnyttjas. Ö-drift innebär att en del av elsystemet drivs isolerat i en "ö" utan någon elektrisk koppling till det övriga nätet. Användandet av ö-driften är dock begränsad till att fungera under vissa specifika gällande förutsättningar och kan då enbart bidra till att försörja vissa funktioner i byggnader.

1.2.9 Lokaler/fastigheter

En av kommunkoncernens stora tillgångar är lokalytor. Lokalytorna har en vardaglig användning, men vid en extraordinär händelse kan tillfälliga justeringar göras för att tillmötesgå de temporära behov av lokaler som uppstår. Ordinarie ledningslokal för tjänstemannaledningen vid extraordinär händelse eller samhällsstörning, är personalmatsalen i stadshuset med kringliggande mötesrum. Där finns tillgång till reserv(el)kraft och en tilltagen teknisk infrastruktur i övrigt för understöd av informationsteknologi, inkluderande en upplysningscentral med tio telefonmässiga ingångar. Reservledningsplats är...

1.3 Gemensamma resurser

Här redogörs för gemensamhetsresurser som kommunkoncernen kan påräkna vid eventuell extraordinär händelse.

1.3.1 Gästrike Räddningstjänst

Gästrike Räddningstjänst är ett kommunalförbund och ansvarar för räddningstjänsten i fem kommuner: Gävle, Sandviken, Ockelbo, Hofors och Älvkarleby kommuner. Stationerna i Gävle, Rörberg och Sandviken är bemannade dygnet runt. Deltidsstationer finns i Skutskär, Hedesunda, Hofors, Ockelbo, Bergby, Österfärnebo och Storvik. I Järbo och Gysinge finns räddningsvärn. Inom förbundet arbetar ca 250 personer.

1.3.2 Rakel

Rakel är samhällets nationella kommunikationssystem för samverkan och ledning. Det har byggts ut i hela Sverige för att stärka samhällets krishanteringsförmåga och underlätta den dagliga kommunikationen hos organisationer som arbetar med ordning, säkerhet eller hälsa. RAKEL-systemet är mer robust än t.ex. mobilnätet. Rakel finns utspridda i olika delar av Gävle kommunkoncern. För Gästrike räddningstjänst är Rakel det huvudsakliga kommunikationsmedlet vid insats. Det finns även andra reservkommunikationssystem i koncernen.

1.3.3 Sandsäckar

Sandsäckar ingår i det räddningstjänstmateriel som kan komma kommunen till godo.

1.3.4 Nödvattentankar

Genom Gästrike vatten kan Gävle kommun få tillgång till nödvattentankar av olika storlekar.

1.4 Externa resurser

Här redogörs för externa resurser som kommunkoncernen, under samordning, kan påräkna vid extraordinär händelse.

1.4.1 VAKA

För att hjälpa kommunerna med dricksvattenförsörjningen under kriser har Livsmedelsverket skapat en nationell vattenkatastrofgrupp, VAKA. VAKA:s uppgift är att vara ett stöd för kommuner i samband med problem i dricksvattenförsörjningen. VAKA bistår med egen

expertkompetens och kompetens från sitt stora expertnätverk vid samhällsstörningar och extraordinära händelser. VAKA är en stödfunktion som nås dygnet runt via SOS-alarm. Sid 93(202)

1.4.2 Nationellt nödvattenlager

Livsmedelsverket har lagt upp förråd med nödvattenmateriel. Materielen är till för att förstärka kommunernas kapacitet för vattenförsörjning vid problem med vattenförsörjningen eller annat avbrott som påverkar vattenförsörjningen. Materielen finns idag tillgänglig i på ett flertal platser i landet. Närmaste depå är i Stockholm.

1.4.3 VMA

VMA, Viktigt Meddelande till Allmänheten, är ett varningssystem som används vid olyckor och allvarliga händelser, vid svåra störningar i viktiga samhällsfunktioner och vid krishantering i samband med extraordinära händelser. VMA kan skickas till registrerade telefoner i berört område, men även till andra mobiltelefoner om de är aktiva inom det drabbade området. Det finns två nivåer på meddelanden: varning och information. Varningsmeddelande sänds genast när det är omedelbar risk för skada på liv, hälsa, egendom eller i miljön. Informationsmeddelande sänds utan krav på omedelbarhet för att förebygga eller begränsa skador på liv, hälsa, egendom eller i miljön. Kommunen kan skicka informationsmeddelande men varningsmeddelande får enbart räddningstjänsten skicka. VMA låter även i utomhusljuddsystemet ”Hesa Fredrik”.

1.4.4 Tillagning av livsmedel till kommunens boenden

Under 2018 genomfördes en upphandling som gjorde att mat, som ska levereras till personer boende på kommunens vård- och omsorgsboenden, tillagas i kök i Upplands Väsby. Denna nya upphandling leder till att kommunen fortsatt kommer att få in mat till delar av sin kundbas om tex. el- och vattenförsörjning slutar fungera i Gävle kommun. Om något skulle hända i Upplands Väsby går det att laga mat i den egna kommunen. Det behöver också finnas ett fungerande transportsätt mellan de båda orterna.

1.4.5 Släckmedelscentralen – SMC AB

Oljebolagen i Sverige bildade 1994 företaget Släckmedelscentralen (SMC) i syfte att förebygga och släcka bränder på oljedepåer. Gävle är en depåort och ingår i, ur SMC-hänseende, region Nord. Med SMC och den utrustning som man förfogar över och med professionell specialutbildad personal från räddningstjänsterna, har Sverige idag kapacitet att släcka allvarliga bränder i oljedepåer. SMC larmas via SOS alarm av ansvarig räddningsledare på brandplatsen. Efter larm ska SMC vara på väg mot brandplatsen inom 30 minuter.⁵

1.4.6 Försvarsmakten

Försvarsmakten har genom stödförordningen (2002:375) en särskild roll avseende samhällets krisberedskap. Försvarsmakten kan lämna stöd med personal, fordon och materiel på begäran av bland annat en kommun. Mellersta militärregionen är den militära instans Gävle kommun vänder sig till för att anhålla om stöd. Stöd kan erhållas om ett antal kriterier uppfylls, t.ex. tas hänsyn till konkurrensneutralitet och att stödsatsen inte hindrar ordinarie verksamhet. Den militära resurs som finns närmast till hands, geografiskt som tidsmässigt, är hemvärnet i form av Gävleborgsbataljonen. Hemvärnet ställer upp under egen ledning och med egna resurser samt, när behov och möjlighet finns, med stöd från frivilliga försvarsorganisationer.

⁵Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. *Släckmedelscentralen – SMC AB*.

https://www.msb.se/Upload/Insats_och_beredskap/Brand_raddning/Oljedepa/SI%C3%A4ckmedelscentralen%20SMC%20svenska.pdf (hämtad 2019-02-21)

1.4.7 Elsamverkan

Elnätsföretagen har genom en gemensam organisation utvecklat en störningsberedskap för lokala och regionala störningar. Organisationen är uppdelad i sju samverkansområden och dessa områden är indelade efter geografiska och meteorologiska förutsättningar. Organisationen har utvecklats genom branschorganisationen Energiföretagen Sverige tillsammans med Svenska Kraftnät och är anpassad för samverkan och stöd till varandra såväl personellt som materiellt vid störningar. Gävle Energi AB ingår i Elsamverkansområde GävleDala.

1.4.8 Smittskydd

I alla regioner finns ett smittskydd organiserat. I Gävleborg finns smittskyddets lokaler på länsjukhuset i Gävle. Smittskydd Gävleborg arbetar med att förebygga och minska risken för spridning av smittsamma sjukdomar till och mellan människor. Verksamheten regleras i smittskyddslagen.

1.4.9 Länsstyrelsen

Länsstyrelsen Gävleborg ska stötta länets kommuner vid extraordinära händelser. Genom länsstyrelsen kan en kommun begära stöd av exempelvis Försvarmakten. Länsstyrelsen kan även begära in nationella resurser, samt samordna dessa resurser vid behov. Länsstyrelsen har också möjlighet att ta över den kommunala räddningstjänsten vid extraordinära händelser i länet.

1.4.10 Andra kommuner

Utöver Gävle kommun så finns det tvåhundraåttionio andra kommuner i Sverige. Gävle kommun har stora nätverk med kontakter, inom länet men även med andra kommuner som skulle kunna vara behjälpliga vid extraordinära händelser eller samhällsstörningar.

1.4.11 Näringsliv och föreningar

Inom Gävle kommuns geografiska område finns det många företag, föreningar och organisationer som på olika sätt bidrar till kommunens samhällsviktiga uppdrag. Ett flertal företag bedriver samhällsviktiga uppdrag åt kommunen, såsom hemtjänst och vård- och omsorgsboenden. Föreningar bidrar till att skapa aktiva och bidragande medborgare, genom bland annat kultur- och fritidsaktiviteter som fotboll, ridning, målning och sång.

2. Arbetsprocess och metod

Här redovisas processen som syftar till den skrivna produkten Risk- och sårbarhetsanalys 2023-2027. Ett övergripande mål med process och valda metoder är att skapa delaktighet för kommunkoncernen.

Lagens⁶ uttryckssätt och tidsförhållandena som anges sätter sin prägel på arbetsprocessen. Kommuner ska analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet skall värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys. Vid varje ny mandatperiod ska en hanteringsplan avseende extraordinära händelser fastställas. Hanteringsplanen ska bygga på risk- och sårbarhetsanalysen⁷. RSA:n ska rapporteras till Länsstyrelsen i oktober 2023.

⁶ LEH - Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

⁷ Härefter benämnt RSA.

Den övergripande RSA-processen är en kommunkoncernprocess. Kommunala bolag, förbund och sektorer är med i framtagandet av RSA:n. Bolagen, förbunden och sektorerna har tillsett representativt deltagande i RSA-processen, där processen bl.a. består i genomlysning av scenarier, kritiska beroenden och förmågor. RSA:n går ut på remiss till kommunens nämnder, bolagen och förbunden samt rådgivande organ i form av andra myndigheter och kommuner. Remissvaren föranleder revideringar i den delen av RSA:n som är en skriven produkt. När revideringarna är gjorda så behandlas den skriftliga RSA-produkten i Kommunstyrelsen och därefter i Kommunfullmäktige.

MVA- mångdimensionell verksamhetsanalys är den metod som använts. Metoden har dock inte använts rakt av, utan vinklats för att passa de förutsättningarna som funnits för genomförande av denna analys. ”Syftet med metoden är att analysera organisationers och verksameters sårbarheter och förmågor ur ett brett perspektiv, att ta fram åtgärdsförslag och att skapa förutsättningar för ett bra kunskapsutbyte och personliga nätverk. Metoden har ett samhällsperspektiv, vilket innebär att bedömningen av konsekvenser utgår ifrån påverkan på samhället. Generellt sett beskriver den hur arbetet med en risk- och sårbarhetsanalys ska utformas, men den betonar också att arbetsprocessen är en viktig del av resultatet.”⁸ Detta är också vad Gävle kommun förespråkar, att arbetsprocessen bakom den skriftliga produkten är viktigare än den dokumenterade analysen.

MSB:s föreskrifter för kommunala RSA:er gör också avtryck i metoden. MSB utkom med en reviderad föreskrift för kommunal RSA i slutet på januari 2015, som trädde i kraft 1 mars 2015.⁹

2.1 Sekretess

Detaljeringsnivån i denna RSA hålls på sådan nivå att inga känsliga uppgifter röjs. Det innebär att vissa detaljer med avsikt uttrycks på ett vagt sätt.

2.2 Giltighetstid

Denna RSA gäller tills den ersätts med en ny beslutad RSA i nästa mandatperiod.

⁸ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, *Vägledning för Risk- och sårbarhetsanalyser*, 2011, 62–63

⁹ MSBSF 2015:5

3. Samhällsviktig verksamhet

Under detta kapitel redovisas samhällsviktiga kommunkoncernverksamheter samt andra samhällsviktiga verksamheter inom kommunens geografiska område. Syftet med detta kapitel är att skapa överblick över vad som är skyddsvärt inom kommunens geografiska område.

MSB vill att kapitlet tar upp samhällsviktig verksamhet inom geografiska området ur ett mer allmänt perspektiv¹⁰, medan lagen uttrycker att fokus inriktas mot påverkan på egna verksamheten¹¹.

För att samhället ska fungera även vid en allvarlig störning är det viktigt att definiera vilka verksamheter som är nödvändiga för att undvika eller bättre hantera extraordinära händelser och samhällsstörningar. När det gäller krisberedskap är vissa samhällsfunktioner viktigare än andra, mycket beroende på hur svåra konsekvenserna blir och hur snabbt tidsmässigt konsekvenserna uppstår. Tid och konsekvens i kombination med någon form av sannolikhetsuppfattning ger en grund för prioriteringar.

MSB definierar samhällsviktig verksamhet enligt följande;

”Med samhällsviktig verksamhet avses verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet. I detta sammanhang ska verksamhet förstås som ett vidare begrepp. Verksamhet, tjänst eller infrastruktur inkluderar exempelvis även anläggningar, processer, system och noder.”¹²

MSB har i skriften *Ett fungerande samhälle i en föränderlig värld. Nationell strategi för skydd av samhällsviktig verksamhet* beskrivit de samhällssektorer inom vilka viktiga samhällsfunktioner och samhällsviktig verksamhet kan identifieras.

- Energiförsörjning
- Finansiella tjänster
- Handel och industri
- Hälso- och sjukvård samt omsorg
- Information och kommunikation
- Kommunalteknisk försörjning
- Livsmedel
- Offentlig förvaltning – ledning
- Skydd och säkerhet
- Socialförsäkringar
- Transporter¹³

Gävles kommunkoncern tillhandahåller, direkt eller indirekt, service och/eller produktion inom följande samhällsviktiga sektorer:

- energiförsörjning
- hälso- och sjukvård samt omsorg
- information och kommunikation
- kommunalteknisk försörjning

¹⁰ MSBFS 2015:5

¹¹ Lag 2006:544, 2 kap. 1 §.

¹² Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. *Identifiera samhällsviktig verksamhet*. 2021.

<https://www.msb.se/sv/amnesomraden/krisberedskap--civilt-forsvar/samhallsviktig-verksamhet/identifiera-samhallsviktig-verksamhet/> (hämtad 2023-02-15)

¹³ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, *Ett fungerande samhälle i en föränderlig värld*, 21

- livsmedel
- offentlig förvaltning-ledning

Nedan beskrivs närmare de samhällsviktiga sektorerna som kommunkoncernen svarar för.

3.1 Energiförsörjning

Gävle Energi AB är en organisatorisk enhet i Gävle kommunkoncerns verksamhet och således ytterst underordnad kommunfullmäktige. Bolaget ägs till 100 % av Gävle Stadshus AB.

Bolaget skall erbjuda en heltäckande service inom energiområdet. Under Gävle Energi AB finns dotterbolagen Gävle Energisystem AB, Gävle Kraftvärme AB, Gästrike ekogas AB, Bomhus Energi AB, samt Bionär Närvärme AB.

Bolagets syfte är att med hög leveranssäkerhet erbjuda produkter och tjänster inom värme, el, kyla och kommunikationsnät.

3.1.1 Bränsleförsörjning

Gävle hamn tar emot och lagrar stora mängder petroleumprodukter.

3.2 Hälsa- och sjukvård samt omsorg

Inom Sektor Valfärd samlas verksamheter inom socialtjänsten och kommunal hälso-och sjukvård, samt omvårdnad. Sektorn har närmare 3 000 medarbetare. Även arbetsmarknadsåtgärder samlas inom denna sektor. Sektor Valfärd ansvarar för stöd och omsorg till äldre och personer med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning i Gävle kommun och sektorn arbetar även med bistånd, sociala tjänster och andra insatser. Valfärd Gävle ska ge barn, ungdomar och vuxna råd, stöd och hjälp. Den kommunala omvårdnaden bedrivs både av kommunen i egen regi och av externa utförare på uppdrag av kommunen. Gävle kommun har tillgång till ca 1000 platser inom vård- och omsorgsboenden. För personer med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning har Gävle kommun tillgång till 344 särskilda boendeplatser. Dessa boenden drivs i egen regi, via driftsentreprenadavtal eller genom köp av enstaka platser. En del av dessa platser finns utanför Gävle kommun.

Kommunen har också ett antal stödboenden och ett tillsynsboende för personer med missbruksproblematik samt ett utredningsboende. Kommunen bedriver också ett akutboende för hemlösa barnfamiljer. Kommunen ansvarar för hanteringen runt ensamkommande barn och har en utslussnings verksamhet i egen regi. Kommunen har också ett ansvar för försörjning för de som inte klarar detta på egen hand trots att de försökt och betalar då ut försörjningsstöd. Kommunen bedriver också öppenvård till barn, unga och vuxna.

Gävle kommun och Region Gävleborg har delat ansvar för hälso- och sjukvården för de som bor i Gävle kommun. Gävle kommun har hälso- och sjukvårdsansvar till och med sjuksköterskenivå vid vård- och omsorgsboenden, boenden för personer med funktionsvariationer, för personer inskrivna i hemsjukvården och inom dagverksamhet. Kommunen har också rehabiliteringsansvar vid alla vård- och omsorgsboenden samt för personer inskrivna i hemsjukvården.

Enligt Hälso-och sjukvårdslagen (2017:30) 11 kap. 4§, så ska det i varje kommun finnas en medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS). MAS ansvarar upp till sjuksköterskenivå för att den kommunalt bedrivna hälso-och sjukvården som erbjuds den enskilde, ska vara säker, kvalitativ och ändamålsenlig. Ansvaret avser de boenden där kommunen har ett hälso-och sjukvårdsansvar, samt inom hemsjukvården. Grundläggande bestämmelser om MAS och dennes ansvar framgår av Hälso-och sjukvårdsförordningen (2017:80), 4 kap, 6 §.

3.3 Information och kommunikation

Samhällets och medborgarnas förmåga att kunna kommunicera är samhällsviktigt. Mycket kommunikation går via mejl, SMS, sociala medier, intranätssidor, massmedier etc. Dessa tekniktunga kommunikationsmedel är både tids- och kostnadseffektiva, i synnerhet när det gäller att nå många med likartad information samtidigt. Men med tekniktyngden följer också en sårbarhet. Elberoende och behovet av fungerande IT är för många teknikbaserade kommunikationsformer vitalt.

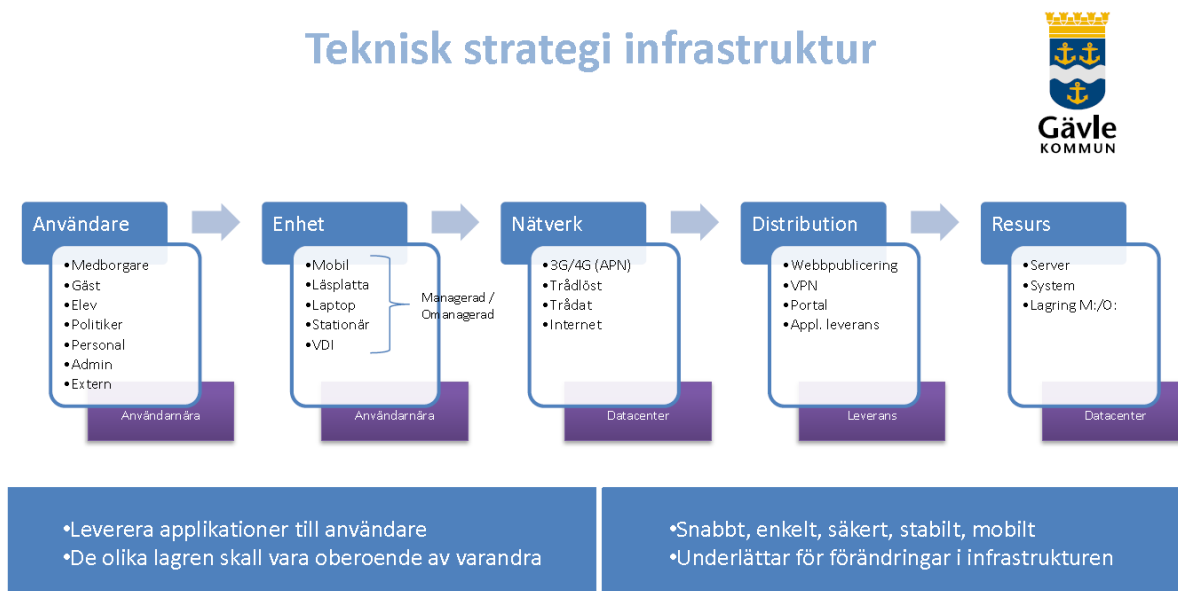
Inom Gävle kommunkoncern finns IT-system för hantering och dokumentering av nödvändig information. HSL-dokumentation, social dokumentation, betyg, biståndshantering, verksamhetsplanering, verktyg för utförandeplaner och HR-administration kräver fungerande IT-stöd. Via mejl förmedlas stora mängder information. Utan den IT-infrastruktur som byggts upp, skulle omfattande driftstörningar uppstå. Utan människor som föder in adekvat information där information behövs och underhåller tekniska systemen, så kan processer och funktioner stanna av. Gavlenet är Gävle energis varumärke för kommunikationslösningar, framförallt bredband.

Delar av kommunkoncernen är anslutna till gemensamma kommunväxeln, där också andra kommuner finns med. I kommunen och inom kommunkoncernens kontrollspann finns kommunikationsnoder där oönskade händelser skulle kunna få långtgående negativa effekter, bland annat för kommunen.

3.3.1 Kommunkoncernens informationsteknologi

Kommunen har en väl utbyggd infrastruktur för såväl data som telefoni. Störningar avseende kommunens förmåga att informera och kommunicera, skulle snabbt, på ett eller annat sätt, bli en störning i den service som samhällsmedborgaren kan förvänta sig av kommunen.

Nedan finns en beskrivning av infrastrukturens olika delar.

3.3.1.3 Datahall

Kommunen har datahallar. Datahallarna uppfyller verksamhetens krav på säkerhet och tillgänglighet.

3.3.1.8 Servrar

Det finns olika typer av servrar, förenklat uttryckt, liten, mellan och stor serverlösning. Extra internminne erbjuds i steg om 1 GB.

3.3.1.9 Informationssäkerhet

Informationssäkerhetens grundkomponenter:

- Sekretess - säkerställande av att information är tillgänglig endast för dem som har behörighet
- Riktighet - skydd av information och behandlingsmetoder så att de förblir korrekta och fullständiga
- Tillgänglighet - säkerställande av att behöriga användare vid behov har tillgång till information och tillhörande tillgångar
- Spårbarhet- det ska gå att se vilka som har varit inne och ändrat i dokumentet, vilka som fått tillgång till dokumentet och vilka som eftersökt det.

Övergripande mål och riktlinjer för informationssäkerheten är fastställda i Ledningssystem för informationssäkerhet (LIS).

Det bedrivs dagligen ett arbete för att upprätthålla en säker användarmiljö för medarbetare, kunder och medborgare. Detta bland annat genom ett informationssäkerhetsråd som regelbundet möts för att diskutera omvärldsläget, inträffade händelser och utvecklingsmöjligheter. Det finns också en krisgrupp på IT-och utvecklingsavdelningen som snabbt kan träda i funktion för att hantera uppkomna händelser och störningar.

3.3.1.10 Telefoni

Telekommunikationen är fast eller mobil. Det finns stöd för telefonister, grupper (callcenter) och enskilda användare och funktioner som talsvar, röstbrevlåda, telefonistservice, sms-tjänst, samtalsfördelning och statistik.

3.4 Kommunalteknisk försörjning

Kommunalteknisk försörjning kan egentligen innebära många saker. I denna RSA tar vi avstamp i före detta Krisberedskapsmyndighetens beroende- och konsekvensanalys för kommunalteknisk försörjning. Där ingår följande områden:

- Vatten och avlopp
- Fjärrvärme
- Avfallshantering
- Kommunal väg- och gatuhållning¹⁴

3.4.1 Vatten och avlopp

Vatten är fundamentalt för liv och hälsa och en vuxen människa behöver dricka ungefär 1,5 liter vatten om dagen (mer vid fysisk aktivitet).¹⁵ Dricksvatten ska tillhandahållas av en kommun utifrån intentionerna i Lag om allmänna vattentjänster (2006:412).

Gästrike Vatten ansvarar för de allmänna Va-anläggningarna i kommunerna Gävle, Hofors, Ockelbo, Östhammar och Älvkarleby. Vattentjänsterna omfattar:

- produktion och distribution av dricksvatten
- omhändertagande av spillvatten
- omhändertagande av dagvatten

¹⁴ Krisberedskapsmyndigheten, Kommunalteknisk försörjning i kris, s.8.

¹⁵ Sydsvatten. *Vatten och hälsa*. <http://sydsvatten.se/vatten-och-halsa/> (hämtad 2019-02-13)

Gästrike Vatten ansvarar för den kommunala vattenförsörjningen och avloppshantering i Gävle kommun. Bolaget äger samtliga Va-anläggningar för kommunalt VA i Gävle kommun, detta genom dotterbolaget Gävle vatten AB. Anläggningsbeståndet består av vattenverk, avloppsreningsverk, pumpstationer, tryckstegringsstationer, reservoarer, infiltrationsanläggningar samt ett omfattande ledningsnät. För de som inte omfattas av kommunala VA-tjänsterna så är egen brunn- och avloppshantering en lösning.

3.4.2 Avfallshantering

Gästrike återvinnare är ett kommunalförbund som sköter avfallshanteringen i Gävle, Hofors, Ockelbo, Sandviken och Älvkarleby kommuner. I ansvaret ingår strategisk planering, insamling av hushållsavfall, information om avfall samt utarbetande av renhållningsordning och taxor. Gästrike Återvinnare ansvarar för insamlingen av hushållsavfall, vilket sker dels i egen regi, dels via entreprenörer. Avfallshantering angående läkemedel, kanyler och dylikt, sköts av en upphandlad aktör.

3.4.3 Kommunal väg- och gatuhållning

Ett modernt samhälle kräver en modern infrastruktur såsom ett väl utbyggt och underhållet väg- och gatunät. Fungerande infrastruktur är samhällsviktigt. Infrastrukturen tar bl.a. avstamp i övergripande planering och fysisk planering. I Gävle finns det cirka 45 mil gator, 32 mil enskilda vägar och 25 mil gång- och cykelvägar.

Inom Sektor Livsmiljö finns avdelningen Gata och park. Avdelningen planerar, bygger, underhåller och sköter kommunens vägar, gator, parker och grönområden. Gavle drift och service (GDS) är ett kommunalt bolag som ägs av Gavlefastigheter Gävle kommun AB. GDS sköter om Gävles gator och torg året om. Bolaget skall tillhandahålla attraktiva, ändamålsenliga, kostnadseffektiva samt prisvärda tjänster inom markentreprenad för gator och parker inom Gävle kommun, med egna resurser eller via entreprenad.

Gävle kommun ansvarar för att snöröja och halkbekämpa kommunens vägar, gång- och cykelvägar och att sköta kommunens snötipp. Vid normalt snöfall beräknas det ta ca 10 timmar att snöröja alla gator i Gävle, vid större snöfall kan det ta upp mot 12 timmar.

3.4.4 Fjärrvärme

Frånvaro av värmetillförsel kommer under kalla årstiden att kyla ut de byggnader där kommunen bedriver verksamhet.

3.5 Räddningstjänst

Gästrike räddningstjänst är ett kommunalförbund som har Gävle, Älvkarleby, Ockelbo, Sandviken och Hofors kommuner som ansvarsområde. Räddningstjänsten ska skydda och rädda människor, egendom och miljö. Vidare ska de även minska sannolikheten för att bränder och andra olyckor inträffar.¹⁶ Räddningstjänsten hjälper människor i yttersta nöd och deras insatser påverkar livet för många människor.

3.6 Livsmedel

Dricksvatten brukar räknas som det viktigaste livsmedlet, vilket avhandlas i 3.4.1 ovan. Då frånvaro av dricksvatten snabbt kan medföra svåra konsekvenser, både avseende den vattenpåfyllnad en människa behöver och avseende basal hygien, så är vattenproduktion viktig för samhällets funktionalitet. Gävle kommun svarar för måltidsproduktion till kunder

¹⁶ Gästrike räddningstjänst. Om oss. <https://www.gastrikeraddningstjanst.se/om-oss/> (hämtad 2019-01-29)

inom bl.a. förskola, skola och omsorg. Viss måltidsproduktion genomförs av kommunen^{Sid 101(202)} själv, medan andra delar genomförs av upphandlade aktörer. Utebliven matproduktion får snabbt svåra konsekvenser, i synnerhet avseende invånare med insatser från vård och omsorg.

3.7 Pedagogisk verksamhet

Den pedagogiska verksamheten är i sig samhällsviktig om man tänker sig den totala frånvaron av pedagogisk verksamhet. Inställd förskoleverksamhet, fritidsverksamhet, fritidsklubb förskoleklass eller skola för barn upp till sjätte klass, skulle påverka vårdnadshavare att sluta arbeta eller arbeta mindre. Ingen utbildning över huvud taget för en stor del av befolkningen skulle förmodligen på ett decennium påverka välfärden negativt.

Några dagars utebliven förskoleservice har en hög samhällsekonomisk kostnad. Någonstans finns en brytgräns för hur länge man kan avstå från att bedriva grundskole- och gymnasieundervisning. Detta sammantaget gör att pedagogisk verksamhet är samhällsviktig.

3.8 Det demokratiska uppdraget

Kommunerna har ett viktigt uppdrag i det demokratiska samhället. Vart fjärde år är det val och valet genomförs av kommunerna. Kommunerna ser inte bara till att medborgarna kan rösta på ett säkert sätt, utan arbetar också dagligen med olika åtgärder för att ge medborgarna möjlighet att fatta egna beslut baserat på information och fakta. Här har kommunens bibliotek ett viktigt uppdrag. Biblioteken är ett enkelt och gratis sätt att tillskaffa sig information, både genom tillgång till böcker/tidningar, men även genom tillgång till datorer. Något som är avgörande i dagens samhälle för att kunna ha myndighetskontakter, betala räkningar etc. Då många idag saknar privat tillgång till tekniska hjälpmedel som datorer och smarta telefoner, blir biblioteken avgörande för att många individer ska överleva i ett modernt och uppkopplat samhälle.

3.9 Fungerande ledning

Under alla förhållanden är det viktigt att det finns en ledning som har mandat att fatta beslut. Detta är särskilt viktigt under en extraordinär händelse eller samhällsstörning. Utan en tydlig ledning blir det svårt att samordna och inrikta en insats mot ett visst mål.

3.10 Annan offentlig förvaltning

Med offentlig förvaltning avses såväl statliga myndigheter som kommuner och landsting/regioner. Inom Gävle kommuns geografiska områdesansvar finns flera andra aktörer inom offentlig förvaltning, med omfattande verksamhet eller rent utav huvudsäte i kommunen.

3.10.1 Region Gävleborg

I Region Gävleborg samlas ansvaret för områden som bidrar till den regionala utvecklingen i hela länet. Bland ansvarsområdena finns hälso- och sjukvård, infrastruktur och kollektivtrafik, kompetens- och utbildningsfrågor, näringslivsutveckling, internationella frågor och kultur. Region Gävleborg förfogar även över länets två akutsjukhus, varav ett av dem är beläget i Gävle kommun. Ambulanssjukvården bedrivs inom Region Gävleborg i egen regi och utgör en viktig roll för den prehospitla akutsjukvården.

Region Gävleborgs viktigaste uppgift är hälso- och sjukvård. Vissa delar av vården utförs av privata vårdgivare. Inom Gävle kommun finns bl.a. hälsocentraler, familjeläkarjour och sjukhus. En händelse som medför att sjukhus, familjeläkarjour och hälsocentraler inte kan utföra sina uppdrag medför allvarliga konsekvenser med bäring på liv och hälsa. För sjukhusets del kan en allvarlig störning snabbt få katastrofala konsekvenser. Sjukhus och

andra hälsoinrättningar finns på andra platser i länet och i övriga landet, så möjligheter till viss omfördelning av vårdinsatser finns. ^{Sid 102(202)}

3.10.2 Apotek

Apoteksnäringen är i sig inte en offentlig förvaltning utan kan drivas i privat regi. Men de löser ett samhällsuppdrag på uppdrag av det offentliga. Apotekens viktigaste uppgift är expediering av receptbelagda läkemedel. I Gävle kommun finns 17 apotek av traditionellt snitt¹⁷. Frånvaro av apoteksservice skulle snabbt kunna få mycket stora konsekvenser för medicinbehövande som vistas i kommunen. De senaste åren har omvärldsläget med bristande leveranskedjor gjort att ett stort antal läkemedel inte gått att få tag i, eller har väldigt lång leveranstid.

3.10.3 Polismyndigheten

Det övergripande målet för polisens verksamhet är att upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt se till att allmänheten får skydd och annan hjälp. Polisens arbete med detta ska vara ett led i samhällets verksamhet att främja rättvisa och trygghet. Med "Polisen" menas i detta sammanhang såväl polisväsendet med dess olika delar samt de civila tjänstemän som är anställda hos Polisen. I Gävle finns polishuset som kommer vara högkvarter för lokalpolisområdet. En störning hos Polisen i Gävle påverkar i varierande grad Polisens förmåga att uppfylla ovan beskrivna uppgifter. Möjligheter finns att omfördela Polisens resurser runt om i landet, vid en lokal- eller regional extraordinär händelse.

3.10.4 Kustbevakningen

Kustbevakningen (Kbv) är en civil statlig myndighet som ansvarar för sjöövervakning och räddningstjänst till sjöss. Inom dessa områden ska myndigheten kunna förebygga, motstå och hantera krissituationer. Kustbevakningen har också uppdraget att samordna och förmedla civil sjöinformation till andra myndigheter. I hamnområdet finns Gävle kuststation med ordinarie övervakningsområde som utgörs av farvatten mellan Grisslehamn och Söderhamn. Miljöräddningsberedskap upprätthålls också för hela Norrlandskusten växelvis av stationerna i Gävle, Härnösand och Umeå. Kbv är en nyckelaktör vid t.ex. oljeutsläpp på havet. En extraordinär händelse kan alltså påverka ovan nämnda ansvarsområden. En allvarlig störning av lokal eller regional karaktär kan för Kbv:s del dämpas medelst nyttjande av övriga nationella kustbevakningsresurser.

3.10.5 Domstol

I Gävle finns tingsrätt beläget på Lantmäterigatan. Tingsrätten är den första domstolen i samband med brottmål. Tingsrätten avgör också tvistemål mellan enskilda individer, exempelvis familjemål. Tingsrätten hanterar även andra typer av ärenden till exempel adoptioner och bodelningar. Gävle tingsrätt har Gävle, Sandviken, Hofors och Ockelbo kommuner som domsområde. Vid Gävle tingsrätt tjänstgör även Notarius Publicus. En allvarlig samhällsstörning av lokal karaktär kan påverka tingsrättens möjligheter att utföra sina uppgifter.

3.10.6 Kriminalvård

Kriminalvårdens uppgift är att verkställa utdömda påföljder, ansvara för häktesverksamhet och utföra transporter samt genomföra personutredningar i brottmål. Kriminalvården arbetar även med behandling av dömda personer och med att förebygga återfall i brott.

¹⁷ Apoteksinfo.nu. <https://apoteksinfo.nu/HittaApotek/G%C3%A4vle> (hämtad 2019-01-28)

Frivården Gävle har Gästrikekommunerna som upptagningsområde och kontorsmiljön^{Sid 103(202)} finns i centrala Gävle. I Bomhus ligger en behandlingsanstalt med 64 platser i säkerhetsklass 2¹⁸. I polishuset i Gävle finns ett häkte med 38 platser.¹⁹ En extraordinär händelse som medför att kriminalvården inte kan utföra sitt uppdrag på tänkt sätt, medför att en del av rättsväsendet inte fungerar som det ska och att de dömda på ett eller annat sätt far illa. En allvarlig störning av lokal eller regional karaktär kan för Kriminalvårdens del dämpas medelst nyttjande av övriga nationella kriminalvårdsresurser.

3.10.7 Migrationsverket

Migrationsverket är en statlig myndighet som prövar ansökningar från personer som vill besöka, bo eller söka skydd i Sverige eller som vill bli svenska medborgare. I Gävle finns ett förvar²⁰. Ett boende eller förvar som blir utan vatten, värme, elektricitet får svårt att tillgodose basala behov för de boende. Extraordinära händelser som medför att Migrationsverket inte kan fullfölja sina åtaganden gentemot sina klienter, försätter dessa individer i en än svårare belägenhet. I enlighet med vistelsebegreppet kan drabbade individer bli en kommunal angelägenhet.

3.10.8 Länsstyrelsen

Länsstyrelsen är regeringens företrädare i länen. Länsstyrelsen ska främja länets utveckling och noga följa tillståndet i länet samt underrätta regeringen om dels det som är särskilt viktigt för regeringen att ha vetskap om, dels händelser som inträffat i länet. Länsstyrelsen ska vidare ansvara för de tillsynsuppgifter som riksdagen eller regeringen har ålagt den. Länsstyrelsen har ett krishanteringsansvar avseende det geografiska områdesansvaret, räddningstjänst, epizooti samt höjd beredskap. Länsstyrelsen Gävleborg har drygt 220 anställda, alla placerade i Gävle. Vid en allvarlig samhällsstörning där Länsstyrelsen inte har förmågan att samordna och ge krishanteringsstöd, skapas problem för länets kommuner.

3.10.9 Statens servicecenter

Statens servicecenter (SSC) är en statlig myndighet under Finansdepartementet och sköter administration och löneutbetalningar åt många av de statliga myndigheterna. SSC har sitt huvudkontor i Gävle. En allvarlig samhällsstörning i Gävle som påverkar SSC, skulle inte i direkt form påverka särskilt många som vistas i Gävle kommun. En störning drabbar de statliga myndigheter som SSC servar med administration runt om i landet.

3.10.10 Lantmäteriet

Lantmäteriet är den myndighet som kartlägger Sverige. Till uppgifterna hör också att registrera och säkra ägandet av alla fastigheter samt hantera deras gränser. Huvudkontoret ligger på Lantmäterigatan i Gävle. Lantmäteriet har cirka 2 000 medarbetare på 60 orter. Vid en störning lokalt i Gävletrakten kan konsekvenserna för Lantmäteriet delvis mildras genom att nyttja verksamheterna de har på andra orter.

3.10.11 Högskolan i Gävle (HiG)

Staten ska som huvudman anordna högskolor för utbildning som vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet, forskning samt utvecklingsarbete. I högskolornas uppgift ska det ingå att samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet samt verka för att forskningsresultat tillkomna vid högskolan kommer till

¹⁸Kriminalvården. *Anstalten Gävle*. <https://www.kriminalvarden.se/hitta-och-kontakta/verksamhet/anstalt/gavle/> (hämtad 2023-01-27)

¹⁹ Kriminalvården. *Häktet Gävle*. <https://www.kriminalvarden.se/hitta-och-kontakta/verksamhet/hakte/gavle/> (hämtad 2023-01-27)

²⁰ Ett förvar är en låst lokal där asylsökande och andra utlänningar som tagits i förvar vistas. En person kan till exempel tas i förvar i samband med att de ska lämna Sverige.

nytta. Högskolan i Gävle har sitt campus ute på Kungsbäck. Högskolan i Gävle har ^{Sid.104(202)} cirka 16 000 studenter. Svåra samhällsstörningar som drabbar HiG kan påverka kommunens verksamhet, bl.a. beroende på att en stor del av de 16 000 studenterna är kommuninvånare vilka då omfattas av kommunens geografiska områdesansvar.

3.10.12 Tullverket

Tullverket etablerade sig i Gävle 2021. Detta kopplat främst till Gävle hamn, som en av Sveriges större import-och exporthamnar. Deras främst uppgift är att övervaka och kontrollera varuflödet in och ut ur Sverige.

3.11 Andra samhällsfunktioner utanför kommunens påverkansområde

Nedan följer beskrivning av ett antal övriga samhällsviktiga verksamheter med bäring på kommunens geografiska områdesansvar och kommunens medborgare. Dock saknar kommunen möjlighet att påverka dessa verksamheter.

3.11.1 Elnät

Över hela landet finns kraftledningar med förgreningar ut i landet i ett elnät. Det är en utvecklad infrastruktur, som har betytt lika mycket för Sveriges välstånd som vägar och järnvägar. Till och genom kommunen löper ett antal elförsörjningsledningar som förser kommunen samt andra delar av Sverige med elenergi. Elnätet har tre nivåer:

- Lokala elnät.
- Regionala elnät.
- Stamnätet.

Det är flera företag som äger de regionala och lokala elnäten i Sverige. Varje företag har inom sitt geografiska område ensamrätt att distribuera el till kunderna. Stamnätet har bara en ägare; det statliga affärsverket och myndigheten Svenska kraftnät. Det lokala elnätet är beroende av stamnätet och regionalnätet för sin funktionalitet. Inom kommunens geografiska område, är Gävle Energi den aktör som äger största delen av det lokala elnätet. Även andra elbolag täcker in delar av det lokala elnätet i Gävle kommuns geografiska område.

3.11.2 Betalningssystem, finansiella tjänster

I Sverige finns det, på ett övergripande plan, två sorters betalningar: kontanta betalningar och kontobaserade betalningar. Allvarliga störningar som påverkar möjligheterna till att betala, skulle kunna få allvarliga följdkonsekvenser för medborgaren, då det t.ex. begränsar möjligheterna till att införskaffa basvaror.²¹ Många individer har inte förnödenhetslager och är därmed inte förberedda på längre frånvaro av möjlighet till att handla.²² Det blir även allt vanligare i samhället att butiker inte tar emot kontanter, vilket gör att relevansen att ha kontanter hemma som reservlösning blir mindre och mindre. Idag så är el avgörande för att kunna göra kortbetalningar (och till stor del även kontanta betalningar), därför kollar Riksbanken på möjligheten till offlinebetalningar. De kollar också på möjligheten till en e-krona som ska vara en säkrare betalningsmetod.²³

²¹ Sveriges riksbank. *Säkerhet och effektivitet*. Sveriges riksbank. <https://www.riksbank.se/sv/betalningar--kontanter/sa-betalar-svenskarna/betalningsrapport-2022/sakerhet-och-effektivitet/ar-betalningar-i-sverige-sakra/> (hämtad 2023-02-06)

²² Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. *Krisberedskapsveckan*. 2023. <https://www.msb.se/sv/amnesraden/krisberedskap--civilt-forsvar/samlat-stod-till-kommuner/krisberedskapsveckan/> (hämtad 2023-02-06)

²³ Sveriges riksbank. <https://www.riksbank.se/sv/betalningar--kontanter/sa-betalar-svenskarna/betalningsrapport-2022/sakerhet-och-effektivitet/ar-betalningar-i-sverige-sakra/> (hämtad 2023-02-06)

3.11.3 Infrastruktur och transporter

Det finns en mängd resurser och tjänster som kommunens samhällsviktiga verksamhet är beroende av för att fungera. Ett av dessa är fungerande väg-och järnvägsnät. Vissa vägar ägs och sköts av kommunen, men en del vägar inom kommunen ägs av staten och det är Trafikverket som underhåller dessa. Samma sak gäller nästan hela järnvägsnätet i kommunen, som staten äger och underhåller.

UTKAST

4. Kritiska beroenden

MSB definierar kritiska beroenden som beroenden ”som är avgörande för att samhällsviktiga verksamheter ska kunna fungera. Sådana beroenden karaktäriseras av att ett bortfall eller en störning i levererande verksamheter relativt omgående leder till funktionsnedsättningar, som kan få till följd att en extraordinär händelse inträffar”.²⁴

Under detta kapitel avhandlas beroendeparametrar avseende kommunens samhällsviktiga verksamheter. Med kritiska beroenden identifierade så får kommunkoncernen också en bild av sårbara punkter i den samhällsservice som tillhandahålls. Därmed kan önskvärda utvecklingsområden identifieras, syftandes till att öka kommunkoncernens robusthet. Analysen av kritiska beroenden har gjorts med kommunens olika verksamheter och efterbearbetats av kommunens centrala säkerhetsenhet.

En samhällsviktig verksamhet kan vara både en samhällsviktig verksamhet i sig själv samtidigt som verksamheten också är ett kritiskt beroende för en annan verksamhet.

4.1 Kommunkoncernens samhällsviktiga verksamheter

Samhällsviktig verksamhet avhandlades i kapitel 3. Under detta avsnitt kopplas samhällsviktig verksamhet ihop med kritiska beroenden.

De områden som främst avhandlas här är

- Vård och omsorg
- Räddningstjänst
- Kommunalteknisk försörjning
- Energiförsörjning
- Information och kommunikation
- Ledning och offentlig förvaltning
- Pedagogisk verksamhet

4.2 Beroenden vid kommunens samhällsviktiga verksamheter

Vid de olika workshop som genomförts har medarbetare i alla kommunens verksamhetsgrenar analyserat beroenden i kommunala verksamheter. I detta avsnitt avhandlas de analyserade beroendena kopplat till identifierade samhällsviktiga verksamheter, det vill säga vad Gävle kommun är beroende av för att kunna fungera:

- Kommunalteknisk försörjning
- Personal
- Energiförsörjning
- Information och kommunikation
- Livsmedel
- Fungerande infrastruktur
- Beslutsför ledning
- Verkstäder, material, råvaror
- IT
- Råvatten

4.2.1 Tillgång till råvatten

För att kunna producera dricksvatten krävs det tillgång till råvatten från grund- eller ytvatten. Råvattnet uppfyller dock sällan sådan kvalitet att det kan användas direkt som dricksvatten,

²⁴ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, *Vägledning för samhällsviktig verksamhet*, s.11

även om det kan användas för tvätt och dyligt. De senaste åren har flera kommuner haft ^{Sid_107(202)} problem med tillgången på råvatten och Gävle kommun är inget undantag. Ökning av andelen hårdgjorda ytor samt ett ändrat nederbördsmonster med ökad frekvens av stora regn med snabb avrinning och perioder av långvarig torka, är några av problemen till låg råvattentillgång.

4.2.2 Kommunalteknisk försörjning

Kommunalteknisk försörjning definieras av MSB som vatten, avlopp, fjärrvärme, avfallshantering samt kommunal väg- och gatuhållning. Avsnittet om fjärrvärme ligger under rubriken 4.2.3 Energiförsörjning.

Den vård och omsorg som kommunen i en eller annan form bedriver, drabbas av svåra konsekvenser om den kommunaltekniska försörjningen fallerar. En människa som är vid fullgod hälsa kan klara sig utan mat i flera veckor, men utan vätska klarar man sig bara några dygn innan komplikationer uppstår. De flesta invånare som är kunder inom kommunal vård och omsorg har en sjukdomsbild som gör dem känsligare för sådana bortfall. Likaså är avlopp och avfallshantering extra viktigt inom vård och omsorg, då hygienrisker kan slå snabbare och hårdare mot personer som tillhör riskgrupper.

Hemtjänst och hemsjukvård är beroende av farbara vägar för att kunna genomföra sina åtaganden. Att producera mat till kunderna inom vård och omsorg blir svårt om vattenförsörjningen inte fungerar som det ska. Följdverkan blir således att kunderna riskerar att inte få den mat de behöver. Detta kan dock avhjälpas genom att ta in lagad mat från annat håll.

Energiförsörjningens beroende av den kommunaltekniska försörjningen är mer av arbetsmiljökaraktär. Frånvaro av vatten, värme, avlopp och avfallshantering kan på sikt göra att medarbetares effektivitet gradvis minskar i alla kommunens verksamheter. Ett visst beroende till farbara vägar finns avseende drift- och underhållsfrågor.

Frånvaron av kommunalteknisk försörjning är ett arbetsmiljöproblem när det handlar om kommunikation, ledning, offentlig förvaltning och pedagogisk verksamhet. Inom pedagogisk verksamhet kommer barn och elever drabbas hårt av vattenfrånvaro. Först och främst är det barn/elevers beroende av direkta vattenintag som gör tillvaron svår. Frånvaron av avlopp gör toalettsituationen besvärlig. Frånvaro av avfallshantering kan på kort tid bli en sanitär olägenhet. Dricksvatten som viktig ingrediens i mat gör att även matförsörjningsaspekten kan påverkas. Förmodligen finns en dimension om att ju yngre barn desto svårare blir situationen vid frånvaro av någon/några delar av kommunalteknisk försörjning. Det blir även svårt för kommunens tjänstepersoner att genomföra sitt arbete om det inte finns tillgång till nödvändiga faciliteter och något drickbart. Det blir också svårt att släcka bränder utan vatten.

4.2.3 Energiförsörjning

En inramning som påverkar beroende och sårbarhet i energisammanhanget är den breddgrad som Gävle kommun ligger på, med den avsaknad av värme och dagsljus som kan råda under vissa delar av året. Konsekvensen blir sammantaget svårare ju mörkare och kallare det är. Många verksamheter är också beroende av att kunna transportera sig, som t.ex. räddningstjänst.

4.2.3.1 Elektricitet

Frånvaro av tillförd elenergi påverkar kommunala verksamheters möjligheter att till exempel

- ljussätta arbetsplatserna

- hantera kommunikations- och informationsverktyg
- tillhandahålla ventilation
- tillhandahålla kyla och värme
- tillaga och förvara livsmedel, förvaring av vissa läkemedel
- tillhandahålla drivmedel
- bibehålla nödvändiga elektriska apparaters funktion
- tillse fungerande larm-, styr- och reglerteknik

Att arbeta i mörker försvårar för samtliga kommunala samhällsviktiga verksamheter. Inom omsorgen kan det vara jämförelsevis svårare, medan räddningsinsatser i mörker är vanligt förekommande.

Frånvaro av kommunikationsmöjligheter²⁵ skulle allvarligt försvåra offentlig förvaltning, ledning, kommunal teknisk försörjning samt räddningstjänst. Inom hemtjänst/hemsjukvård skulle det bli svårigheter att upprätthålla verksamheten som den är tänkt. Det finns informationsteknologiska noder som slutar fungera utan el, med konsekvensen att funktionaliteten i informationssamhället försämras.

Frånvaro av ventilation medför snabbt sanitära svårigheter inom samtliga verksamheter, men i synnerhet inom vård och omsorg samt pedagogiska verksamheter riktade mot små barn. Frånvaro av kylning skulle bli särskilt svårt under varma årstider inom vård och omsorg samt avseende kylning av t.ex. serverhallar. Upphör möjligheterna för förvaring och tillagning av livsmedel blir det besvärligt för de pedagogiska verksamheterna. Ju längre tid problemet består, desto besvärligare. Inom vård och omsorg blir förmodligen situationen mycket svårare och det på kortare tid.

Förekomsten av elektriska apparater är riklig inom kommunens verksamheter. Svåraste och snabbaste konsekvenser uppstår förmodligen inom vård och omsorg. Det finns t.ex. medicinsk utrustning där funktionsfrånvaro kan bli katastrofal för behövande individ.

Icke fungerande larm-, styr- och reglerteknik skulle försvåra, eller omöjliggöra, upprätthållandet av kommunal teknisk försörjning. Vidare skulle många verksamheter stå utan adekvat brandskydd. Viss larmutrustning rörande t.ex. personer med demenssjukdom skulle påverkas och därmed försvåra nödvändig omsorgsverksamhet.

Kommunens samhällsviktiga verksamheter är kritiskt beroende av fungerande elförsörjning. Inom t.ex. vård och omsorgssektorn skulle dödsfall kunna inträffa inom några minuter vid fullständig frånvaro av el. Under vissa tider på dygnet och vissa dagar i veckan, skulle total frånvaro av el medföra allvarliga nedsättningar i funktionalitet inom alla samhällsviktiga kommunala verksamheter och detta redan efter några timmar.

4.2.3.2 Värme

Viktiga aktörer inom värmeförsörjning är fjärrvärmeaktörerna och elenergiaktörerna.

Frånvaro av värmeförsörjning kommer under kalla årstiden att kyla ut de byggnader där kommunen bedriver verksamhet. En del verksamheter och service kan hjälpligt upprätthållas ändå, men med effektivitetsbrister. Med värmekonserverande åtgärder kan de flesta verksamheterna hålla igång under några dygn²⁶. Därefter måste man titta på alternativa lokaler

²⁵ Här räknar vi även in datorer med tillhörande och nödvändiga programvaror.

²⁶ Tillse att så lite av värmen smiter ut genom att t.ex. ”isolera” fönster och skapa slussar vid ytterdörrar.

och/eller tillfälligt stänga verksamheter. Vård- och omsorgsverksamhet måste flytta till uppvärmda lokaler när temperaturen blir för låg. Pedagogisk verksamhet är ett exempel på verksamhet som kan stängas under en viss begränsad tid, med hanterbara konsekvenser. Stora temperatursvängningar påverkar främst personer boende på kommunens vård- och omsorgsboenden negativt. Kommunalteknisk försörjning, räddningstjänst och kommunikation påverkas i mindre utsträckning av funktionsnedsättning i värmeförsörjningssystemet. Kontorsgöromål blir besvärligare med sjunkande temperaturer vilket bl.a. kan påverka förmågan till ledning och offentlig förvaltning. Frånvaro av värmeförsörjning i samhället medför ökade servicebehov från kommunen i form av t.ex. trygghetspunkter och alternativa, tillfälliga lösningar för t.ex. personer med beviljad hemtjänst och hemsjukvård.

Vissa delar av samhällsviktig kommunal verksamhet är kritiskt beroende av värmeförsörjning, men det är inte lika tidskritiskt som vid elförsörjningsbekymmer.

4.2.3.3 Fordon och drivmedel

Räddningstjänst, natt- och larmverksamheten, hemtjänst och hemsjukvård m.fl. får svårt att fungera utan fordon och drivmedel. Indirekta konsekvenser finns också i form av att reservelkraftsystem går på drivmedel. Pedagogiska verksamheter påverkas genom att skolskjutsar inte kan genomföras på tillämpligt sätt. Övriga kommunala samhällsviktiga verksamheter är förvisso beroende av drivmedel, men kan inte definieras som kritiskt beroende. Den sämre funktionaliteten inom bland annat räddningstjänst, hemtjänst och hemsjukvård gör dock att totalt sett är kommunen som organisation, kritiskt beroende av fordon och bränsle.

4.2.4 Information och kommunikation

Att kunna hantera information och kommunikation är av yttersta vikt för att samhällsviktiga verksamheter ska kunna fungera som det är tänkt. I detta avsnitt avses information och kommunikation som generell företeelse med dragning mot det tekniskt stöd som ofta används för att nå den effektivitet som samhällsservicen har idag.

Inom vård och omsorg är vårddokumentation, biståndshandläggning och trygghetslarm exempel på områden som kräver kommunikation och IT-verktyg för informationshantering. För räddningstjänsten är information och kommunikation vid larmöverföring (från drabbad, via SOS till räddningstjänsten) och kommunikation mellan räddningsledare och medarbetare vid insats, exempel på kritiska behov av kommunikation och nödvändiga IT-verktyg.

Mätvärdesinformation och ledning är exempel på funktioner som kan drabbas negativt om områdena för kommunalteknisk- och energiförsörjning blir drabbade av informationssvårigheter, vilket i sin tur kan medföra driftstörningar. För ledning och offentlig förvaltning skulle t.ex. viktiga funktioner såsom offentlighetsprincipen och förmågan att leda, kunna drabbas av allvarliga störningar om inte information och kommunikation fungerar som det ska. Det blir även svårt för kommunen att upprätthålla kontakten med medborgarna, då mycket av kommunikationen kommun-medborgare eller medborgare-kommun idag genomförs via tekniska hjälpmedel, som telefon, mail och e-tjänster.

Även undervisningen skulle kunna drabbas negativt och nödvändig dokumentation påverkas av allvarliga störningar om information och kommunikation inte fungerar som de ska.

4.2.5 Livsmedel

Vatten är vårt viktigaste livsmedel. Utan dricksvatten eller otjänligt dito, blir flera samhällsviktiga kommunala verksamheter inom kort tid drabbade av allvarliga störningar och människor i kommunal vård, riskerar att t.o.m. dö.

Det som vi dagligt tal kallar för mat, tillhandahålls genom kommunal service till ett antal grupper såsom t.ex.

- frukost, lunch och middag till särskilda boenden (exempelvis äldreboenden och gruppboenden)
- frukost och lunch till förskolebarn
- lunch till grundskole- och gymnasieelever

Serveras otjänlig mat riskeras många människors hälsa även till den grad att människor riskerar att avlida.²⁷ Frånvaro av mat kan på kort sikt ha inverkan på liv och hälsa för kunder inom kommunal vård och omsorg.

4.2.6 Komponenter, förbrukningsartiklar, produkter

Alla områden där kommunen bedriver verksamhet har beroenden till förbrukningsartiklar, komponenter och produkter. Det kan vara allt ifrån en gångs artiklar i form av munskydd och handskar inom omsorgen, till byggkomponenter i fastighetsbolagets byggnationer och reparationer. Alla enheter använder datorer och telefoner som också behöver bytas ut. Vilka produkter som behövs bäst, vet respektive enhet och det är viktigt att de är förberedda på att hantera störningar i leveranserna av dessa produkter.

4.2.7 Andra verksamheters funktionalitet

Kommunens olika verksamheter är också beroende av varandra för sin funktionalitet. Detta då kommunens olika sektorer och kontor är beroende av att någon annan kommunaktör genomför en viss verksamhet för att de ska kunna genomföra det egna uppdraget. En tredje aktör i kommunen är sedan beroende av att den andre aktören gjort det som den ska för att den tredje aktören ska kunna skapa en tjänst till medborgarna.

4.2.8 Upphandlade aktörer och företag

Kommunen har väldigt många viktiga uppdrag. Ibland har kommunen kapacitet att själv utföra de uppdragen och ibland tar kommunen in upphandlade aktörer för att utföra en tjänst, ett projekt eller annat. Kommunen är beroende av dessa företag och aktörer och att de utför de uppgifter de är ålagda. Annars kan kommunen inte upprätthålla samhällskontraktet. Kommunen är således beroende av avtal och att dessa avtal leder till att den upphandlade aktören gör det den ska såväl en vanlig dag som under en extraordinär händelse.

5. Identifierade och analyserade risker

I detta kapitel belyses hoten (riskerna) mot samhällets funktion i Gävle kommun, oavsett om hotet är av lokal eller global natur. När ”vad som hotar” sätts ihop med ”vad som behöver skyddas”, får kommunkoncernen en tydligare bild av utvecklingsbehoven för att skapa robustare samhällsservice.

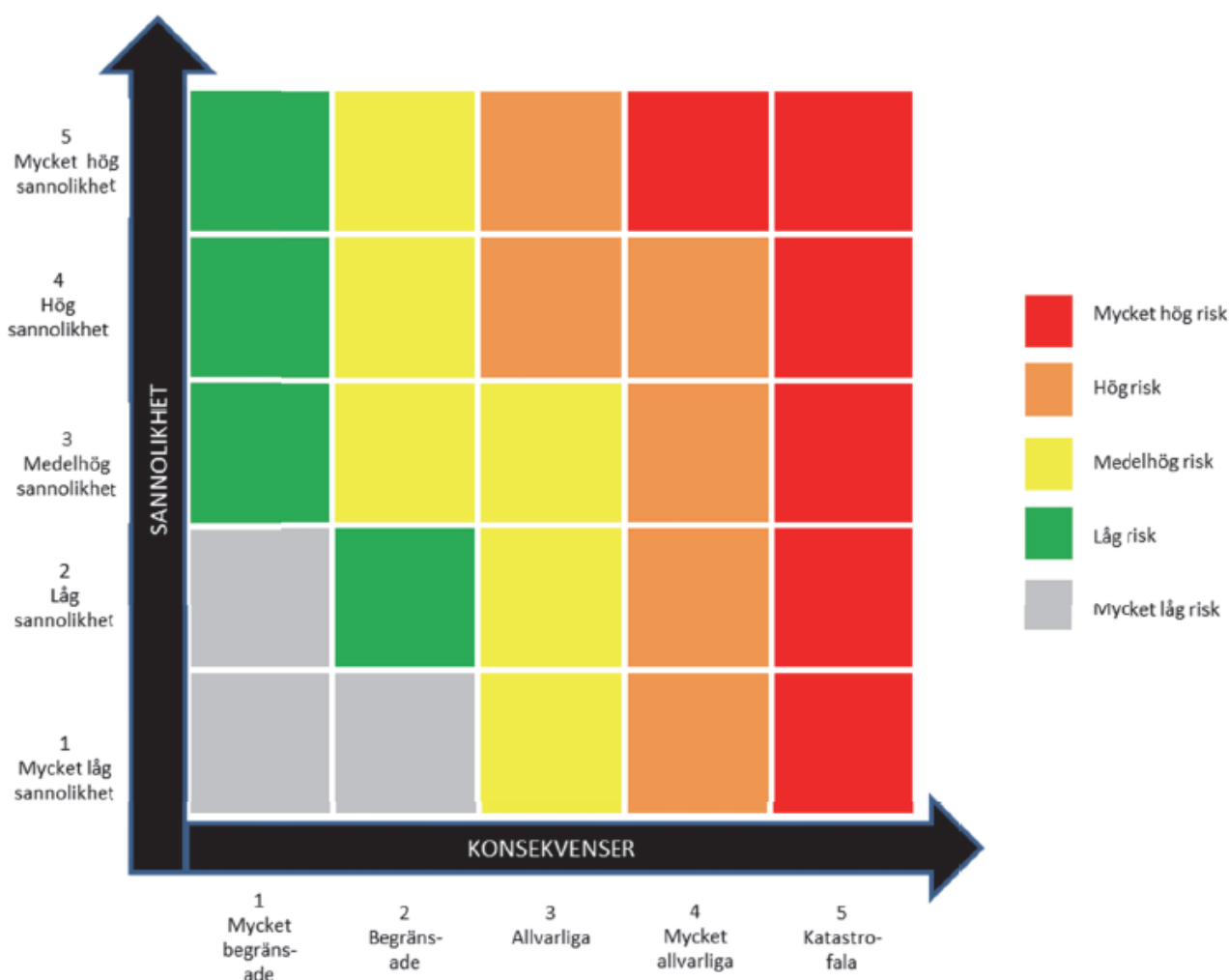
Risk kan sägas vara ett sannolikhetsvärde för att något oönskat ska inträffa. I detta RSA-sammanhang är det oönskade något som blir, eller riskerar att bli en extraordinär händelse.

²⁷Modin, Rebecka och Lindblad, Mats. Förvara maten rätt så håller den längre. Rapport Livsmedelsverket, Rapport 20 – 2011. Livsmedelsverket 2011, 23.

Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (härefter benämnt LEH) ger att kommuner ska "[...] analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen [...] och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten." Bokstavstrogen tolkning innebär att en kommun ska identifiera allt som kan inträffa med extraordinär händelse som konsekvens. Det är svårt att få med precis allt, men en hög ambition kan anläggas för att få med så mycket som möjligt av extraordinär riskkaraktär. Om inte annat så finns det utrymme för Rumsfeld-retorik²⁸, där man även måste ha med *known-unknowns* och *unknown-unknowns*. När det gäller samhällliga risker så finns det saker som samhället inte vet, att de inte vet.

5.1 Värderade risker

Under de olika Workshops som har genomförts i Gävle kommunkoncern har ett antal risker värderats kopplat till Gävle kommun i allmänhet och egna verksamheterna i synnerhet. Den riskmatris som använts presenteras på följande sida.

De värderade riskerna som avhandlades är:

Otjänligt vatten

Avbrott i dricksvattenleverans

Elbortfall

IT-avbrott

²⁸ Donald Rumsfeld Unknown Unknowns ! (video), tillgänglig: <http://www.youtube.com/watch?v=GiPe1OiKQuk>, 2009, (hämtad 2019-02-22)

IT attack med intrång
 Terroråd/Pågående dödligt våld (PDV) händelse
 Kärnteknisk olycka
 Brist på produkter
 Brist på livsmedel
 Pandemi
 Storskalig brand
 Telefoniavbrott

Sannolikhets- och konsekvensbeskrivningar kan ha olika betydelse för olika individer. De workshops som gjordes utgick ifrån följande definitioner/beskrivningar för att lättare få en gemensam bild över vad de olika nivåerna innebär:

Sannolikhetsnivåer

Nivå	Beskrivning	Kvantifierbart begrepp
1	Mycket låg sannolikhet	≥ 100 år (sker i genomsnitt mer sällan än vart hundra år)
2	Låg sannolikhet	< 100 år
3	Medelhög sannolikhet	< 25 år
4	Hög sannolikhet	< 5 år
5	Mycket hög sannolikhet	< 1 år

Konsekvensnivåer

Nivå	Konsekvenser	Beskrivning
1	Mycket begränsade	<ul style="list-style-type: none"> Små direkta hälsoeffekter/miljöeffekter Mycket begränsade störningar i samhällets funktionalitet Övergående misstro mot enskild samhällsinstitution
2	Begränsade	<ul style="list-style-type: none"> Måttliga direkta hälsoeffekter/miljöeffekter Begränsade störningar i samhällets funktionalitet Övergående misstro mot flera samhällsfunktioner
3	Allvarliga	<ul style="list-style-type: none"> Betydande direkta eller måttliga indirekta hälsoeffekter/ miljö Allvarliga störningar i samhällets funktionalitet Bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende

4	Mycket allvarliga	<ul style="list-style-type: none"> • Mycket stora direkta eller betydande indirekta hälsoeffekter/ miljö • Mycket allvarliga störningar i samhällets funktionalitet • Bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner och förändrat beteende
5	Katastrofala	<ul style="list-style-type: none"> • Katastrofala direkta eller mycket stora indirekta hälsoeffekt /miljö • Extrema störningar i samhällets funktionalitet • Grundmurad misstro mot samhällsinstitutioner och allmän instabilitet

Till yttermera behövs en genomgång av vad olika riskscenarierna innebär. Nedan följer scenariobeskrivningar för de ovan nämnda värderade riskerna samt ytterligare ett antal scenarier. Vissa scenarier går så att säga in i varandra. Exempelvis kan en kriminell handling begås med hjälp av kemiska medel eller att ett väderfenomen medföra elavbrott.

5.2 Klimatförändringar

Klimatförändringar får effekter avseende extraordinära risker och sårbarheter. Tidsförhållandena gör att klimatförändringar i sig inte faller innanför ramarna för extraordinära händelser, men följderna av klimatförändringarna medför att extraordinära väder kan bli mer frekvent och kraftfullare. Regionala framtidsscenarioer tyder på att klimatet blir både varmare och generellt blötare, men det kan dock visa sig vara en lapsus. Det finns forskare som pekar på att den globala uppvärmningen kan medföra att golfströmmen försvagas och att det i sin tur medför att vi istället för varmare, får ett kallare klimat²⁹. Skulle den teorin visa sig stämma, så finns det en risk att man i samhället vidtar fel förberedande/förebyggande åtgärder.

5.3 Extrema väder

Vädrets makter kan vara mycket mäktiga och energifyllda ibland. Som nämns ovan, blir extrema väderfenomen vanligare i och med global uppvärmning och då de extrema väder som inte är förknippade med kyla. Det finns beräkningar för återkomsttider avseende extrema väder som ger att:

Åter- komst tid (år)	Sannolikhet under 2 år (%)	Sannolikhet under 10 år (%)	Sannolikhet under 50 år (%)	Sannolikhet under 100 år (%)
2	75	100	100	100
10	19	65	99	100
50	4	18	64	87
100	2	10	39	63

Bild från SMHI.se³⁰

²⁹ Göteborgs universitet. *Global uppvärmning kan ge kallare klimat i Sverige*. 2005. <http://www.science.gu.se/aktuellt/nyheter/Nyheter+Detalj?contentId=122787> (hämtad 2019-02-21)

³⁰ Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut. *Återkomsttider*. 2018. <https://www.smhi.se/kunskapsbanken/aterkomsttider-1.89085> (hämtad 2023-02-06)

I denna RSA tas följande extrema väderfenomen upp.

- Snöoväder
- Stormar
- Värmebölja
- Torka
- Skyfall och översvämningar

SMHI har ett nytt vädervarningssystem sedan 2021 baserat på gul varning, orange varning och röd varning. Röd är den högsta varningen. Systemet baseras på påverkan på samhället istället för förutbestämda gränsvärden. Således ger röd varning den största påverkan på samhället.

5.3.1 Snöoväder

Så länge Bottenhavet/Östersjön är öppen bildas lätt kraftiga snöbyar när riktigt kall luft utbreder sig österifrån. I Gävle finns snöovädret 1998 kvar på näthinnan hos många medborgare. Gävle kommun pekas ut att geografiskt ligga på ett ställe där så kallade snökanoner förekommer mer frekvent än på de flesta andra ställen. Snöovädret 1998 beskrivs som den värsta snökanonen i modern tid, i Sverige³¹. Under vintern/våren 2022 drabbades kommunen av två snöoväder som främst ställde till problem gällande framkomlighet i staden. Barn och ungdomar hade problem att ta sig hem från skolan, det var svårt för personal att ta sig till och från sina jobb och problem för hemtjänsten att ta sig ut till alla kunder etc.

5.3.2 Stormar

Stormar kan bl.a. medföra att skogsarealer förstörs, framkomligheten på vägar riskerar nedgå, träd kan välta över elledningar med strömavbrott som följdverkningar. Som kustkommun med betydande hamnverksamhet så är sjöfarten ett område där stormar kan medföra negativa konsekvenser.

Exempel på stormar som drabbat Gävle kommun

- I december 2013 drabbades kommunen delvis av stormen Ivar.
- I december 2011 drabbades kommunen delvis av stormen Dagmar.

5.3.3 Värmebölja

Värmebölja används vanligen som ett begrepp för en längre period med höga dagstemperaturer. I framtiden kan värmeböljor i Sverige inträffa betydligt oftare jämfört med i dag. Vad som kan betraktas som höga dagstemperaturer varierar stort mellan olika länder och klimat. Det finns heller ingen allmänt vedertagen internationell definition av värmebölja. Även i Sverige förekommer flera olika definitioner och begrepp. En definition är ”en sammanhängande period då dygnets högsta temperatur överstiger 25°C minst fem dagar i sträck”.³² Med klimatförändringar med inriktning på temperaturhöjning, så kommer värmebölja bli ett vanligare fenomen, även i Gävle kommun. Värmeböljor är särskilt farligt för äldre och för de minsta barnen.

³¹ Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut. *Snökanoner från havet*. 2018.

<http://www.smhi.se/kunskapsbanken/meteorologi/snokanon-fran-havet-1.13740> (hämtad 2023-02-06)

³² Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut. *Värmebölja*. 2018.

<https://www.smhi.se/kunskapsbanken/klimat/varmebolja-1.22372> (Hämtad 2019-02-07)

5.3.4 Torka

SMHI har ingen entydig definition på torka, med de allra flesta förknippar torka med perioder med så lite nederbörd att vattentillgången börjar bli otillräcklig. Förutom dricksvattenproduktion så drabbas bl.a. även odlingsverksamhet negativt samt att brandfaran i skog och mark ökar. Skogsbränderna 2014 och 2018 föregicks av långa perioder av ovanligt höga temperaturer och lite regn. Torka riskerar inte bara att drabba oss direkt utan också indirekt. Detta genom att vissa länder vid ekvatorn och tropikerna riskerar att bli obeboeliga vilket leder till stora migrationsflöden och konflikter kring de knappa resurser som finns kvar³³.

Klimatutvecklingsmodellerna pekar inte på att Gävle kommun kommer att drabbas av mer torka i den överblickbara framtiden. Länsvisa klimatanalyser från Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) visar att årsmedelnederbörden sannolikt kommer att öka i Gävleborgs län och det kraftigt.³⁴

5.3.5 Översvämningar

Med mycket snö kommer stor avsmältning vilket kan leda till höga flöden i vattendragen och således också översvämningar. Gävle kommun drabbades av översvämningar vid vårfloden 2018. Många bostadshus hotades av vattennivån, men även viktig infrastruktur riskerade att slås ut. Skillnaden mellan ett skyfall och en översvämning är att ett skyfall kommer ur ett kraftigt regn som kan inträffa var som helst, en så kallad pluvial översvämning. En översvämning sker i regel i närheten av ett redan existerande vattendrag som får så mycket tillskott av vatten att det svämmar över. Skyfall ger på kort tid stora mängder regn, vilket kan skapa problem med avrinning och översvämning i främst tätbebyggda områden.

2021 drabbades kommunen av ett väldigt kraftigt skyfall. 166 mm regn föll inom loppet av tjugofyra timmar, varav 100 millimeter föll mellan 00.00–02.00 på natten. Påverkan på samhället var stort, då väldigt mycket regn föll över Gävle stad. Flera vägar kollapsade och viadukter översvämmades, vilket ledde till problem att ta sig fram. Skolstarten fick flyttas fram. Många fastigheter fick permanenta skador och var obeboeliga, vilket ledde till väldigt stor brist på bostäder. Kostnaderna för uppkomna skador räknas i miljarder.

Forskare spår att intensiteten hos regn som faller sommartid kommer att öka med mellan 10–15% i Sverige. Så kallade tioårsregn med varaktighet tio min, en timme och ett dygn tros öka med omkring tio procent. Återkomsttiden för ett tjugooårsregn förväntas minska under sommaren till 6–10 år och för vintern ända ner till 2–4 år. Detta betyder alltså att vi kan få regn som vanligtvis förväntas falla en gång vart tjugonde år minst en gång vart tionde år sommartid och fjärde år vintertid i framtiden.³⁵ Dessa uträkningar är dock inte exakta, det finns andra scenarier som säger att intensiteten i regnmängderna inte kommer att ändras alls och de som säger att de kommer att ändra sig med så mycket som fyrtio procent. Vi kan dock förväntas oss att antalet skyfall kommer att öka och med det även intensiteten.³⁶

³³ Naturvårdsverket. *Effekter i världen*.

<https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/klimatforandringar/klimatet-i-framtiden/effekter-i-varlden/> (hämtad 2023-02-08)

³⁴ Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut. *Framtidsklimat i Gävleborgs län - enligt RCP-scenarier*. 2015. <https://www.smhi.se/publikationer/publikationer/framtidsklimat-i-gavleborgs-lan-enligt-rcp-scenarier-1.96181> (Hämtad 2023-02-07)

³⁵ Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut. *Extrem punktnederbörd*. 2020.. <https://www.smhi.se/kunskapsbanken/meteorologi/extrem-punktnederbord-1.23041> (hämtad 2023-02-08)

³⁶ Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut. *Extrem punktnederbörd*. 2020.. <https://www.smhi.se/kunskapsbanken/meteorologi/extrem-punktnederbord-1.23041> (hämtad 2023-02-08)

Gävle kommun ligger redan i ett område som historiskt sett har mycket regn (södra norrlandskusten). Det är också södra norrlandskusten som i större utsträckning drabbas av så kallade hundraårsregn och är en av de platser i Sverige där mest regn under ett dygn brukar falla.

5.4 Längre avbrott i elleveranser

Samhället av idag är mycket elberoende, mer så än det var när den senaste risk-och sårbarhetsanalysen skulle skrivas år 2018–2019. Ju längre ett elavbrott varar desto svårare blir problemet. I grunden handlar avbrott i elförsörjningssystemet om två huvudkategorier: tekniskt fel och/eller bristsituation. Orsakerna till de problemen av mer tekniska karaktär brukar handla om:

- Naturfenomen (t.ex. blixtnedslag eller storm faller träd över ledning)
- Överbelastning (utbud täcker inte efterfrågan, något som blev aktuellt hösten/vintern 2022/2023)
- Tekniska haverier
- Mänskliga faktorn
- Sabotage

Exemplen på samhällets och därmed också kommunens elberoende, är många. Här följer ett antal verksamheter och funktioner som behöver el för att fungera:

- Uppvärmning
- Vattenförsörjning
- Matlagring
- Matlagning
- Sjukvård
- Ljus
- Lås
- Larm
- Styr- och reglerteknik
- Det ekonomiska systemet
- Kommunikation & IT
- Djurhållning
- Media
- Transportsektorn (t.ex. indirekt genom att drivmedelspåfyllning är elberoende)

Några exempel på mer omfattande elavbrottshändelser i Sverige:

- Vid stormen Gudrun i januari 2005 fick elförsörjningssystemet omfattande skador, särskilt lokalnäten. 730 000 elabbonnenter stod utan ström efter stormen. Sammanlagt skadades 30 000 km elledning, vilket gav upphov till det stora strömbortfallet som för vissa kunder varade längre än en månad.³⁷
- Den 27 december 1983 lossnade en fränskiljare i en transformatorstation utanför Enköping. Detta resulterade i det hittills mest omfattande (sett till antalet drabbade) strömavbrottet i Sverige. Cirka 4,5 miljoner kunder blev strömlösa. Som en direkt följd av störningen på elnätet kopplades också samtliga kärnkraftverk utom Forsmarks

³⁷Krisinformation.se. *Stormen Gudrun*. 2014. <https://www.krisinformation.se/detta-kan-handa/handelser-och-storningar/2005/stormen-gudrun> (hämtad 2023-02-08)

block 1 bort. Trots att elnätet i princip var intakt så tog det, på grund att strömavbrottets dignitet, tid att spänningssätta nätet igen. De personer som drabbats av strömavbrottet fick vänta upp till sju timmar på att få tillbaka elen.³⁸

Vid en situation där elförsörjningen inte fungerar som den ska, har Gävle Energi och andra elbolag både en avhjälpande och hanterande roll. Vid bristsituation kan Gävle Energi effektuera styrelspanerna³⁹ och vid infrastrukturellt avbrott kan bolaget ha en åtgärdande roll. I övrigt har Gävle Energi investerat i robusthet för att kunna agera i energibristsituationer. Ett scenario som helt slår ut elnätet bedömdes ha låg sannolikhet.

5.5 Omfattande IT-avbrott eller störningar

IT är ett samlingsbegrepp för de möjligheter som finns med data- och telekommunikation. Nedan följer ett antal exempel på vad IT kan vara

- Internet
- E-post
- Intranät och interna gemensamma datasystem
- Telefoni
- Radio
- Television

Ett mer omfattande IT-avbrott skulle kunna få katastrofala konsekvenser. Tekniska fel, elavbrott och avsiktlig skada (t.ex. skadlig kod) är några av de mer vanliga orsakerna till IT-avbrott.

Exempel på större IT-störningar:

- 2017 drabbades Sverige tillsammans med över hundra andra länder av utpressningsviruset Wannacry. Viruset krypterade filer på smittade datorer och de drabbade krävdes på pengar för att filerna skulle låsas upp. Både företag och kommuner drabbades.⁴⁰
- 2021 blev IT-leverantören för bland annat Coop utsatt för en IT-attack. Detta ledde till att en stor del av Coops butiker inte kunde ta betalt. Vissa butiker var stängda längre än en vecka.⁴¹ Detta fick stor påverkan på främst mindre orter där den stängda Coop butiken kunde vara den enda livsmedelsbutiken på flera mil.

Scenarier där kommunens verksamheter får problem med sina IT-tjänster beräknades ha hög sannolikhet. Dock gällde den bedömningen när det talades om ett scenario där vissa verksamheter fick problem med sina interna system och inte att hela kommunkoncernen fick problem samtidigt.

5.6 Omfattande fjärrvärmeavbrott

Ett omfattande fjärrvärmeavbrott medför att ett stort antal kunder under en längre tid, har avbrott i fjärrvärmens. För att det ska bli frågan om en extraordinär händelse, så sker avbrottet

³⁸ Riksrevisionen, *Statens insatser för att hantera omfattande elavbrott*, 21–22.

³⁹ Styrel: att vid en eleffektbrist kunna styra el till samhällsviktiga elanvändare.

⁴⁰ Jönsson, Oscar och Nylander, Jan. Datasäkerhetsblogg: 40 platser i Sverige drabbade av cyberattacken. *Sveriges television*. 2017-05-13.

⁴¹ SVT Nyheter. *It-attacken mot Coop – detta har hänt*. 2021. <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/it-attacken-mot-coop-detta-har-hant> (hämtad 2023-02-08)

under en period då det är så kallt att det därmed riskerar bli ohälsosamt för många människor (utkylda byggnader). Sjd 118(202)

5.7 Hot mot dricksvattenförsörjning

Det finns främst två risker som kan påverka dricksvattenförsörjningen negativt: otjänligt vatten och frånvaro av vatten. För att problemområdet ska bli av allvarlig samhällsstörningskaraktär så handlar problemområdet om den kommunala dricksvattenförsörjningen. Otjänligt vatten kan uppstå vid t.ex. omfattande oönskad mikrobiologisk närvaro i dricksvattensystemet eller att toxiska kemiska ämnen kommer in i systemet. Cryptosporidium-utbrotten i Östersund och Skellefteå är exempel på mikrobiologiska händelser. Nästan femtiotusen personer blev magsjuka och vissa hade symptom som ont i magen flera månader efter utbrottet. Sjukdomsutbrottet beräknas kostat över tvåhundramiljoner kronor bara för Östersund⁴². Utslaget/förorenat dricksvatten kan leda till stora personalbortfall och dödsfall hos främst samhällets känsligaste grupper. Helt utan vatten skulle sjukdomar kunna uppstå då det inte finns möjlighet att tvätta sig och förhindra smittspridning.

För Gävles del finns en särskild riskbild avseende vattentäkter och vattenskyddsområden såsom Gävle-Valboåsen. Gävle-Valboåsen finns i en befolkningkoncentration med allt vad det innebär avseende bl.a. trafik och byggande. Diesel på fel ställe kan innebära stora kostnader och ett långt försörjningsavbrott.

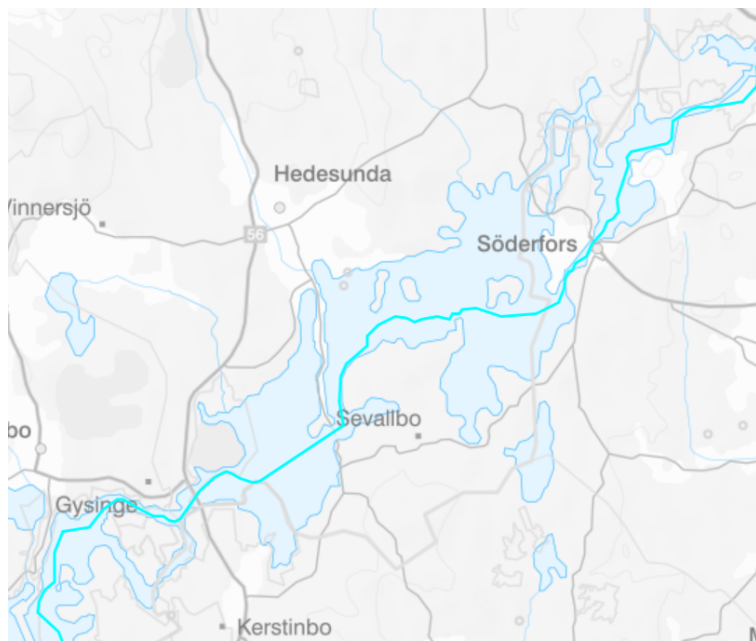
5.8 Höga flöden

Genom eller i anslutning till Gävle kommun rinner tre större vattendrag, Dalälven, Gavleån och Testeboån. Höga flöden, d.v.s. så höga flöden så att det blir ett problem för människan, uppstår när påfyllnad i vattendragen är ovanligt omfattande. Denna påfyllnad kan uppstå när det regnar mycket, vid snösmältning eller vid en kombination av regn och snösmältning. Höga flöden kan också uppstå om en damm rämnar. I alla tre vattendragen finns dammanläggningar. Avstånden mellan avrinningsområdena för Gavleån och Testeboån är relativt kort. Det är därför inte osannolikt att höga flöden inträffar samtidigt, i de bägge åarna, vilket ger en adderingseffekt till flödena i inre fjärden. Våren 2018 bidrog snabb snösmältning till höga flöden i vattendrag i Gävle kommun under flera veckors tid.

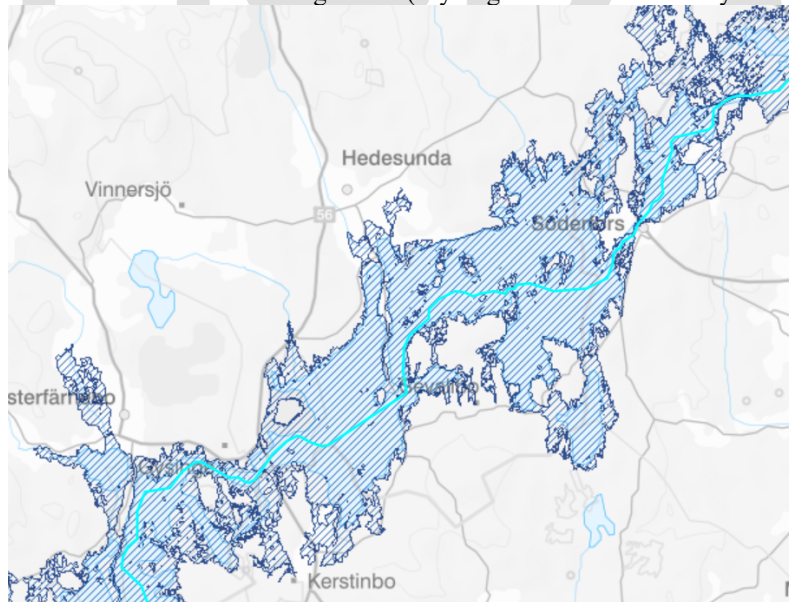
5.8.1 Dalälven

Höga flöden i Dalälven skulle drabba kommunens södra delar, i området kring Hedesunda. I Dalälven finns många vattenkraftverk varav den största är knuten till Trängslettdammen. Med kraftverken följer också regleringsmöjligheter och särskilda svårigheter vid höga flöden. Översvämningsmässigt skulle det bli konsekvenser, men inte så att det skulle betraktas som en extraordinär händelse för Gävle kommun. Påverkas broförbindelserna kan konsekvenserna bli svåra.

⁴² Östman, Annika. Ett halvår efter crypto-utbrottet hade 5000 i Östersund och Skellefteå fortfarande problem. *Sveriges radio*. 2014-05-30.

Kartan visar Dalälvens vanliga flöde (Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps översvämningskartering).

Kartan visar högsta beräknade flöde för Dalälven (Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps översvämningskartering). De streckade delarna utan blått under är de områden som kommer översvämmas.

5.8.2 Gavleån

I Gavleån finns ett antal vattenkraftsanläggningar vilka kan påverka flödena i ån, så även vid riklig påfyllnad. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap tog år 2017 fram rapporten *Översvämningskartering utmed Gavleån Rapport nr: 21, 2020-01-09 (reviderad)*. Den pekar på att vid ett högsta beräknat flöde väntas delar av Näringen, Fredriksskans, norra Brynäs, Åbyfors, Västbyggeby och Hällén få problem med stora översvämmningar. Detta påverkar i sin tur vägar och järnvägar. I berörda områden kan det också finnas samhällsviktig verksamhet som inte kan bedriva verksamhet om översvämmningarna skulle bli realitet.

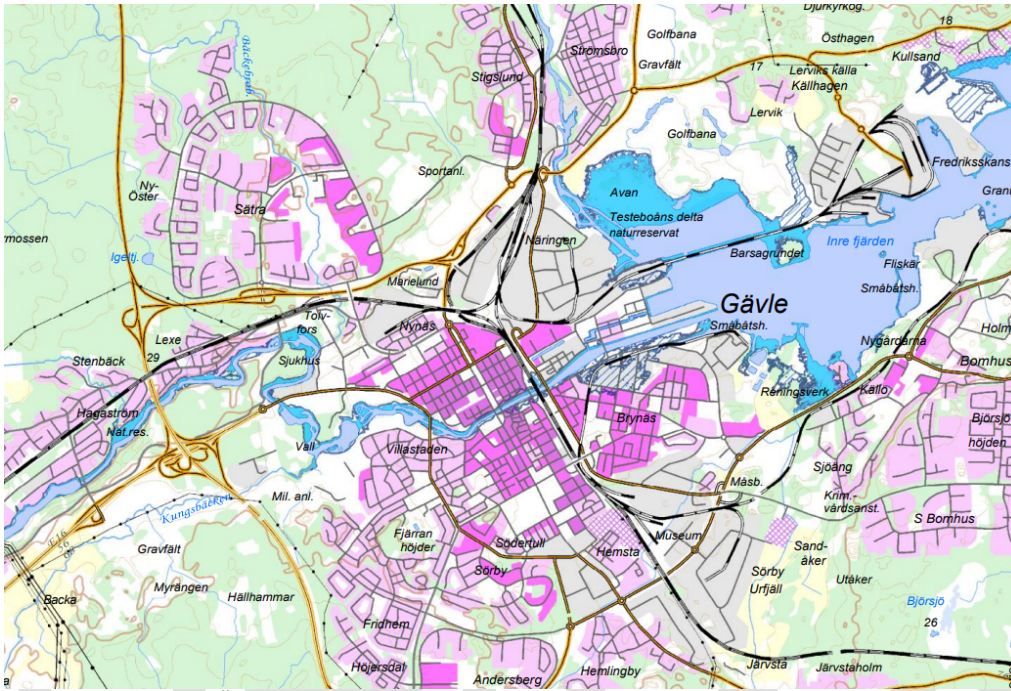

Bild från rapporten Översvämningskartering utmed Gavleån.

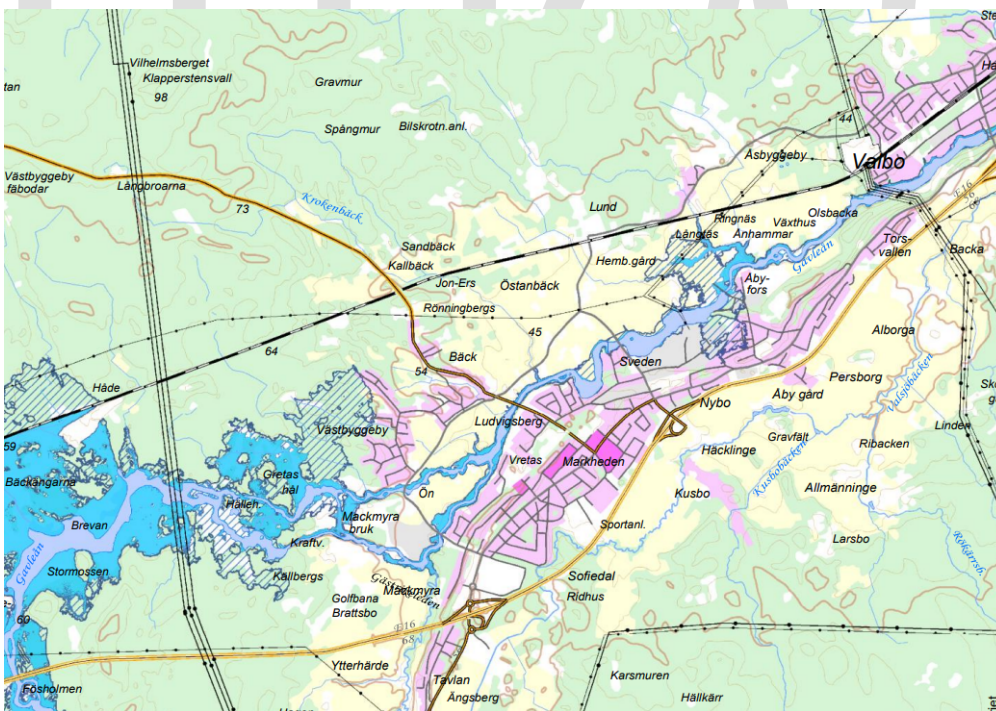

Bild från rapporten Översvämningskartering utmed Gavleån.

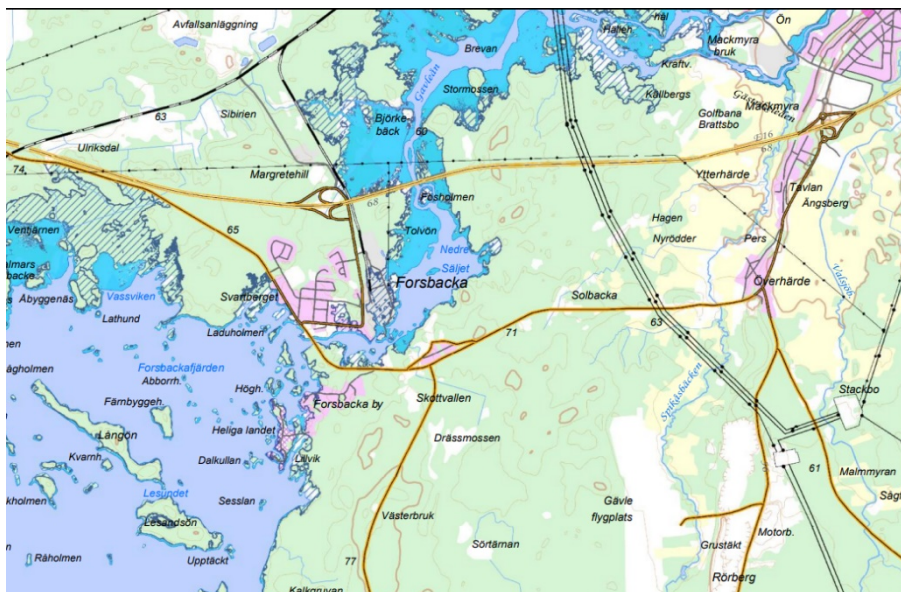
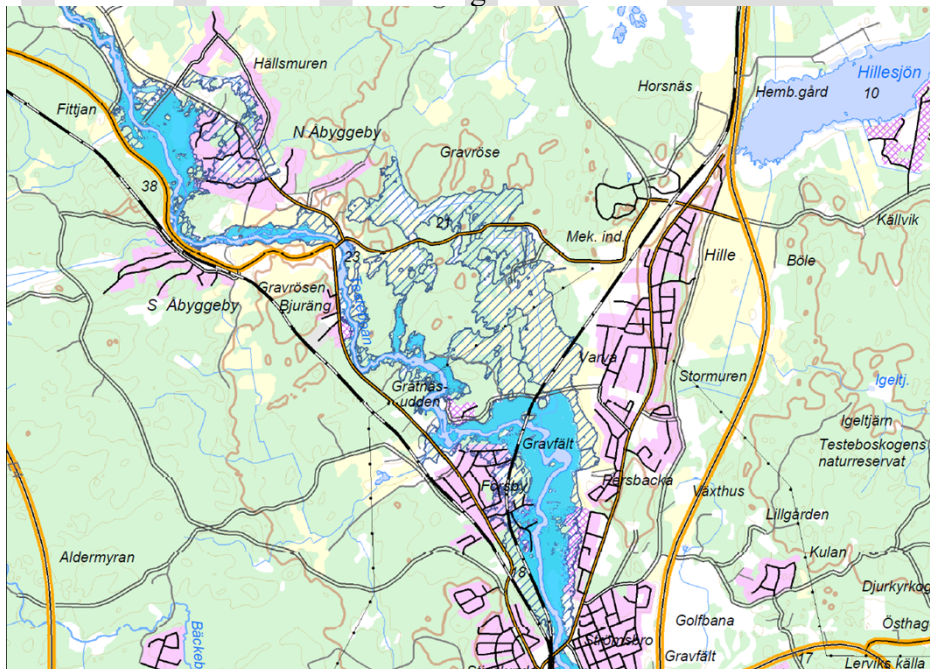

Bild från rapporten Översvämningskartering utmed Gavleån.

5.8.3 Testeboån

Även i Testeboån finns det flera vattenkraftsanläggningar vilka kan påverka flödena i ån, så även vid riklig påfyllnad. MSB tog år 2015 fram rapporten *Översvämningskartering utmed Testeboån Rapport nr: 30, 2015-05-11*. Ur nämnda rapport kan man bl.a. utläsa att tätbebyggelse från Åbyggeby och söderut kommer att drabbas. Särskilt området mellan Åbyggeby och Hille kommer drabbas av stora översvämnningar vid ett högsta flöde. Detta kan drabba boende i området på ett negativt sätt och vid ett värsta läge med högsta flöden kan det också tänkas bli behov av evakuering från det berörda området.

Bild/karta från Översiktlig översvämningskartering längs Testeboån, Rapport nr: 30, 2015-05-11

5.8.4 Dammhaveri

Vid ett dammbrott kommer inte någon flodvåg att skölja över kommunen, utan det handlar istället om en höjning av vattenytan. Snabbast stiger vattnet närmast efter dammen där vattenytan tillfälligt kan höjas några meter. Den vattenmassa som blir fri påverkar dock all

verksamhet som kommer i vattnets väg. För Gävle kommun förväntas inte vattennivån efter ett dammhaveri höjas på ett sådant snabbt sätt att det innebär direkt fara. Vattnet kan emellertid påverka andra samhällsviktiga verksamheter på längre sikt, negativt. Sannolikheten för ett dammbrott är låg. Dammägare har planer för att hantera höga flöden och påfrestningar på dammarna. Konsekvensen, beroende på vilken damm det pratas om, kan betraktas som begränsade.

5.9 CBRN-hot

CBRN är en engelsk akronym och översatt till svenska så står CBRN-hot för kemiska (chemical), biologiska, radiologiska, samt nukleära hot. Det är idag vanligt att man lägger till bokstaven E till CBRN (CBRNE) för att därmed inkludera även explosiva händelser. Tre övergripande händelsekategorier kan identifieras:

- Olycka
- Naturliga orsaker
- Avsiktlig handling/sabotage

Hotbilden när det gäller terrorism och internationell kriminalitet är alltid svårbedömd. Att använda explosivt material mot stater i Europa har blivit vanligare och sedan den senaste RSA:n togs fram 2018–2019 har många sprängningar skett inom den kriminella miljön i Sverige. Sprängladdningarna är oftast riktade mot verksamhet där andra kriminella huserar. Totalt skedde 90 detonationer år 2022⁴³.

5.9.1 Kemiska hot mot samhället

Med C i CBRN avses problembilden kring hälso- och miljövådliga kemikalier.

Näringslivet i kommunen och vårt närområde präglas av tung industri samt att kommunen och dess närområde är ett välutvecklat transportnav med det vägnät, järnväg och hamnar som finns här. I kommunen finns flera så kallade Seveso-anläggningar⁴⁴. Detta medför en relativt omfattande förekomst av kemiska produkter inom kommunens geografiska område. Med sitt strategiska läge strax norr om Stor-Stockholmsområdet och i direkt anslutning till några av Sveriges största industriregioner är Gävle Hamn en naturlig knutpunkt. Hit kommer bl.a. importen av flygbränsle till Arlanda, som sedan går vidare landvägen. Gävle Hamns olika terminaler tar emot cirka 900 fartygsanlöp per år.

Några av de händelser som skulle kunna föranleda en extraordinär händelse är:

- Olycka med utsläpp från Sevesoklassad (farlighetsklassad) anläggning
- Olycka vid kemikalietransport på järnvägen
- Olycka med kemikalietransport på väg
- Olycka/utsläpp från transportfartyg
- Avsiktlig spridning (brottslig aktivitet med dragning mot terroristbrott)

5.9.2 Biologiska hot mot samhället

Med B i CBRN avses bl.a. problembilden kring mikroorganismer. Sjukdomsalstrande mikroorganismer kan utgöra en fara vid:

- olycka som förorsakar spridning
- naturlig spridning

⁴³ Polismyndigheten. Sprängningar och skjutningar - polisens arbete

<https://polisen.se/om-polisen/polisens-arbete/sprangningar-och-skjutningar/> (hämtad 2023-02-08)

⁴⁴ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Seveso. 2018. <https://www.msb.se/seveso> (hämtad 2019-02-27)

- avsiktlig spridning (kriminell handling med dragnings mot terroristbrott)

En variant på biologiska risker/hot rör otjänligt dricksvatten, vilket har avhandlats ovan.

Influensaspridning drabbas vi av varje år och pandemi är en återkommande farsot. Pandemi har drabbat Sverige i modern tid

- 1968–70, Hong Kong-influensan
- 2009–10, Nya influensan (svininfluensan)
- 2020–2022 Covid-19 pandemin

Folkhälsomyndigheten pekar på att pandemier kan hota samhällsviktig verksamhet på så sätt att personalbortfallet i dessa verksamheter kan bli stort. Pandemi kan också hota liv och hälsa hos personer i riskgrupper, bland annat äldre. Dessa personer befinner sig ofta i någon samhällsviktig verksamhet eller är beroende av en sådan verksamhet.⁴⁵

Covid-19 pandemin började spridas i Kina 2019. Det första svenska fallet rapporterades i januari 2020. Symptomen liknade dem vid influensa. Feber, hosta, täppt i näsan, trötthet, men i vissa fall problem att andas själv och bortfall av både smak och lukt. Precis som Folkhälsomyndigheten pekat på så drabbades samhället hårt. Vissa enheter i kommunen hade personalbortfall på över femtio procent under vissa perioder, vilket ledde till hårda prioriteringar inom bland annat Sektor välfärd och Sektor Utbildning. Nästan all undervisning för äldre barn och ungdomar genomfördes på distans under stora delar av 2020 och 2021. Detta beräknas påverkat dessa barn och ungdomars framtid, då många lidit illa av att inte få gå i skolan fysisk och därmed missat mycket social kontakt. Det räknas också påverkat många elevers betyg, då det varit svårt att få samma stöttning av en pedagog via en dataskärm som om de fysiskt befunnit sig i samma rum. Många personer i riskgrupp (främst äldre) avled av eller med covid-19. Även yngre, tidigare friska personer kunde få problem att andas och bli inlagda på intensivvårdsavdelning. Hela samhället fick ställas om där personer som kunde rekommenderades att arbeta hemifrån, samt att det blev svårt att genomföra sociala aktiviteter som konserter etc. då det fanns ett maxtak på hur många personer som fick vara på en arena/lokal samtidigt. Samtidigt var det svårt för restauranger och hotellverksamheter att upprätthålla verksamhet då kundunderlaget kraftigt minskade. Den ekonomiska konsekvensen (förutom liv och hälsa aspekterna) blev således också stora.

Från 1918 fram till 2023 har en ny pandemi uppstått med tidsintervallen (Spanska sjukan 1918), 40 år (Asiaten 1957), 11 år (Hongkong-influensan 1968), 40 år (nya influensan/svininfluensan 2009), 11 år (Covid-19 2020).⁴⁶ Alltså intervallet 40 år, 11 år, 40 år, 11 år. Detta betyder att en ny pandemi statistiskt borde uppstå runt år 2060. Det gör att pandemi kan beräknas ha en medelhög sannolikhet och mycket allvarliga konsekvenser.

Influensor av någon typ kommer varje år, pandemiska situationer uppstår några gånger per århundrade. På nationell basis kan man emellanåt räkna överdödligheten till följd av influensor, i tusental.⁴⁷ Det är dock svårt att räkna dödlighet av influensa, då de flesta som avlider gör det av komplikationerna av influensan och inte av själva viruset.

⁴⁵ Folkhälsomyndigheten, Pandemiberedskap Hur vi förbereder oss- ett kunskapsunderlag, 4.

⁴⁶ Folkhälsomyndigheten, Pandemiberedskap Hur vi förbereder oss- ett kunskapsunderlag, 4.

⁴⁷ Folkhälsomyndigheten. *Sjukdomsinformation om influensa*. 2017.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittykydd-beredskap/smittsamma-sjukdomar/influensa/> (hämtad 2019-02-25)

En annan dimension på biologiska hot rör förekomsten av resistenta bakterier. Resistenta bakterier är ett globalt och tilltagande problem. Antibiotikaförskrivningen skall vara restriktiv, men förskrivningsbenägenheten varierar. Sverige är dock ett av de länder som har lägst förskrivning. Trots detta räknas minst fyrahundra personer per år avlida till följd av antibiotikaresistens i landet.⁴⁸ Det rapporterades om ungefär 15 100 fall av antibiotikaresistens i Sverige år 2018. År 2050 tror Folkhälsomyndigheten att den siffran kan vara över 70 000.⁴⁹ En framtid med tilltagande antibiotikaresistens kan innebära svåra utmaningar för kommuner där fler dör, fler och längre sjukskrivningar samt riskgrupper som måste skyddas i större omfattning.

Klimatförändringarna med bäring på global uppvärmning kommer innebära nya utmaningar på det biologiska hotområdet för Gävle kommuns del. Fästingar sprider nu borrelia allt längre norrut i Sverige och andra vektorburna sjukdomar kan komma att bli vanligare i takt med ett varmare klimat. Vissa sjukdomar kan bli vanligare i Sverige och vissa sjukdomar som aldrig funnits här, kan komma hit.⁵⁰

Ett av de mer påtagliga fenomenen inom avsiktlig spridning av smitta är att skicka så kallade pulverbrev till, ofta, offentliga adressater. Hittills har sådana brev i Sverige inte innehållit något farligt.

5.9.3 Radiologiska och nukleära hot mot samhället

En förenklad förklaring avseende skillnaden mellan radiologiska och nukleära händelser kan beskrivas med två japanska orter. Fukushima-händelsen 2011 var en radiologisk händelse, medan Hiroshima 1945 var en ”nukleär händelse”. Det är bara en handfull stater⁵¹ som har tillgång till kärnvapen och därmed handlar, vad som kan överblickas, nukleära händelser om krig.

Avseende radiologiska hot så används radioaktiva ämnen vid

- Elenergiproduktion. Tre reaktorer finns utanför Forsmark, c:a 50 km från Gävles kommungräns.
- Medicinsk behandling. Vid Gävle sjukhus används t.ex. strålbehandling⁵².
- Inom pappersindustri och för att studera materialflöden inom processindustrin används joniserande strålning.⁵³

Dessutom ska de radioaktiva ämnen som en aktör behöver, transporteras till och från anläggning. R/N-händelser bryr sig inte om gränser och kan påverka på längre avstånd. Tjernobylylyckan 1986 är välbekant för de flesta som är bosatta inom Gävle kommuns område.

⁴⁸ Axelsdotter Olsson, Karin och H Svensson, Anna. Allt fler svenskar dör av superbakterierna. *Sveriges television*. 2016-11-17.

⁴⁹ Folkhälsomyndigheten. *Framtida konsekvenser av ökad antibiotikaresistens*. 2018. <https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/483e3d9c05c44e1ba509052936ed7d31/konsekvenser-okad-antibiotikaresistens-02263-2017-1.pdf> (hämtad 2023-02-10)

⁵⁰ Folkhälsomyndigheten. *Hälsokonsekvenser av klimatförändring i Sverige*. 2021. S.10

⁵¹ Svenska FN-förbundet. *Vi säger nej till kärnvapen*. <https://fn.se/vi-gor/fred-sakerhet-nedrustning/karnvapen/> (hämtad 2023-02-12)

⁵² Strålsäkerhetsmyndigheten. *Om strålning i vården*. 2019. <https://www.stralsakerhetsmyndigheten.se/omraden/stralning-i-varden/om-stralning-i-varden/> (hämtad 2023-02-12)

⁵³ Strålsäkerhetsmyndigheten. *Joniserande strålning inom industri och handel*. 2018. <https://www.stralsakerhetsmyndigheten.se/omraden/industri-och-handel/joniserande-stralning-inom-industri-och-handel/> (hämtad 2019-02-27)

Det finns en mängd säkerhetsmekanismer som omger svenska kärnkraftverk, vilket gör att det finns flera hängslen och livremmar för att förhindra olyckor. Detsamma gäller Sevesoanläggningar. Kommunen har därför riskvärderat kärnteknisk olycka till mycket låg sannolikhet men med katastrofala konsekvenser för koncernens verksamhet. Avseende olycka i Sevesoanläggning, så har risken värderats till låg sannolikhet där konsekvensen kan bli mycket allvarlig till katastrofal.

5.10 Olycka med masskadeutfall

En olycka med masskadeutfall kan bli ett lokalt trauma. Kommer många av de skadade från ungefär samma område så blir olyckan just ett lokalt trauma. Inbegriper olyckan någon form av trovärdighetskris för en samhällsviktig funktion, så riskerar traumat att även bli en allvarlig störning för samhället.

Olycka med masskadeutfall kan ske inom Gävle kommuns geografiska områdes vilket är en utmaning, inte minst räddningsinsatsmässigt. Men Gävle kommun kan även drabbas i direkt form om än masskadeolyckan inträffat utanför kommunens geografiska område. Som exempel på masskadeolyckor som inträffat utanför kommuners geografiska område, men som fick direkta och omfattande konsekvenser för vissa kommuner, kan nämnas:

- Estoniaolyckan 1994. Passagerarfärja som förliste. 852 förolyckades varav 501 svenskar. Vissa kommuner och arbetsplatser drabbades hårt.⁵⁴
- Tsunamin i Sydostasien 2004. Hundratusentals förolyckades. Sverige var med 543 dödsoffer troligen det hårdast drabbade landet utanför Asien.⁵⁵
- Bussolyckan utanför Sveg 2017. Elever från Marks kommun i Västra Götaland, skulle åka på klassresa. Utanför Sveg i Jämtland kör bussen i diket och välter.⁵⁶ Tre barn dör och många fler barn och vuxna skadas. Stora krishanteringsinsatser krävdes av både Svegs kommun och Marks kommun.

5.11 Storskalig brand

En omfattande brand där många människor skadas eller omkommer, kan få extraordinära proportioner. Ur egendomspektivet så handlar omfattande brand om att betydande värden går förlorat eller riskerar gå förlorat. För miljöperspektivet innebär omfattande brand (förutom rökutveckling som en direkt följd av branden) att det efter branden finns eller riskerar finnas, en kvarvarande negativ miljöeffekt. Ur ett trovärdighetsperspektiv innebär en omfattande brand att det kommunala/offentliga kan drabbas av en trovärdighetsförlust, i synnerhet om det är en kommunal verksamhet som har drabbats av branden. Exakt var gränsen går för att en brand ska nå vad lagen definierar som extraordinär händelse⁵⁷ är svårt att på förhand bestämma. Det är många olika faktorer som spelar in, så magnituden av större brandhändelser måste bestämmas från fall till fall. Sommaren 1869 drabbades Gävle av en stadsbrand som medförde omfattande förstörelse. En stadsbrand är givetvis en extraordinär händelse, dock är risken för en stadsbrand i princip obefintlig. Stadsplanering och byggregler gör att stadsbrandsrisken i princip har suddats ut. Områden som inte har dagens planering och

⁵⁴Den för Estland, Finland och Sverige gemensamma haverikommissionen, SLUTRAPPORT Ro-ro passagerarfärjan MS ESTONIAS förlisning i Östersjön den 28 september 1994. 1998, 22.

⁵⁵ Krisinformation.se. *Tsunamin i Sydostasien Annandagen 2004*. 2014. <https://www.krisinformation.se/detta-kan-handa/handelser-och-storningar/20051/tsunamin-i-sydostasien-annandagen-2004> (hämtad 2023-02-12)

⁵⁶ Sveriges radio. *Bussolyckan i Sveg*. 2021. <https://sverigesradio.se/avsnitt/bussolyckan-i-sveg> (hämtad 2023-02-12)

⁵⁷ **Från lag 2006:544:** Med extraordinär händelse avses i denna lag en sådan händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun eller ett landsting.

byggregler att luta sig mot, kan ha en högre risk för brandspridning. Gamla Gefle är ett sådant område. ^{Sid 126(202)}

Sommaren 2014 drabbades flera kommuner i Västmanlands län av en omfattande skogsbrand. Ett område lika stort som 30 000 fotbollsplaner brann och tusentals djur och människor behövde evakueras. Skadorna som branden skapade, samt kostnaderna för räddningsinsatsen beräknas uppgått till en miljard kronor.⁵⁸ Detta är den största branden i landets historia. Många personer har sett sina livsbesparingar i form av skog brinna upp, något som lett till depressioner och till och med självmord hos personer i det drabbade området.

Endast fyra år senare, sommaren 2018, var det dags för en ny skogsbrandssommar. Denna gång brann det på flera platser i landet samtidigt. Värst drabbade var Ljusdals kommun och Trängslet i Dalarna. Även vid branden i Ljusdal krävdes evakuering av flera mindre byar, samt av en del djurbestånd. Bränderna sommaren 2018 var annorlunda på så sätt att flera väldigt stora bränder härjade samtidigt i olika delar av landet vilket gjorde att hela landets samlade resurser fick mobiliseras.⁵⁹

Om detta skulle ske i Gävle kommun som är mer tätbefolkat än det berörda området i Västmanland och Ljusdal, skulle evakueringen kunna bli väldigt problematisk då många tusen personer skulle behöva alternativa boendeplatser. Gävle kommun har stora skogsarealer där en storskalig brand skulle kunna utbryta.

Bild tagen från hörnet Staketgatan - Kungsgatan efter stadsbranden 1869.

Bränder i byggnader där många människor vistas kan nå extraordinära proportioner. Branden i Backa 1998, när 63 unga människor miste livet vid ett diskoteksarrangemang⁶⁰ är ett tragiskt exempel på en extraordinär händelse, när brand utbryter i en byggnad där många människor vistas. Vid sidan av liv- och hälsoaspekten så kan ekonomiska värden och verksamhetsstörningar utgöra en samhällspåfrestning i brandsammanhang. En brand i t.ex. förskola, skola, äldreboende eller flerfamiljshus skulle medföra att betydande värden skulle gå förlorade. Verksamheter och boende skulle behöva flytta. Det kan dessutom vara en risk att

⁵⁸ Länsstyrelsen i Västmanlands län. Skogsbranden i Västmanland 2014, 32.

⁵⁹ Krisinformation.se. *Skogsbränderna 2018*. 2018. <https://www.krisinformation.se/detta-kan-handa/handelser-och-storningar/2018/brandrisk2018> (hämtad 2023-02-12)

⁶⁰ Bäckman, Madeleine och Bergh, Linda. Anlade diskoteksbranden – i dag lever de under hot. *GT*. 2018-10-30.

flytta äldre, multisjuka personer. De kan avlida av evakueringen likväl som av exempelvis branden som kräver deras evakuering. ^{Sid 127(202)}

Konsekvenserna av en omfattande brand är mycket allvarliga till katastrofala. Sannolikheten för att en omfattande brand ska inträffa är dock låg, om brandskyddsreglerna efterlevs. Det finns inget i nuläget som tyder på att efterlevnaden av brandskyddsregler är oroväckande eftersatt i Gävle kommun. 2021 brann ett tio våningshus på Öster i Gävle stad. En person avled efter branden och ungefär tvåhundra personer blev hemlösa. Huset tillhörde det kommunala bostadsbolaget. Branden misstänktes vara anlagd, men det gick inte att bevisa. Anlagda bränder är svåra att förebygga, likväl som bränder som uppstår i skog och mark tack vare naturens krafter, exempelvis blixtnedslag.

5.12 Social oro

De senaste årens händelser med socialt betingad oro är exempel på en framväxande problematik som är komplex och svår att bemöta. Social oro uppstår på lokal nivå och måste även bemötas och hanteras på lokal nivå exempelvis genom information och social mobilisering. Begreppet social oro och upplopp har vuxit fram som benämning på anlagda bränder, skadegörelse på egendom, stenkastning samt våld och hot mot person. Upploppet kan ses som en öppen och våldsamt konflikt mellan offentliga verksamheter (främst polis) och allmänhet, en slags symbolisk yttring för en mer underliggande konflikt. I Gävle kommun är nivån på sociala orostendenser ännu att betrakta som ett förstadium. Detta scenario leder till att det blir svårt att bedriva vissa verksamheter i det drabbade området. Konsekvenserna av upplopp och kravaller har bedömts vara mycket allvarliga. Detta beror också på var detta inträffar, varför det uppkommer och vem som deltar (vårdskapital).

5.13 Brott direkt- eller indirekt riktade mot samhällets funktionalitet

Människor, eller sammanslutningar av människor kan av olika anledningar försöka påverka samhällets funktionalitet på ett sätt som går vid sidan av gällande regler och demokratiska grunder. Syftet är att gynna de egna intressena på bekostnad av rättssäkerheten och demokratin. Vid tillräcklig omfattning når dylik (brottslig) verksamhet extraordinära nivåer. Bestickning, mutor och andra olika varianter av korruption är en lågintensiv del av problembilden. En fjärdedel av alla politiker uppgav att de utsatts för hot och trakasserier, eller våld, skadegörelse och stöld under år 2020⁶¹. Detta bland annat för beslut de fattat, eller beslut de skulle fatta.

5.13.1 Organiserad brottslighet

Organiserad brottslighet kan på en skala innefatta från strikt organiserade sammanslutningar med uniformslänkande uttryck till löst sammansatta, kriminellt inriktade nätverk. Den organiserade brottsligheten frodas av allmänhetens föreställning om det våldskapital som organiserad brottslighet besitter. Med våldskapitalet i ryggen så kan man försätta rättssystem och politiska beslutsprocesser ur dess rätta funktion, genom hotfulla påtryckningssätt mot enskilda medborgare, handläggare och beslutsfattare. Vanligtvis är ekonomisk vinning drivkraften bakom organiserad brottslighet. Att försätta rättsapparat och lokalsamhället ur spel är ofta ett medel för att nå brottslig ekonomisk vinning.⁶² Minst sex av kriterierna ska uppfyllas enligt Europeiska unionen för att det ska röra sig om organiserad brottslighet. Punkterna 1, 3, 5 och 11 måste vara uppfyllda.

⁶¹ Brottsförebyggande rådet. *Politikernas trygghetsundersökning (PTU)*. <https://www.bra.se/statistik/statistiska-undersokningar/politikernas-trygghetsundersokning.html> (hämtad 2023-02-13)

⁶² Brottsförebyggande rådet. *Organiserad brottslighet*. 2022. <https://www.bra.se/statistik/statistik-utifran-brottstyper/organiserad-brottslighet.html> (hämtad 2023-02-13)

1. **Samarbete mellan fler än två personer.**
2. Egna tilldelade uppgifter åt var och en
3. **Lång eller obegränsad utsträckning i tiden**
4. Någon form av disciplin och kontroll
5. **Misstanke om allvarliga kriminella handlingar**
6. Verksamhet på lokal nivå
7. Användning av våld eller andra metoder för hot
8. Användning av kommersiella eller affärsmässiga strukturer
9. Deltagande i penningtvätt
10. Otillbörlig påverkan på politik, medier, offentlig förvaltning, rättsliga myndigheter eller ekonomi
11. **Strävan efter vinning och/eller makt.⁶³**

Sedan senaste risk- och sårbarhetsanalysen togs fram år 2018/2019 har det grova våldet som begås i och mellan kriminella nätverk ökat i Sverige men även i Gävle. Detta tar sig främst uttryck i fler skjutningar, ökat antal dödsskjutningar och detonationer. Det har även blivit tydligare att dessa kriminella inte bryr sig om tredje person blir drabbad. Vid flera tillfällen de senaste åren har oskyldiga fallit offer för förlupna kulor som var menad för någon annan gängkriminell. En 12-årig flicka sköts till döds när hon var ute och gick med sin hund och en polis mördades när han stod och pratade med den person som kulorna egentligen var ämnade för. Även i Gävle kommun syns denna hänsynslöshet i de kriminella kretsarna. Under november 2022 jagades en man vid centralstationen under dagtid. Den som jagade sköt flera skott mot personen (som träffades i benet), men flera kulor missade varav en kula träffade en parkerad bil. Många personer befann sig i närheten och Polisstationen var inom synhåll.

I Gävle kommun förekommer organiserade brottsnätverk/gängkriminella. Dessa individer har en stor påverkan på trygghetskänslan i samhället, även om andelen personer som inte ingår i gängerna tusenfalt överstiger andelen som ingår i kriminella nätverk. Deras hänsynslösa taktik att skaffa sig mer makt och undanröja andra kriminella nätverk riskerar att drabba tredje person. Detta kan ske genom ekonomisk kriminalitet, skadegörelse, hot, våldshandlingar etc. Kriminella använder också kommuner på olika sätt för att tjäna pengar. Detta sker exempelvis genom att de driver föreningar som får bidrag av kommuner, att de driver företag som kommunen upphandlar etc. Dessa organisationer mjölkas sedan på medel som används till brottsliga gärningar och en extravagant livsstil. Exempel på detta är Römosseskolan i Göteborg där rektorn tagit ut miljoner från skolan och använt till olika aktiviteter som lyxhotell och privata investeringar i bland annat Somalia.^{64,65}

I andra fall har kriminella nätverk sett till att det finns personer som sympatiserar med dem som jobbar på positioner i offentliga verksamheter där det betalas ut bidrag, det kan gälla exempelvis handläggare inom bygglov, socialtjänst och föreningsliv. Södertälje kommun är

---

⁶³ Polismyndigheten. *Organiserad brottslighet- polisens arbete*. 2019. <https://polisen.se/om-polisen/polisens-arbete/organiserad-brottslighet/> (hämtad 2023-02-13)

⁶⁴ Göteborgsposten. *Römosseskolan: Detta har hänt*. 2022. <https://www.gp.se/nyheter/g%C3%B6teborg/r%C3%B6mosseskolan-detta-har-h%C3%A4nt-1.84162369> (hämtad 2023-02-03)

⁶⁵ Göteborgsposten. *Nu kommer hovrättsdomen mot Römosseskolans tidigare rektor*. 2022. <https://www.gp.se/nyheter/g%C3%B6teborg/nu-kommer-hovr%C3%A4ttsdomen-mot-r%C3%B6mosseskolans-tidigare-rector-1.87777103> (hämtad 2023-02-03)

exempel på en kommun som har haft stora problem med välfärdsbrottslighet.⁶⁶ Eftersom det Sid 129(202) numera också finns flera organiserade kriminella nätverk i Gävle, så får sannolikheten för allvarlig brottslighet i kommunen kopplat till organiserade kriminella nätverk ses som mer sannolik än den gjorde vid framtagandet av förra analysen.

5.13.2 Terrorism och Pågående dödligt våld (PDV)

I lag (2003:148) om straff för terroristbrott så definieras lagens syn på vad terrorism är. Terroristbrott är allvarliga brott med inriktningen att t.ex. skada en stat (det offentliga) och en avsikt att:

1. injaga allvarlig fruktan hos en befolkning eller en befolkningsgrupp,
2. otillbörligen tvinga offentliga organ eller en mellanstatlig organisation att vidta eller att avstå från att vidta en åtgärd, eller
3. allvarligt destabilisera eller förstöra grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturer i en stat eller i en mellanstatlig organisation.

Drivkrafterna är vanligtvis skilt från egen ekonomisk vinning utan är (inom EU) separatistiskt, politiskt och i viss mån religiöst betingade. I Sverige har de senaste åren ett par uppmärksammade händelser med bäring på terrorism inträffat. Fredagen den sjunde april 2017 genomfördes ett terrordåd i Stockholm. En person kapade en lastbil och körde sedan denna i full fart på Drottninggatan som är ett stort shoppingstråk i centrala Stockholm. Flera personer dödades och personen som körde lastbilen greps och dömdes för terroristbrott.⁶⁷ Nationellt centrum för terrorhotbedömning (NCT) har satt terrorhotnivån mot Sverige som ”förhöjd”, en trea på en femgradig skala.⁶⁸

Utöver de händelser som uppfyller kriterierna för att kallas för terroristbrott, finns det också andra händelser som kan ha dödlig utgång och som kan riktas mot enskilda eller grupper. Detta kallas för Pågående dödligt våld (PDV). PDV kan definieras som en händelsetyp där en eller flera gärningsmän på en avgränsad yta försöker skada och/eller döda så många som möjligt. Det finns flera svenska exempel på liknande händelser, bland annat dådet på Kronan i Trollhättan 2015 där en maskerad person med svärd tog sig in på en skola och högg ihjäl flera personer⁶⁹. PDV-händelser har ofta förknippats med våldshändelser med dödlig utgång i skolans värld, men våldsdåd med dödlig utgång på vilken avgränsad plats som helst kan vara en PDV-händelse.

5.14 Allvarliga störningar i transport och logistik

I skriften *En vecka utan lastbilar – en undersökning på 6 orter i Sverige* av Sveriges Åkeriföretag, beskrivs hur utfallet av dylik störning skulle kunna bli.

- Dag 1 skulle bl.a. innebära att mjölk och bröd tar slut, vissa läkemedel tar slut på apoteket och att äldreomsorg får problem att ordna med mat.

⁶⁶ Dagens samhälle. *Södertälje försvarar tuffa brottskontroller av alla anställda*. 2023.

<https://www.dagensamhalle.se/styrning-och-beslut/kommunpolitik/sodertalje-forsvarar-tuffa-brottskontroller-av-alla-anstallda/> (hämtad 2023-02-03)

⁶⁷ Ekstrand, Sara och von Kraemer, Maria Rakhmat Akilov får livstid för terrordådet på Drottninggatan. *Svenska YLE*. 2018-06-07 <https://svenska.yle.fi/artikel/2018/06/07/rakhmat-akilov-far-livstid-for-terrordadet-pa-drottninggatan> (hämtad 2023-02-13)

⁶⁸ Nationellt centrum för terrorhotbedömning. Bedömning av terrorhotet för 2022. Rapport Nationellt centrum för terrorhotbedömning.

⁶⁹ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Utvärdering av Trollhättans Stads hantering av attacken på Kronan 2015. Utvärdering Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, 2016, 5

- Dag 2 skulle bl.a. innebära att färskvaror tar slut, apotek stänger och kollektivtrafikstörningar.
- Dag 3 skulle bl.a. innebära att mejeriprodukter tar slut, skolmatservering kan svårligen upprätthållas och mjölk kan ej tas om hand ute på gårdarna.
- Dag 4 skulle bl.a. innebära att buss- och flygtrafik upphör, svår livsmedelsbrist och sopor på gatan.
- Dag 5 skulle bl.a. innebära att industriproduktion står stilla, restauranger och hotell stänger.
- Om ytterligare ett antal dagar kommer även t.ex. dricksvattenproduktionen att påverkas.⁷⁰

Sannolikheten för att internationell handel stryps är svårbedömd. Som det varit de senaste åren så har den internationella handeln påverkats kraftigt till följd av vissa händelser. Först kom covid-19 pandemin där många människor inte fick gå till sina arbeten. Detta betydde minskad produktion av vissa varor. Det blev också svårt att frakta varor mellan länder. Sedan la sig ett fraktfartyg på tvären i Suezkanalen (våldigt viktig handelsrutt) och blockerade den i en vecka.⁷¹ Efter det utbröt kriget i Ukraina som ledde till svårigheter för produkter från Ukraina och Ryssland att ta sig ut på marknaden, men även problem för handelsvägar och transporter av varor som i vissa fall går genom de krigande länderna. Under dessa händelser har det varit brist på vissa varor i Sverige, men det har inte varit så att exempelvis livsmedelsbutiker stått helt utan produkter. Ett fullständigt avbrott i all sorts import skulle få väldigt allvarlig påverkan på samhället, men får beräknas vara väldigt osannolik. Även Ukraina får produkter levererat till landet och där pågår ett krig.

Sannolikheten för omfattande konfliktåtgärder mellan arbetsmarknadens parter är högre än ett totalt avbrott i den internationella handeln. I en konfliktsituation mellan arbetsmarknadens parter, brukar hänsyn tas till områden där konsekvenser skulle bli för svåra.

5.15 Naturkatastrofer

Nedan följer en riskbeskrivning avseende naturkatastrofer som inte härrör från de extrema väder som omnämns i avsnittet 5.3 om extrema väder.

5.15.1 Ras och skred

Ras och skred utgör ett problem om det sker i anslutning till där människor vistas och bygger. Viss mark, särskilt lermark som sluttar eller gränsar till vatten, är känslig för skred. Omkring 5 procent av Sveriges landyta utgörs av ler- och siltjordar. En fjärdedel av dessa jordar, huvudsakligen lerjord, bedöms vara skredbenägna. Naturolyckor i Sverige orsakade av skred kostar samhället flera hundra miljoner årligen.⁷² I Gävle kommun finns enligt Sveriges geologiska undersökning (SGU) spår av skred (i finkornig jordart) på ett par ställen längs Gavleån⁷³. Sannolikheten för ras och skred med konsekvenser på extraordinär nivå, är mycket låg.

⁷⁰ Sveriges Åkeriföretag, *En vecka utan lastbilar*, Rapport Sveriges Åkeriföretag, 2011. 12-15

⁷¹ Dagens industri. Föreningar till i sommar efter Suez-stoppet. 2021-04-15

<https://www.di.se/nyheter/forseningar-till-i-sommar-efter-suez-stoppet/> (hämtad 2023-02-14)

⁷² Sveriges geologiska undersökning. *Skred och ras*. <https://www.sgu.se/samhallsplanering/risiker/skred-och-ras/> (hämtad 2023-02-14)

⁷³ Sveriges geologiska undersökning. *Välj kartvisare*. <http://apps.sgu.se/kartvisare/kartvisare-skred-sv.html> (hämtad 2023-02-14)

5.15.2 Lavin

Definitionen på en lavin är en snömassa som rör sig. Lavin kan även benämnas snöskred.⁷⁴ Inom Gävle kommuns geografiska område finns inte förutsättningar för att laviner av extraordinär konsekvenskaraktär, ska kunna uppstå. Däremot skulle en grupp hemmahörande i Gävle kommun kunna drabbas på annan ort, vilket skulle kunna bli en svår påfrestning på kommunen.

5.15.3 Jordbävning

Sannolikheten för en jordbävning som skulle medföra allvarlig samhällsstörning i Gävle kommun, är obefintlig för en överblickbar framtid. Däremot skulle en grupp hemmahörande i Gävle kommun kunna drabbas på annan ort, vilket skulle kunna bli en svår påfrestning på kommunen. Jordbävningar förknippas främst med gränsområdena för tektoniska plattor. Även ojämnheter avseende landhöjning kan orsaka sådana spänningar i jordskorpan att större jordbävningar uppstår. Jordbävningar i Sverige förekommer i nutid, dock sker inga större jordbävningar. I Pärvie-området (Lappland) finns en förkastning som härrör från slutet av senaste istiden. Den förkastningen uppstod förmodligen vid en jordbävning med magnitud 8,0.⁷⁵

År 2018 skedde två jordskalv i Gävle kommun som var kännbara för gemene man, ett i oktober och ett i december som båda mätte över 3.0 på richtersskalan.⁷⁶

5.15.4 Vulkanutbrott

Sannolikheten att Gävle kommun i direkt form skulle drabbas av ett vulkanutbrott under de närmaste decennierna, är noll. Däremot kan Gävle kommun drabbas av vulkanisk aktivitet i indirekt form. Transportstörningar kan uppstå så som fallet var 2010, då vulkanaska från ett utbrott på Island stängde Nordeuropas luftrum under en period.⁷⁷ Vidare kan kraftfulla utbrott fylla en stor del av atmosfären med partiklar som blockerar solens strålar. Det kan bl.a. leda till missväxt. Är utbrottet tillräckligt kraftfullt så benämns fenomenet som supervulkan. En supervulkan skulle kunna ödelägga en kontinent, rubba klimatet och hota en stor del av jordens olika levnadsarter. Utbrott från supervulkaner är synnerligen sällsynta.⁷⁸ Yellowstone i Nordamerika pekas av vulkanexperter ut som nästa möjliga supervulkaniska utbrottsplats.

5.15.5 Tsunami

Begreppet tsunami etsade sig fast på näthinnan efter flodvågskatastrofen i Sydostasien 2004. Tsunami förknippas främst med jordbävningar, men en tsunamieffekt kan även uppstå om ett stort föremål skulle falla i havet.⁷⁹ För kustkommunen Gävle så är risken för tsunami orsakad av jordbävning obefintlig för en överskådlig framtid. Kommunens kustlinje har inte höga fjällsidor som skulle kunna orsaka något som liknar Tafjordsolyckan⁸⁰, så den delen av stort

⁷⁴ Fjällsäkerhetsrådet. *Fakta om laviner*. <http://www.fjallsakerhetsradet.se/vader-och-prognoser/fakta-om-laviner/> (hämtad 2023-02-14)

⁷⁵ Svensk Kärnbränslehantering AB. *Istider ger stora jordskalv*. 2019. <https://www.skb.se/forskning-och-teknik/temasidor/jordskalv/jordskalv-i-sverige/> (hämtad 2023-02-14)

⁷⁶ Kilefors, Henrik. Jordskalv skakade Gävle. *Sveriges television*. 2018-12-27 <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/gavleborg/jordskalv-skakade-gavle> (2023-02-14)

⁷⁷ Micic, Mira, Hökerberg, Josefine och Axelsson, Malin. Hela Sveriges luftrum stängt. *Aftonbladet*. 2010-04-15. <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/Kv6LR4/hela-sveriges-luftrum-stangt> (2023-02-14)

⁷⁸ Sveriges television. Supervulkaner hot mot livet på jorden. *Sveriges television*. 2005-03-08. <https://www.svt.se/nyheter/supervulkaner-hot-mot-livet-pa-jorden> (hämtad 2023-02-14)

⁷⁹ Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut. *Tsunami*. 2017. <https://www.smhi.se/kunskapsbanken/oceanografi/tsunami-1.3084> (hämtad 2023-02-14)

⁸⁰ Krank-van de Burgt, Lotte. Tsunami på över 80 meter kan slå till i Norge. *Svenska YLE*. 2016-05-03 <https://svenska.yle.fi/artikel/2015/02/03/tsunami-pa-over-80-meter-kan-sla-till-i-norge> (hämtad 2023-02-14)

föremål som faller ner i vattnet är inte aktuellt. Det som då skulle kunna orsaka en tsunami^{Sid 132(202)} som drabbar Gävle kommun är asteroidnedslag i Östersjön. Dock är sannolikheten för att ett tillräckligt stort rymdföremål träffar inom påverkansområdet för Gävle, synnerligen liten. Ett annat alternativ för tsunami är en människoframkallad sådan. En kärnladdning skulle kunna framkalla en tsunami.

5.15.6 Meteorit-/asteroidnedslag

Meteoriter och asteroider är föremål som flyter runt i rymden. När ett ”rymdföremål” når jordatmosfären så upphetas föremålet och kallas i folkmun stjärnfall. Det lite mer vetenskapliga namnet är meteor.⁸¹ Inte så långt från Gävle kommun så ligger Europas största, kända meteoritnedslag, nämligen Siljansringen.⁸² Mot en inkommande meteor/meteorit kan en svensk kommun inte göra någonting. Inte ens nationen Sverige har kapacitet att påverka dylikt fenomen. USA, med den statliga organisationen NASA i spetsen, är förmodligen de enda som har kapacitet att kunna göra något. Ett rymdföremål som är tillräckligt stort för att det skulle kunna orsaka stor skada slår sällan ner på jorden. Dock visar meteoriten som slog ner i Ryssland 2013 att även en relativt liten meteorit kan orsaka stor skada.⁸³

Då det sällan slår ner någon större meteorit på jorden (och att denna sedan skulle slå ner i Gävleområdet) blir sannolikheten att en krock med ett rymdföremål som ger en extraordinär konsekvens för Gävle kommun, försvinnande liten, men dock skild från noll. Rymdstyrelsen pekar på att ”Det finns i dagsläget ingen asteroid som är ett reellt hot mot livet på jorden de närmaste 100 åren.”⁸⁴

5.15.7 Slukhål/instörtningdoler

Detta fenomen kan förenklat uttryckas uppkomma då håligheter i underjorden uppstår på ett sätt så att ytlagret plötsligt ger vika och försvinner ner i det stora utrymmet som uppstår under. Detta blir ett problem om slukhål är stort och infrastruktur tar skada. Eller ännu värre, att människor försvinner i slukhål eller kommer till skada i sekundär olycka till följd av slukhål. Sådana sekundära olyckor kan t.ex. bero på att det uppstår stora hål i vägbanor eller att slukhålen orsakar byggnadskollaps.

Den vanliga orsaken till större slukhål är att surt vatten löser upp porösare berggrund och därmed skapar underjordiska tunnlar. När bärkraftigheten i ytlagren blir tillräckligt försvagad, så ger ytlagret vika och ett stort slukhål bildas. Större läckor kan också skapa slukhål. Skyfallet 2021 ledde till att mindre slukhål uppstod på vissa platser i kommunen. Sannolikheten för ett slukhål i Gävle kommuns geografiska område, med extraordinära konsekvenser, är i princip försumbar.

5.15.8 Allvarliga GNSS-störningar

GNSS är en akronym för Global Navigation Satellite System där GPS förmodligen är det mest kända ”varumärket”. Vid sidan av nyttan av den geografiska positioneringstekniken, så kan t.ex. styr- och reglerteknik hämta klockreferenser från satelliter.⁸⁵ Under 2013 var Gävle kommun med i en länsövergripande analys för scenariot GNSS-störningar och innan dess

⁸¹ National Aeronautics and Space Administration. *Asteroid or Meteor: What's the Difference?* 2021 <https://spaceplace.nasa.gov/asteroid-or-meteor/en/> (hämtad 2023-02-14)

⁸² Härdig, Anna. Siljan skapades av 5 km stor himlakropp. *Populär astronomi*. 2017-01-09. <https://www.popularastronomi.se/2017/01/siljan-skapades-av-5-km-stor-himlakropp/> (hämtad 2023-02-14)

⁸³ Rymdstyrelsen. *Fem år sedan meteoritnedslaget i Ryssland*. 2018 <https://www.rymdstyrelsen.se/upptack-rymden/bloggen/2018/02/fem-ar-sedan-meteoritnedslaget-i-ryssland/> (hämtad 2023-02-14)

⁸⁴ Rymdstyrelsen. *Fem år sedan meteoritnedslaget i Ryssland*. 2018.

⁸⁵ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, *Risker och förmågor 2012*, redovisning av regeringsuppdrag, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, 2013, 44

hade MSB gjort en nationell analys på temat. Resultaten pekar på att sannolikheten för scenariot är låg och konsekvensen i huvudsak skulle utgöra effektivitetsförluster. Konsekvensmässigt drabbas kommunen av vissa effektivitetsförluster när hjälpen att enkelt hitta rätt försvinner. Styr- och reglertekniken torde ha en redundans i hämtandet av tidsreferenser. Säkerhetsmässigt kan funktioner för positionering vid t.ex. personlarm gå förlorat.

5.15.9 Telefoniavbrott

En händelse som slår ut telefonin skulle försvåra kommunikationen inom kommunkoncernen, mellan kommunkoncernen och andra aktörer, mellan kommunkoncernen och kunder, samt mellan kommunkoncernen och medborgarna. Idag finns det dock alternativa kommunikationssätt via t.ex. Teams som gör att det går att kommunicera ändå om enbart telenäten skulle sluta fungera. Därför bedömdes detta scenario ha mycket begränsade till begränsade konsekvenser. Detta kan dock bli mer komplicerat framöver, då mycket av telefonin är internetbaserad. Således kommer inte heller telefonin fungera om inte internet fungerar.

5.15.10 Stora migrationsflöden under en kort tidsperiod

Naturkatastrofer har en tendens att kunna drabba stora geografiska områden och således också många människor. Detta kan leda till stora förflyttningar av människor som plötsligt saknar bostad och möjlighet till försörjning i sin tidigare hemort. Sverige tar emot flyktingar varje dag, men när det är många personer som söker stöd samtidigt i Sverige och det höga trycket ligger kvar en längre tidsperiod, så får systemet problem att hantera det. Människor som flyr till Sverige kan då falla mellan stolarna och hamna hos individer som vill utnyttja dem genom människosmuggling och prostitution. Detta kan också gälla för individer från andra delar av landet som i stora grupper, snabbt behöver flytta på sig. Så kan bli fallet vid exempelvis kärnteknisk olycka eller stor naturkatastrof.

5.15.11 En olycka kommer sällan ensam

De händelser som anges ovan är var för sig, synnerligen besvärliga att bli utsatt för. Om då flera av dessa sker någorlunda samtidigt så blir konsekvenserna än mer besvärliga. Vad är då sannolikheten för att flera extraordinära händelser inträffar någorlunda samtidigt? Sannolikhetsfunderingar är sällan fruktbara rörande extraordinära fenomen. Snarare är Aristoteles uttryckssätt mer passande: ”det är sannolikt att det osannolika kommer att inträffa”. Ett annat sätt att se på sannolikheten för extraordinära händelser, är att fokusera på $p=0$ (sannolikheten är lika med noll) och $p \neq 0$ (sannolikheten är skild från noll).

Händelserna i Fukushima-regionen 2011 är de extraordinära händelsernas praktexempel på att en olycka sällan kommer ensam. Fukushima-händelsen medförde tre plus en katastrofscenarier i sig. Först en jordbävning som medförde en tsunami. Tsunamivågen var högre än de barriärer som byggts utmed kusten, så vågen sköljde in över bl.a. tre kärnreaktorblock, vars strömförsörjning slogs ut. Frånvaron av el medförde så småningom partiella härdsmältor och vätgasexplosioner vilket medförde omfattande utsläpp av radioaktivt stoft.⁸⁶ En trovärdighetskris uppstod sedan för japanska myndigheter, då de ansågs hållit på information som borde gått ut till medborgarna kopplat till händelsen.⁸⁷

⁸⁶ Krisinformation.se. *Bakgrund om Fukushima*. <https://www.krisinformation.se/handelser-och-storningar/2011/fukushima-handelserna-i-japan-2011/bakgrund-om-fukushima1>, 2014, (hämtad 2019-02-1)

⁸⁷ Mral, Birgitte och Vigsø, Orla. Efter Fukushima-katastrofen- Kriskommunikation och mediebevakning i Sverige och Tyskland. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, 2014, 24-26.

Gävle drabbades av flera parallella händelser 2021. Pandemin pågick när skyfallet inträffade,^{Sid.134(202)} några veckor efter skyfallet brann tiovaningshuset på öster och ytterligare några dagar efter branden kom larm om oljeutsläpp vid kusten.

5.16 Påverkanskampanjer, konspirationsteorier och desinformation

Ett allt större hot mot samhället är förekomsten av påverkanskampanjer, där konspirationsteorier och desinformation kan vara medel för att nå målet. Sociala medier har gett människor möjligheten att snabbt nå ut med åsikter och egna tankar till en stor publik. Det finns ingen faktagranskning en åsikt behöver gå igenom för att publiceras på dessa plattformar och det går att ha konton på alla sociala medier samtidigt. MSB definierar påverkanskampanjer ”som en från främmande makt koordinerad verksamhet som innefattar vilseledande eller oriktig information eller annat för ändamålet särskilt anpassat agerande och som syftar till att påverka beslut av politiska eller andra svenska offentliga beslutsfattare, opinioner hos hela eller delar av den svenska befolkningen, beslut eller opinioner i ett annat land, där Sveriges suveränitet, målen för vår säkerhet eller andra svenska intressen kan komma att påverkas menligt.”⁸⁸ Att sprida desinformation innebär att en eller flera personer medvetet delar felaktig information. Konspirationsteorier blandar istället resonemang om vad som är sant och falskt med värderingar om vad som är rätt och fel. De som sprider konspirationsteorier ser sig själv ofta som offer och sanningssökare, som är säkra på sin ”kunskap”.⁸⁹ Således hotas själva samhällsfundamentet i form av förtroende för samhällets institutioner och demokrati, av påverkanskampanjer.

Desinformation och konspirationsteorier (som del i en påverkansoperation mot en annan stat eller grupp) kan vara del i en våldstrappa, där det börjar med att en person blir del av ett forum som driver vissa teorier och idéer. På dessa forum framhävs vissa frågor/konspirationsteorier och dessa har en väldigt svart/vit världsbild. Antingen är man med dem eller emot dem. ”Vi och dem” tänket leder till en rädsla för den egna existensen. Personen kan då (påhejad av forumet) uttrycka starkt hat i ord mot de grupper eller personer som anses tillhöra hotet. Efter en tid kan rädslan och hatet i ord, omvandlas till våldshandlingar. Så istället för att uttrycka hat på exempelvis sociala medier, känner personen att den måste begå fysiska våldshandlingar för att radera hotet och ”belysa” världen om hotet.⁹⁰

I januari 2021 stormades USA:s kongress. Deltagarna har uppgett olika anledningar till att de valde att delta. En stor del deltog för att stötta den sittande, men avgående presidenten Donald Trump. Andra för att de trodde att valet var felaktigt genomfört och att demokraterna fuskat sig till makten. Andra för att protestera fredligt, vissa var med för att de hade ett generellt intresse för våld och ytterligare några för revolution eller inbördeskrig.⁹¹ Ursprunget till stormningen låg i grupper på nätet som länge drivit narrativet (konspirationsteorin) att valet var riggat, ett narrativ som ytterligare förstärktes av den sittande presidenten.⁹²

⁸⁸ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Att möta informationspåverkan Handbok för kommunikatörer. 2018.

⁸⁹ Önerfors, Andreas. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Konspirationsteorier och covid-19: mekanismerna bakom en snabbväxande samhällsutmaning. 2021.

⁹⁰ Önerfors, Andreas. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Konspirationsteorier och covid-19: mekanismerna bakom en snabbväxande samhällsutmaning. 2021.

⁹¹ Palm, John. Trump sporrade stormningen. 2022-07-21. Svenska Dagbladet (hämtad 2023-02-16).

⁹² Önerfors, Andreas. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Konspirationsteorier och covid-19: mekanismerna bakom en snabbväxande samhällsutmaning. 2021.

Sedan år 2022 har Sverige varit mål för en internationell desinformationskampanj mot de kommunala socialtjänsterna. Där det hävdats att socialtjänsten kidnappar muslimska barn. Detta har förstärkts efter att en provokatör bränt koranen utanför den turkiska ambassaden i Stockholm, något som väckt ilska i den muslimska världen. Andelen hot mot Sverige och svenska intressen har kraftigt ökat efter koranbränningen, särskilt från den våldsbejakande islamistiska miljön.⁹³

5.17 Inträffade händelser sedan år 2018–2019

Sedan den senaste Risk- och sårbarhetsanalysen för Gävle kommun togs fram år 2018–2019 har en rad samhällsstörningar och extraordinära händelser inträffat i kommunen. De händelser som på något sätt haft bäring på Gävle kommun kommer det att redogöras för här nedanför.

- Årsskiftet 2019–2020 förde med sig en bildbrandepidemi. Ett tjugotal bilar brändes på kort tid. Detta föranledde särskilda insatser av kommunkoncernen och Polismyndigheten.
- I början av år 2020 började information spridas om en ny sjukdom som uppstått i Kina. Smittspridningen från Kina över världen gick snabbt och i mars 2020 utnämndes sjukdomen till en global pandemi, Covid-19 pandemin. Pandemin försatte världen i isolering. En stor mängd organisationer var tvungna att begränsa sin verksamhet för att förhindra trängsel och smittspridning. Pandemin levde kvar till våren 2022 då tillräckligt många personer bedömts antingen varit smittade eller blivit vaccinerade för att sjukdomen inte längre skulle få så allvarlig påverkan på samhället.
- I augusti 2021 drog ett skyfall över Dalarna och Gästrikland. Värst drabbat blev Gävle kommun, som fick 166 mm regn på knappt 12 h. 100 mm föll inom loppet av två timmar nattetid. Många platser översvämmades, däribland vägar och bostadsområden som ledde till att personer blev tvungna att flytta, samt problematik att ta sig runt i staden.
- I oktober 2021 brann ett tiovaningshus på Öster i Gävle stad. Alla lägenheter i huset blev obebodliga och över tvåhundra personer blev hemlösa. Detta strax efter skyfallet som redan gjort att många personer hamnat i behov av nytt boende.

6. Identifierade sårbarheter och brister i krisberedskap

En risk- och sårbarhetsanalys ska, enligt orden i begreppet, innehålla en analys om sårbarhet. I föregående kapitel har bl.a. följande särskådats

- Övergripande beskrivning av Gävle kommun
- Samhällsviktig verksamhet
- Kritiska beroenden
- Identifierade risker

Med den ovan sammanställda kunskapen, så finns fundamentet att analysera kommunens sårbarhet. Sårbarhet kan ha olika betydelser i olika sammanhang. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap definierar samhällets sårbarhet på följande vis:

”De egenskaper eller förhållanden som gör ett samhälle, ett system, eller egendom mottagligt för de skadliga effekterna av en händelse.”⁹⁴

⁹³ Säkerhetspolisen. *Sverige i fokus för allvarliga hot*. 2023. <https://sakerhetspolisen.se/ovriga-sidor/nyheter/nyheter/2023-02-08-sverige-i-fokus-for-allvarliga-hot.html> (hämtad 2023-02-16)

⁹⁴ MSBFS 2015:5, 2

En organisation designas utifrån mål och medel kopplat till den vardagssituation som organisationen har att verka i. I en extraordinär situation så brukar inte vardagens design räcka till för att nå vardagens mål. En omformning av mål och design kan i en extraordinär händelse vara nödvändig. En sådan nödvändighet tar lagstiftaren höjd för i och med möjligheten att aktivera en krisledningsnämnd vid extraordinära händelser.

Kommunen har analyserat kommunala sårbarheter som finns utifrån den service kommunala organisationen ska tillhandahålla. Analysen bygger på förmågorna

- förutse
- motstå
- hantera
- återhämta

Vidare inkorporeras tidsfaktorn i förmågeanalysen.

6.1 Förutse

Gävle kommun har en god förmåga att i många avseenden förutse oönskade händelseers möjliga utveckling. Varje verksamhetsområde har en uppfattning genom erfarenhet och gjorda analyser, vad som kan inträffa och var påverkan är som störst. Begreppet ”förutse” har dock många dimensioner. Det är många scenarier där möjligheterna och tidsförloppen kommer omöjliggöra ett förutseende, mer än möjligtvis tidigare gjorda analyser kan förutsäga. Vissa brister kan finnas i verksamhetens gjorda RSA:er och verksamhetens kunskaper därom. Gävle kommun har även vissa funktioner som bedriver en viss omvärldsbevakning för att så snabbt som möjligt kunna starta upp en krishanteringsorganisation om det skulle behövas.

6.2 Motstå

Generellt är motstå-förmågan god i Gävle kommun. Dock finns några sårbarheter som särskilt behöver belysas med inriktning på det korta tidsperspektivet och svåra konsekvenser.

6.2.1 Kontinuitetshantering

En del verksamheter i kommunkoncernen bedriver inte ett arbete med kontinuitetshantering. Kontinuitetshantering kan definieras som planering för att upprätthålla en verksamhet även vid ett stort läge, som exempelvis vid en extraordinär händelse. Den verksamhet som det ska kontinuitetsplaneras för är den samhällsviktiga verksamheten. Komponenter som behövs för att bedriva sådan verksamhet är exempelvis personalplanering, planering för dricksvattenförsörjning, elförsörjning och fungerande kommunikations- och IT tjänster.

6.2.2 Drivmedel

Drivmedel används till kommunkoncernens fordon samt även för att driva stationära maskiner såsom reservkraftverk (även om elbilar får allt större plats i fordonsflottan). Drivmedel är inte en homogen produktgrupp utan utgör bl.a. de två stora produktgrupperna bensin och diesel. Men där finns fler produktgrupper och vissa av dem kommer sannolikt bli ännu vanligare i framtiden, t.ex. biogas och andra förnybara bränslen. Det kan vara en styrka att inte enbart vara beroende av fossila bränslen, men det är viktigt att ha i åtanke att bristsituationer kan uppstå för olika produktgrupper, inklusive el.

Kommunkoncernen är relativt sårbar för drivmedelsbrist. Allvarligast blir situationen för verksamheter som är i behov av att färdas runt i hela kommunen, som hemtjänst/hemsjukvård och räddningstjänst. Personer hävdar att detta problem kan åtgärdas genom elbilar som inte är beroende av fossila drivmedel. Dock påverkas även möjligheten att ladda elbilar om elen skulle sluta fungera. Vissa specialfordon går inte heller att köpa av ”elmodell”.

6.3 Hantera

I förra risk-och sårbarhetsanalysen stod det; ”Att åstadkomma en gemensam lägesbild vid en kaotisk och snabb händelse, är något kommunkoncernen i huvudsak inte är övade för och erfarenhet saknas. Det saknas erfarenhet samt i viss mån övning, avseende att jobba enligt framtagna planer. Hanteringen av uthållighetsproblematiken vid långvariga händelser är även relativt oprövat.” Detta är inte längre ett problem, då kommunkoncernen tagit sig igenom flera extraordinära händelser (där flera varit långdragna i tid) de senaste åren på ett bra sätt.

6.4 Gråzonsproblematik

Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap uttrycker att ”*Kommuner och landsting skall analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen*”. Inom begreppet fredstid ryms inte väpnat angrepp eller krig. Det finns andra analyser som ska täcka höjd beredskaps begreppet. Begreppet gråzon däremot beskriver ett stadium mellan krig och fred, där informationspåverkan, desinformation, riktade attacker och försök att slå ut eller påverka samhällsviktig verksamhet genomförs. Som Försvarets forskningsinstitut FOI beskriver i sin rapport *Typfall 5: Utdragen och eskalerande gråzonsproblematik* kan gråzonsproblematik spelas ut på följande sätt; ”...ett tämligen stort antal svårförklarliga olyckor inträffat. Detta bidrar till en ökad arbetsbelastning för polis, räddningstjänst och akutsjukvård. Därtill sker en rad dolda angrepp såsom mindre cyberangrepp och fysiska sabotage på samhällsfunktioner där man försöker dölja spåren och/eller rikta misstankarna åt annat håll. Angreppen förefaller ske främst mot ”lågt hängande frukter” såsom lokala försörjningssystem samt enstaka samhällsaktörer och företag, snarare än mot strategiska mål. Förekomsten av förvrängd information och korrupta data i system som används av beslutsfattare, operatörer och specialister inom en rad samhällssektorer ökar, vilket tyder på avancerade dataintrång. Påverkan på samhällets funktionalitet är tämligen begränsad men bland allmänheten sprider sig ändå viss oro.”⁹⁵ Kommunen behöver ha ett samarbete med statliga myndigheter för att kunna hantera sådan problematik. Sedan 2018 har arbetet med totalförsvaret utvecklats och resurser läggs på att planera för den värsta av situationer, kriget.

6.5 Samverkan

Flera verksamheter inom kommunen har pekat på behovet av samverkan och samordning mellan varandra. Verksamheterna i kommunen är ömsesidigt beroende av varandra, vilket gör att något som påverkar en verksamhet får genomslag i flera andra. En bättre förståelse mellan olika verksamheter i kommunen behöver byggas.

6.6 Tidsperspektivet på samhällsviktig verksamhet

När det gäller definitionen av vad som är samhällsviktig verksamhet är det viktigt att ta in tidsperspektivet. Viss samhällsviktig verksamhet som tex. omsorg blir kritiskt snabbt vid en samhällsstörning eller extraordinär händelse då händelsen hotar människors liv och hälsa om den verksamheten stannar. Dock finns det fortfarande verksamheter som samhället kan klara sig utan några dagar eller till och med veckor innan det får en svår påverkan på samhället. Detta handlar ofta om administrativa tjänster som bland annat kommuner utför. För att verkligen få hela bilden av vad samhället är beroende av för fortsatt funktionalitet och för att bevara människors liv och hälsa, behöver både verksamheter som är tidskritiska och de som inte är det tas med i diskussionen om samhällsviktig verksamhet.

⁹⁵K Jansson, Daniel. Typfall 5: Utdragen och eskalerande gråzonsproblematik. Försvarets forskningsinstitut. FOI Memo 6338. 2018, s.4

7. Åtgärdsbehov

Det är sällan nöjsamt att enbart konstatera vilka risker och sårbarheter en organisation har. När risker och sårbarheter har identifierats är nästa logiska steg att se vilka risk- och sårbarhetsreducerande åtgärder som kan göras. Detta kapitel avhandlar åtgärdsbehov utifrån risker och sårbarheter diskuterade i tidigare kapitel.

7.1 Klimatförändringar

Gällande klimatförändringar i form av global uppvärmning så pekas följande åtgärdsbehov ut med bäring på extraordinära händelser:

- Förbereda vattenförsörjningen då den är väder- och klimatberoende. Vattentillgången och vattnets kvalitet påverkas, framförallt av inträngning av salt. Översvämningar kan slå ut avloppsreningsverk och medföra att ytvatten förorenar grundvattentäkter. Torrare somrar och ändringar i havsnivån påverkar risken för saltvatteninträngning till vattentäkter.
- Utökad kapacitet för dagvattenhantering. Det växande Gävle medför att fler områden kopplas till dagvattensystemet samtidigt som klimatförändringar medför att kraftigare regn blir vanligare. Kombinationen mer regn och fler hårdgjorda ytor är en utmaning som måste hanteras. Översvämningar kan dessutom medföra att miljöfarliga ämnen kommer i omlopp, om ”fel” områden, t.ex. deponier, drabbas av översvämning.
- Anpassa den fysiska planeringen. Havshöjning, ändrade förutsättningar för ras, skred och marksättningar, ändrade snö- och vindlaster samt korttidsnederbörd är några parametrar som med tiden förändras.
- Anpassa folkhälsoplaneringen och åtgärder inom t.ex. omsorgen med anledning av varmare väder under längre perioder. Värmerelaterade besvär kan tänkas tillta och vid perioder av långvarig extrem hetta måste kylbehov för känsliga inom t.ex. kommunal omsorg kunna hanteras. Nya typer av sjukdomar, som betraktas som exotiska, kan få fotfäste här.

7.2 Ledningsförmåga

Det finns behov av reservkommunikationssystem i hela kommunkoncernen om de ordinarie kommunikationsvägarna i form av mail och telefoni skulle försvinna. I övrigt kan ledningsförmågan betraktas som god.

7.2.1 Samordning och samverkan

En bättre förståelse och samverkan kopplat till krisberedskap och prioriteringar mellan olika sektorer i kommunen behövs. Detta kan avhjälpas med övning och dialog. Sammantaget är kommunens förmåga till samordning och samverkan god, dock med identifierat utvecklingsbehov i form av dialog och övning.

7.3 Uthållighet och stabsbyten

Kommunen har testat på två utdragna extraordinära händelser de senaste åren, covid-19 pandemin och skyfallet 2021. Hanteringen av både löstes ut på ett bra sätt över tid. Mer tid och övning behöver dock läggas på hur stabsskiftet ska hanteras i den centrala krisledningen.

7.4 Kontinuitet för särskilt sårbara verksamheter

Där mycket allvarliga konsekvenser kan uppstå på kort tid, finns ett särskilt behov av att kontinuerligt se över hanteringsplaner med bäring på kontinuitetsplanering. Det rör t.ex.

- Kommunal hälso-och sjukvård och omsorgsverksamhet
- Dricksvattenförsörjning

7.5 Manuella rutiner

I dagens tekniska samhälle ses personer som talar om papper och penna istället för tekniska system oftast som bakåtsträvare. Dock när det gäller krisberedskap ska makten och kunskapen i pennan och pappret inte förringas. Tekniska system har bidragit mycket till det som är bra i samhället idag. Det förenklar många av kommunens processer och arbetssätt. Men hur ska kommunen agera om de tekniska systemen inte fungerar? Då många delar av kommunens verksamhet inte kan ligga nere krävs det manuella rutiner i form av bland annat utskrivna papper. Exempel på sådana kan vara kontaktlistor, krisledningsplaner, utförandeplaner, medicinsk information och kartor som behövs i verksamheten för att dessa ska fungera.

7.6 Övning, övning, övning och utbildning

Kommunens olika verksamheter behöver kontinuerligt öva och utbildas inom området krisberedskap. Detta för att hålla minnet av åtgärder och eventuella händelseförlopp vid liv.

7.7 Dokumentation vid inträffade händelser

Kommunen kan bli bättre på att dokumentera sina åtgärder vid inträffade händelser, så det på ett enklare sätt går att utvärdera händelser efteråt.

8. Genomförda och planerade åtgärder samt ytterligare behov

Nedan anges ett antal genomförda åtgärder samt planerade och identifierade behov.

8.1 Genomförda åtgärder

Åtgärder som genomförts under de senaste åren, syftandes till att öka Gävle kommuns robusthet.

8.1.1 Övningar

Övningar är ett kostnadseffektivt sätt att få en organisation att kunna hantera händelser som avviker från det normala.

Följande övningar har Gävle kommun genomfört och/eller varit delaktiga ifrån 2017 och framåt:

År	Övning	Övningsbeskrivning
2019	Havsörn	Övning kopplat till ett kärnkraftshaveri på Forsmark. Övningen leddes av Länsstyrelsen i Uppsala län.
2022	Nödvattenövning	Regional övning under Livsmedelsverket och Länsstyrelsen Gävleborgs initiativ.

Därutöver har det genomförts flera kvartalsövningar med länet. Det är ett enklare övningskoncept som genomförs fyra gånger per år för att på ett enkelt sätt få igång övningar med länet. Övningarna innehåller olika scenarier vid varje tillfälle och innefattar alltid en samverkanskonferens på länsnivå och en kommunikatörskonferens.

8.1.2 Samverkan med aktörer utanför kommunkoncernen

Kommunkoncernen finns inte i ett vakuum, utan är beroende av andra aktörer runt omkring i samhället. Kommunen har löpande samverkan med exempelvis Polismyndigheten, Region Gävleborg, Trafikverket, Migrationsverket, Länsstyrelsen Gävleborg etc. Utöver andra myndigheter har kommunen en mängd avtal genom upphandling med företag och näringslivet som bidrar till kommunens förmåga på många sätt. Det finns också en mängd föreningar som

hjälp kommunen med allt från aktiviteter för äldre till stöttning med flyktingar. Kommunen ^{Sid 140(202)} samverkar med dessa aktörer i vardagen vilket gör att det även går att samarbeta vid samhällsstörningar och extraordinära händelser.

8.1.3 Utbildningar

Under mandatperioden har krisledningsnämnden utbildats i deras uppgifter och de tjänstemän som sitter i krishanteringsorganisationen har utbildats för att kunna lösa sina uppdrag.

8.1.4 Kontinuitetshantering Sektor Velfärd

Alla kommunens särskilda boenden för äldre har deltagit i kontinuitetshantering för sitt respektive boende. Samtidigt har hela sektor velfärd startat ett stort arbete för hur deras samhällsviktiga verksamheter ska kunna fortsätta fungera även under samhällsstörningar och extraordinära händelser.

8.1.5 Prioritering av system

Alla kommunens tekniska system är prioriterade i olika klasser för att kommunkoncernen ska veta vilka system som behöver starta upp först vid en inträffad händelse.

8.2 Planerade åtgärder

Under närmaste åren finns formaliserade utvecklingstankar och planer inom Gävle kommunkoncern där en huvuddel presenteras nedan.

8.2.1 Övning och utbildning

Under närmaste åren avses följande utbildnings- och övningsinsatser genomföras:

- Utbildning av nyutträd krisledningsnämnd och kommunstyrelse.
- Kvartalsövningar.
- Övningar med sektorer och bolag/förbund.
- Utbildningsmässiga punktinsatser
  - Vid återkommande möten med koncernens säkerhetshandläggare
  - Studieresa (alternativt föreläsning) till kommun där allvarlig störning inträffat.
  - Säkerhetsenheten genomför också ett antal utbildningar för intresserade i kommunkoncernen inom områdena civilt försvar, försäkringar, pågående dödligt våld etc. Ökad kunskap bidrar till att extraordinära händelser hanteras på ett bättre sätt eller inte inträffar alls.

8.2.2 Uppdatering av planer och riktlinjer

I LEH 2:1 stipuleras att kommuner ”skall vidare, med beaktande av risk- och sårbarhetsanalysen, för varje ny mandatperiod fastställa en plan för hur de skall hantera extraordinära händelser”. Under mandatperioden finns följande utvecklingsplaner;

- Kommunens plan för hantering av extraordinära händelser ska uppdateras och fastställas.
- Kommunens riktlinjer för ledning och information vid extraordinära händelser kommer att uppdateras och fastställas.
- Kommunens kriskommunikationsplan vid extraordinära händelser kommer att uppdateras och fastställas.
- Kommunens Plan för hantering av kärnteknisk olycka kommer fastställas.
- En nödvattenplan kommer tas fram i samverkan mellan Gästrikre vatten och kommunen.

8.2.3 Riskanalyser inom kommunkoncernen

Behov av nya och utveckling av existerande riskanalyser är kontinuerlig. Kommunens riktlinjer för säkerhetsarbetet stipulerar i samklang med ett KS-beslut att riskanalyser regelbundet ska utföras inom kommunens verksamheter.

8.2.4 Tjänsteman i beredskap (TIB)

Gästrike räddningstjänst har i flera år varit kommunens tjänsteman i beredskap. De har dock valt att avsäga sig den uppgiften. Kommunen utreder därför möjligheten att ha en egen TIB. Att ha en TIB gör att det är lättare för andra organisationer att nå in i kommunens krisledning och TIB bör ha mandatet att kunna starta upp en krisledning. TIB är i beredskap dygnet runt, året runt och ska alltid ha möjligheten att fatta beslut.

8.2.5 Trygghetspunkter

Större störning avseende energiförsörjningssystemen är en identifierad risk. Bortfall av elförsörjning är ett sådant scenario. Sker detta under den kalla årstiden så blir det kallt i många hus. Möjligheten att laga mat och värma sig upphör för många människor. Förslag på platser för trygghetspunkter ska fastställas. Trygghetspunkter ska vara en plats dit invånare kan söka sig för samhällsinformation, möjligheten att värma mat, ladda mobiltelefonen och för att få värme.

8.2.6 Analys av reservkraftsbehovet

Förutsättningarna ändras med tiden. Kommunen växer. Verksamheter förändras, tillkommer och avvecklas. En analys av reservkraftsbehovet för att söka en optimering av reservkraftsbeståndet är av godo. En sådan analys har påbörjats.

8.2.7 Utökad central krisledningsorganisation

Kommunen har en omfattande mängd kompetensområden som den behöver kunna behärska. Det gör att kommunen har väldigt mycket kompetens i den egna organisationen. Detta är en styrka i krisledningsorganisationen. Ett arbete har startat för att utbilda GIS-kompetens i stabsmetodik och krishantering. På detta sätt får vardagens experter också möjlighet att stötta upp krisledningen vid inträffade händelser. Planen är att fler ämnesexperter på olika områden ska utbildas på samma sätt framöver.

8.2.8 Utveckling av roller och ansvar

Att tydliggöra roller och ansvar kopplat till olika händelser i relation till kommunkoncernens beståndsdelar och central krisledning, är ett utvecklingsområde. Arbeten pågår att tydliggöra mandatfördelningen mellan kommunens olika krishanteringsnivåer.

8.2.9 Kontinuitetshantering

Sektorerna Livsmiljö och Styrning och stöd håller på att starta upp kontinuitetshanteringsarbete för sina respektive sektorer för att säkerställa sina samhällsviktiga funktioner oavsett händelse.

8.3 Ytterligare behov

Ytterligare behov är inte på något vis en fast punkt, utan behoven förändras över tiden. Här nedan redovisas de mer påtagliga behoven då RSA 2023 arbetades fram.

8.3.1 Drivmedelsanalys

En identifierad risk är att en större störning avseende drivmedel inträffar. Ett sätt att för ett sådant scenario minska sårbarheten, är att göra en drivmedelsanalys för kommunens verksamheter. Då får kommunen kunskap om hur mycket drivmedel vi behöver i den

---

sid 142(202)
sambällsviktiga verksamheten och hur verksamheterna får tillgång till den när de vanliga kanalerna inte fungerar.

8.3.2 Upphandling

Kommunen upphandlar en mängd resurser och tjänster. Flera av dessa tjänster är samhällsviktiga. Utan en riskanalys under upphandlingsförfarandet riskerar varor och tjänster att inte kunna nyttjas av kommunen vid extraordinära händelser och samhällsstörningar. Kontinuerliga samtal med ansvariga för upphandlingen i kommunen är viktig. Det är även viktigt att det finns kunskap ute i verksamheterna om vilka verksamheter de har som är samhällsviktiga och som därför kräver särskilda riskanalyser och särskilda upphandlingsförfaranden. Här tillkommer också eventuella behov av särskilda kris klausuler som ställer krav på krisberedskapen hos leverantören av samhällsviktiga tjänster.

8.3.3 Civilt försvar

Kraven på vad kommunen ska uppnå gällande civilt försvar ligger kvar sedan den senaste risk-och sårbarhetsanalysen skrevs år 2018–2019. Kommunerna ska skriva en säkerhetsskyddsanalys, utbilda personal om civilt försvar, samt påbörja framtagandet av en krigsorganisation innan utgången av år 2024. Arbetet med civilt försvar ska bygga vidare på det arbete som redan finns inom krisberedskapsområdet. Därför behöver frågor inom krisberedskapsområdet och civilt försvar drivas parallellt under åren som följer.

9. Referenslista

Anjou, Mikael. *IT-haveri stör hela Sverige. Sydsvenskan. 2011-11-09.*

Apoteksinfo.nu. <https://apoteksinfo.nu/HittaApotek/G%C3%A4vle> (hämtad 2019-01-28)

Axelsdotter Olsson, Karin och H Svensson, Anna. Allt fler svenskar dör av superbakterierna. *Sveriges television. 2016-11-17.*

Brottsförebyggande rådet. *Organiserad brottslighet. 2018.*
<https://www.bra.se/statistik/statistik-utifran-brottstyper/organiserad-brottslighet.html> (hämtad 2019-02-20)

Brottsförebyggande rådet. *Politikernas trygghetsundersökning (PTU).*
<https://www.bra.se/statistik/statistiska-undersokningar/politikernas-trygghetsundersokning.html> (hämtad 2019-01-08)

Bäckman, Madeleine och Bergh, Linda. Anlade diskoteksbranden – i dag lever de under hot. *GT. 2018-10-30.*

Dagens industri. Förseningar till i sommar efter Suez-stoppet. 2021-04-15
<https://www.di.se/nyheter/forseningar-till-i-sommar-efter-suez-stoppet/> (hämtad 2023-02-14)

Den för Estland, Finland och Sverige gemensamma haverikommissionen, SLUTRAPPORT
Ro-ro passagerarfärjan MS ESTONIAS förlisning i Östersjön den 28 september 1994. 1998.

Donald Rumsfeld Unknown Unknowns ! (video), tillgänglig:
<http://www.youtube.com/watch?v=GiPe1OiKQuk>, 2009, (hämtad 2019-02-22)

Ekstrand, Sara och von Kraemer, Maria Rakhmat Akilov får livstid för terrordådet på Drottninggatan. *Svenska YLE. 2018-06-07* <https://svenska.yle.fi/artikel/2018/06/07/rakhmat-akilov-far-livstid-for-terrordadet-pa-drottninggatan> (hämtad 2019-02-27)

Eriksson, Jonas. Nya föreskrifter för risk- och sårbarhetsanalyser. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.
https://www.msb.se/Upload/Utbildning_och_ovning/Konferenser_seminarier/Dokumentation/Konferens_risk_sarbarhetsanalyser_2014/Nya%C3%B6reskrifter%C3%B6rSA.pdf

Eriksson, Jonas, Juhl Anna-Karin, Wikström, Therese och Rinne, Anne. Vägledning för Risk- och sårbarhetsanalyser. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. 2011.

Fjällsäkerhetsrådet. *Fakta om laviner.* <http://www.fjallsakerhetsradet.se/vader-och-prognoser/fakta-om-laviner/> (hämtad 2019-02-20)

Folkhälsomyndigheten. *Fyra gånger mer antibiotikaresistens år 2050. 2018.*
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2018/januari/fyra-ganger-mer-antibiotikaresistens-ar-2050/> (hämtad 2019-02-21)

Folkhälsomyndigheten. *Hälsokonsekvenser av klimatförändring i Sverige. 2021.*

Folkhälsomyndigheten. Pandemiberedskap Hur vi förbereder oss- ett kunskapsunderlag. Folkhälsomyndigheten. 2019.

Folkhälsomyndigheten. *Sjukdomsinformation om influensa*. 2017.
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittykydd-beredskap/smittsamma-sjukdomar/influensa/> (hämtad 2019-02-25)

Försvvarshögskolan. Förutsättningar för krisberedskap och totalförsvvar i Sverige, förhandsutgåva. Rapport Försvvarshögskolan.

Försvvarshögskolan. Förutsättningar för krisberedskap och totalförsvvar i Sverige. Rapport Försvvarshögskolan. 2019.

Gästrike räddningstjänst. *Om oss*. <https://www.gastrikeraddningstjanst.se/om-oss/> (hämtad 2019-01-29)

Gävle kommun. *Etablera dig i Gävle*. <https://www.gavle.se/gilla-gavle/etablera-dig-i-gavle/> (hämtad 2019-01-11)

Göteborgs universitet. *Global uppvärmning kan ge kallare klimat i Sverige*. 2005.
<http://www.science.gu.se/aktuellt/nyheter/Nyheter+Detalj?contentId=122787> (hämtad 2019-02-21)

Härdig, Anna. Siljan skapades av 5 km stor himlakropp. *Populär astronomi*. 2017-01-09.
<https://www.popularastronomi.se/2017/01/siljan-skapades-av-5-km-stor-himlakropp/> (hämtad 2019-02-19)

Högskolan i Gävle. *Studera på Högskolan i Gävle*. 2019.
<https://www.hig.se/Ext/Sv/Utbildning/Studera-pa-Hogskolan-i-Gavle.html> (hämtad 2019-01-14)

Jönsson, Oscar och Nylander, Jan. Datasäkerhetslogg: 40 platser i Sverige drabbade av cyberattacken. *Sveriges television*. 2017-05-13

Kilefors, Henrik. Jordskalv skakade Gävle. *Sveriges television*. 2018-12-27
<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/gavleborg/jordskalv-skakade-gavle> (hämtad 2019-01-08)

K Jansson, Daniel. Typfall 5: Utdragen och eskalerande gräzonsproblematik. Försvvarets forskningsinstitut. FOI Memo 6338. 2018.

Krank-van de Burgt, Lotte. Tsunami på över 80 meter kan slå till i Norge. *Svenska YLE*. 2016-05-03
<https://svenska.yle.fi/artikel/2015/02/03/tsunami-pa-over-80-meter-kan-sla-till-i-norge> (hämtad 2019-02-27)

Kriminalvården. *Anstalten Gävle*. <https://www.kriminalvarden.se/hitta-och-kontakta/verksamhet/anstalt/gavle/>

Kriminalvården. *Häktet Gävle*. <https://www.kriminalvarden.se/hitta-och-kontakta/verksamhet/hakte/gavle/>

Krisberedskapsmyndigheten. Kommunalteknisk försörjning i kris. Krisberedskapsmyndigheten, 2008.

Krisinformation.se. *Bakgrund om Fukushima*. <https://www.krisinformation.se/handelser-och-storningar/2011/fukushima-handelserna-i-japan-2011/bakgrund-om-fukushima1>, 2014, (hämtad 2019-02-19)

Krisinformation.se. *Skogsbränderna 2018*. 2018. <https://www.krisinformation.se/handelser-och-storningar/2018/brandrisk2018> (hämtad 2019-01-29)

Krisinformation.se. *Stormen Gudrun*. 2014. <https://www.krisinformation.se/handelser-och-storningar/2005/stormen-gudrun> (hämtad 2019-02-17)

Krisinformation.se. *Tsunamin i Sydostasien Annandagen 2004*. 2014. <https://www.krisinformation.se/handelser-och-storningar/20051/tsunamin-i-sydostasien-annandagen-2004> (hämtad 2019-02-21)

Lindskog, Mikko. SMHI: Fler skyfall att vänta. *Sveriges television*. 2018-01-23.

Länsstyrelsen i Västmanlands län. Skogsbranden i Västmanland. 2014.

Micic, Mira, Hökerberg, Josefine och Axelsson, Malin. Hela Sveriges luftrum stängt. *Aftonbladet*. 2010-04-15. <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/Kv6LR4/hela-sveriges-luftrum-stangt> (hämtad 2019-02-19)

Modin, Rebecka och Lindblad, Mats. Förvara maten rätt så håller den längre. Rapport Livsmedelsverket, Rapport 20 – 2011. Livsmedelsverket 2011.

Mral, Birgitte och Vigsø, Orla. Efter Fukushima-katastrofen- Kriskommunikation och mediebevakning i Sverige och Tyskland. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, 2014.

MSBSF 2015:5. *Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om kommuners risk-och sårbarhetsanalyser*;

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Att möta informationspåverkan Handbok för kommunikatörer. 2018.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Ett fungerande samhälle i en föränderlig värld. Publikation Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. 2011.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Identifiera samhällsviktig verksamhet. 2021. <https://www.msb.se/sv/amnesomraden/krisberedskap--civil-forsvar/samhallsviktig-verksamhet/identifiera-samhallsviktig-verksamhet/> (hämtad 2023-02-15)

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, *Risker och förmågor 2012*, redovisning av regeringsuppdrag, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, 2013.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Seveso. 2018. <https://www.msb.se/seveso>^{Sid 146(202)}
(hämtad 2019-02-27)

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. *Släckmedelscentralen – SMC AB*.
https://www.msb.se/Upload/Insats_och_beredskap/Brand_raddning/Oljedepa/SI%C3%A4ckmedelscentralen%20SMC%20svenska.pdf (hämtad 2019-02-21)

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Utvärdering av Trollhättans Stads hantering av attacken på Kronan 2015. Utvärdering Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, 2016

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Vägledning för samhällsviktig verksamhet. Publikation Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. 2014.

National Aeronautics and Space Administration. *Asteroid or Meteor: What's the Difference?* 2019 <https://spaceplace.nasa.gov/asteroid-or-meteor/en/> (hämtad 2019-02-19)

Nationellt centrum för terrorhotbedömning. Bedömning av terrorhotet mot Sverige 2019. Rapport Nationellt centrum för terrorhotbedömning.

Palm, John. Trump sporrade stormningen. 2022-07-21. Svenska Dagbladet (hämtad 2023-02-16).

Polismyndigheten. *Sprängningar och skjutningar - polisens arbete*. <https://polisen.se/om-polisen/polisens-arbete/sprangningar-och-skjutningar/> (hämtad 2023-02-08)

Riksrevisionen, *Statens insatser för att hantera omfattande elavbrott*, Rapport Riksdagstryckeriet 2007:17. Stockholm Riksrevisionen, 2007.

Rymdstyrelsen. *Fem år sedan meteoritnedslaget i Ryssland*. 2018
<https://www.rymdstyrelsen.se/upptack-rymden/bloggen/2018/02/fem-ar-sedan-meteoritnedslaget-i-ryssland/> (hämtad 2019-02-19)

SFS (2017:30) Hälso- och sjukvårdslag

SFS (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

Statistikmyndigheten, *Antal pendlare per län och kommun, 2017*. 2018
<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/arbetsmarknad/sysselsattning-forvarvsarbete-och-arbetstider/registerbaserad-arbetsmarknadsstatistik-rams/pong/tabell-och-diagram/antal-pendlare-per-lan-och-kommun/> (hämtad 2019-02-27)

Strålsäkerhetsmyndigheten. *Joniserande strålning inom industri och handel*. 2018.
<https://www.stralsakerhetsmyndigheten.se/omraden/industri-och-handel/joniserande-stralning-inom-industri-och-handel/> (hämtad 2019-02-27)

Strålsäkerhetsmyndigheten. *Om strålning i vården*. 2017
<https://www.stralsakerhetsmyndigheten.se/omraden/stralning-i-varden/om-stralning-i-varden/> (hämtad 2019-02-27)

Svenska FN-förbundet. *Vi säger nej till kärnvapen*. <https://fn.se/vi-gor/fred-sakerhet-nedrustning/karnvapen/> (hämtad 2023-02-12)

Sveriges geologiska undersökning. *Skred och ras*. <https://www.sgu.se/samhallsplanering/risker/skred-och-ras/> (hämtad 2019-02-21)

Sveriges geologiska undersökning. *Välj kartvisare*. <http://apps.sgu.se/kartvisare/kartvisare-skred-sv.html> (hämtad 2019-02-21)

Svensk Kärnbränslehantering AB. *Istider ger stora jordskalv*. 2019. <https://www.skb.se/forskning-och-teknik/temasidor/jordskalv/jordskalv-i-sverige/> (hämtad 2019-02-27)

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut. *Extrem punktnederbörd*. 2017. <https://www.smhi.se/kunskapsbanken/meteorologi/extrem-punktnederbord-1.23041> (hämtad 2019-02-25)

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut. *Framtidsklimat i Gävleborgs län - enligt RCP-scenarier*. 2015. <https://www.smhi.se/publikationer/publikationer/framtidsklimat-i-gavleborgs-lan-enligt-rcp-scenarier-1.96181> (Hämtad 2023-02-07)

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut. *Snökanoner från havet*. 2018. <http://www.smhi.se/kunskapsbanken/meteorologi/snokanon-fran-havet-1.13740> (hämtad 2019-03-13)

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut. *Tsunami*. 2017. <https://www.smhi.se/kunskapsbanken/oceanografi/tsunami-1.3084> (hämtad 2019-02-19)

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut. *Värmebölja*. 2018. <https://www.smhi.se/kunskapsbanken/klimat/varmebolja-1.22372> (hämtad 2019-02-07)

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut. *Återkomsttider*. 2018. <https://www.smhi.se/kunskapsbanken/aterkomsttider-1.89085> (hämtad 2019-02-22)

Sveriges radio. *Bussolyckan i Sveg*. 2021. <https://sverigesradio.se/avsnitt/bussolyckan-i-veg> (hämtad 2023-02-12)

Sveriges television. *Supervulkaner hot mot livet på jorden*. Sveriges television. 2005-03-08. <https://www.svt.se/nyheter/supervulkaner-hot-mot-livet-pa-jorden> (hämtad 2019-02-19)

Sveriges Åkeriföretag, *En vecka utan lastbilar*, Rapport Sveriges Åkeriföretag, 2011.

Sydvatten. *Vatten och hälsa*. <http://sydvatten.se/vatten-och-halsa/> (hämtad 2019-02-13)

Säkerhetspolisen. *Sverige i fokus för allvarliga hot*. 2023. <https://sakerhetspolisen.se/ovriga-sidor/nyheter/nyheter/2023-02-08-sverige-i-fokus-for-allvarliga-hot.html> (hämtad 2023-02-16)

Önnerfors, Andreas. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Konspirationsteorier och covid-19: mekanismerna bakom en snabbväxande samhällsutmaning. 2021. ^{Sid 148(202)}

Östman, Annika. Ett halvår efter crypto-utbrottet hade 5000 i Östersund och Skellefteå fortfarande problem. *Sveriges radio*. 2014-05-30.

UTKAST

Från: Välfärd Gävle - Socialnämnd (e-post) <socialnamnd@gavle.se>
Till: Platina-SON (e-post) <platina-son@gavle.se>
Ämne: VB: Remiss - Förslag till ny risk- och sårbarhetsanalys för Gävle kommun 2023-2027
Skickat: 2023-03-31 14:15:03

Från: Kommunstyrelsen (e-post) <kommunstyrelsen@gavle.se>
Skickat: den 31 mars 2023 11:46
Till: Livsmiljö Gävle - Administration (e-post) <administration.sambygg@gavle.se>; Livsmiljö Gävle - Kultur & Fritid Gävle (e-post) <kultur-fritid@gavle.se>; Utbildning Gävle (e-post) <utbildning@gavle.se>; Välfärd Gävle - Omvårdnadsnämnd (e-post) <omvardnadsnamnd@gavle.se>; Välfärd Gävle - Socialnämnd (e-post) <socialnamnd@gavle.se>; Välfärd Gävle - Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnd (e-post) <afnamnd@gavle.se>; Överförmyndarnämnden (e-post) <overformyndarnamnden@gavle.se>; Gavlegårdarna - Diariet (e-post) <diariet@gavlegardarna.se>; Gavlefastigheter - Info (e-post) <info@gavlefastigheter.se>; Gävle Hamn - Info (e-post) <info@gavlehamn.se>; Gävle Parkeringservice AB - Info (e-post) <info@gavleparkering.se>; Gävle Energi - Kundtjänst - E-Post <kundservice@gavleenergi.se>; Gästrike Vatten - Info (e-post) <info@gastrikevatten.se>; Gavle Drift & Service - info (e-post) <info@gavledriftservice.se>; Gästrike Återvinnare (e-post) <info@gastrikeatervinnare.se>; Gästrike Räddningstjänst (e-post) <gastrike.raddning@gastrikeraddningstjanst.se>
Ämne: Remiss - Förslag till ny risk- och sårbarhetsanalys för Gävle kommun 2023-2027
Prioritet: Hög

Översänder remiss gällande förslag till ny risk- och sårbarhetsanalys för Gävle kommun 2023-2027, se bifogade filer.

Sista svarsdatum är den **9 juni 2023**.

Enligt uppdrag:

Registrator

Styrning och stöd

Administrativa avdelningen

Gävle kommun

801 84 GÄVLE

Stadshuset, Drottninggatan 22

Telefon: 026-17 80 00

Informationsärende: Rapport
av ej verkställda beslut, kvartal
1 år 2023

16

23SON110

Tjänsteskrivelse

2023-05-05

Diarienummer: 23SON110

Handläggare:

Nämnd:

Per Åsbrink
026-17 80 00
per.asbrink@gavle.se

Socialnämnd

Rapport om ej verkställda beslut enligt socialtjänstlagen (SoL), kvartal 1, år 2023

Socialnämnden är skyldig att kvartalsvis anmäla till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om beviljade insatser enligt SoL inte har verkställts senast tre månader efter beslut. Nämnden ska på motsvarande sätt också rapportera om en insats har avbrutits och inte verkställts på nytt inom tre månader.

Om IVO bedömer att insatsen inte verkställts inom skälig tid skall IVO ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av en särskild avgift. Innan beslut fattas om utdömande av särskild avgift får nämnden yttra sig om skälen till dröjsmålet med att verkställa insatsen.

I rapporteringen för kvartal 1 2023 har 7 ärenden avslutats. Dessa är rapporterade beslut som har verkställts och ärenden där kund har återtagit ansökan.

Sammanställning av kvarstående ej verkställda beslut avseende kvartal 1 2023 följer av tabellen nedan:

Kvartal	Typ av bistånd	Verkställda beslut vid kvartalets utgång	Kvarstående ej verkställda beslut vid kvartalets utgång
1 (2023)	Kontaktfamilj	3	3
1 (2023)	Kontaktperson	16	15
1 (2023)	Bostad	1	
1 (2023)	Behandlingshem		
1 (2023)	Ungdomstjänst	1	
1 (2023)	Familjebehandling	18	11
1 (2023)	Trappansamtal		

Kommentar: Avslut utan verkställighet: 7

Utdömande av särskild avgift

Om Inspektionen för vård och omsorg (IVO) bedömer att en insats inte verkställts inom skälig tid kan IVO ansöka om utdömande av särskild avgift hos förvaltningsrätten enligt 16 kap 6 a § Socialtjänstlagen (2001:453) SoL. Innan beslut fattas om utdömande av särskild avgift får nämnden yttra sig om skälen till dröjsmålet med att verkställa insatsen.

Kommentar

Det finns i dagsläget inga aktuella ärenden om utdömande av särskild avgift.

Kommande beslut: Besluts-
och delegationsförteckning för
Socialnämnden

38

20SON415

Missiv

2023-05-08

Diarienummer: 20SON415

Handläggare:

Lena Hörnell
026-17 80 00
lena.hornell@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Revidering av besluts- och delegationsförteckning

Förslag till beslut

Att anta den reviderade besluts- och delegationsförteckning som är specifik för Socialnämnden.

Ärendebeskrivning

Inför varje år, eller vid behov, ska Socialnämnden anta besluts- och delegationsförteckning för nämndens verksamheter.

Besluts- och delegationsförteckningen är uppdelad i en gemensam del för de tre nämnderna samt nämndspecifika delar som antas av ansvarig nämnd. Socialjouren har en egen del som antas av socialnämnden och arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden.

Förslag

Förslag till revideringar har tagits fram i den del som är specifik för Socialnämnden;

- Avsnitt 2. Övrigt
Punkt 2.3
Förslag till justering av beslutanderätten.

Socialnämnden föreslås ändra beslutsrätten från Socialnämndens individ- och myndighetsutskott till enhetschef för Utredningsenhet barn, Utredningsenhet ungdom, Mottagningsenhet, Familjehem och Enheten för våld i nära relation.

Motiv till justeringen

Nuvarande delegation fördröjer hela handlägningsprocessen, vilket inte är till gagn för barnets bästa. Det uppstår en fördröjning av beslut gällande ej polisanmälan, vilket gör att vi inte kan kommunicera uppgifter med parter samt får en otydlighet i utredningsprocessen som skapar stress i familjen.

Nuvarande delegation innebär ökad logistik för redan ansträngda enheter.

Ändringen av delegation innebär också att tid för ledamöter frigörs till överväganden och omprövningar av placeringar, som är ett stort ansvar för myndighetsutskottet, och som inte går att delegera till tjänsteman.

Efter omvärldsbevakning i länet så har 7 av 9 kommuner som Barnahuset kontaktat svarat att delegationen ligger på teamledare eller enhetschef. Två kommuner har ännu inte svarat.

Rutinen i Canea avseende polisanmälan har ändrats från *att samråd bör ske med Barnhus* till *att samråd skall ske med Barnahuset*. Detta innebär att handläggare konsulterar Barnhuset i alla ärenden som rör misstanke om brott mot barn.

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
2. Övrigt				
SON 2.3	Beslut att inte polisanmäla misstanke om brott rörande barn		Socialnämndens individ- och myndighetsutskott Enhetschef för Utredningsenhet barn, Utredningsenhet ungdom, Mottagningsenhet, Familjehem och Enheten för våld i nära relation	Denna punkt syftar ej till orosanmälan. Orosanmälan är alla anställda skyldiga att göra

Magnus Höjer

Sektorchef
Sektor Vårld

Besluts- och delegationsförteckning för Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden

Välfärd Gävle
2023-05-08

Diarienummer:
20ON364, 20AFN170, 20SON415

Fastställt:

Omvårdnadsnämnden 2020-12-17 § 183, 2021-03-25 § 38, 2021-06-17 § 92,
2022-02-24 § 4, 2022-05-25 § 64, 2023-01-26 § 8, 2023-04-27 § 71

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden 2020-12-16 § 162, 2021-05-26 § 69,
2021-06-16 § 83, 2021-08-30 § 97, 2022-02-23 § 13, 2022-05-24 § 63,
2023-01-25 § 5, 2023-04-26 § 64

Socialnämnden 2020-12-15 § 248, 2021-04-27 § 81, 2021-06-15 § 132,
2022-02-22 § 10, 2022-05-24 § 96, 2022-08-30 § 136, 2022-10-25, § 187,
2023-01-24 § 9, 2023-04-25 § 88

Innehållsförteckning

Inledning	4
Allmänt om delegering	4
Vid delegats frånvaro.....	4
Anmälan av delegationsbeslut	4
Överklagande	5
Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	5
Förkortningar	5
Delegat i gemensamma delen.....	6
Delegat inom Omvårdnadsnämnden	6
Delegat inom Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden.....	6
Delegat inom Socialnämnden.....	7
Gemensamt för Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden	8
1. Ordförandebeslut	8
2. Avtal – Inköp, upphandling och avtalsförvaltning	8
3. Handläggning	11
4. Avskrivning av skuld	12
5. Överklagande	12
6. Fullmakt/ombud	13
7. Yttranden	13
8. Allmänna handlingar och sekretess.....	13
9. Externa köp.....	14
10. Personuppgifter	14
11. Smittskyddslag.....	15
12. Lex Sarah.....	15
13. Övrigt.....	15
Specifikt för Omvårdnadsnämnden	17
1. Avgiftshandläggning	17
2. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL	17
3. Hälso- och sjukvård.....	18
4. Allmänna handlingar och sekretess.....	18
5. Övrigt.....	19
Specifikt för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	20
1. Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS	20
2. Vuxenutbildning	21
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL.....	22
4. Dödsbo	24
5. Övrigt	24
6. Hälso- och sjukvård	24
Specifikt för Socialnämnden	26
1. Yttranden	26
2. Övrigt	26
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL.....	27

4.	Insatser för barn och ungdom	29
5.	Insatser för vuxna	31
6.	Lag om särskilda bestämmelser för vård av unga, LVU	31
7.	Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM	36
8.	Lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare	38
9.	Familjerättsärende	38
10.	Alkohollag	39
11.	Lotterilag	41
12.	Lag om handel med vissa receptfria läkemedel.....	41
13.	Lag om tobak och liknande produkter	42
Specifikt för Socialjouren Delegerat av Socialnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden		45
1.	Socialtjänstlagen, SoL	45
2.	Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU.....	45
3.	Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM	46

Inledning

Denna besluts- och delegationsförteckning avser Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden. Besluts- och delegationsförteckning inleds med en gemensam del för de tre nämnderna. I den delen finns delegering gällande exempelvis ordförandebeslut, handläggning, avtal, avgifter, fullmakter, yttranden, allmänna handlingar, sekretess och personuppgifter. De nämndspecifika delarna behandlar frågor som endast rör en nämnd. Närliggande sakfrågor kan dock finnas under både den gemensamma delen och även under den specifika delen.

Syftet är att där samla beslut som är gemensamma inom de tre nämnderna och att på så vis få samma nivå på delegat. Delegationsförteckning är indelad efter lagrum samt ärendeområde.

Allmänt om delegering

I kommunallagen stadgas att kommunal nämnd ska bedriva verksamheten i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Fullmäktige ska utfärda reglementen med närmare föreskrifter om nämndernas verksamhet och arbetsformer. Enligt kommunallagen får nämnd uppdra åt utskott, ledamot eller ersättare eller anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Dock får beslutanderätten inte delegeras i:

- ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
- framställning eller yttrande till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet har överklagats,
- ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
- medborgarförslag som väckts genom e-petition och som lämnats över till nämnden, samt
- ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Ärenden av principiell eller avvikande beskaffenhet eller av avsevärd ekonomisk betydelse ska avgöras av nämnden. Delegat kan, efter beslut av berörd chef, hänskjuta beslut av särskild svårighetsgrad till högre nivå i beslutsorganisationen. Även beslutsfattarens överordnad har beslutanderätt i respektive ärendegrupp när ordinarie befattningshavare inte tjänstgör, exempelvis beslut om vård- och omsorgsboende kan beslutas av kontorschef för myndighet. Den som mottagit delegationsuppdrag (delegat) får enligt gällande delegationsregler inte delegera uppdraget vidare till annan. Vidaredelegering är med andra ord inte tillåten, med undantag för vad som sägs i 6 kap. 36–37 §§ kommunallagen.

Vid delegats frånvaro

Vid delegats frånvaro träder i första hand en annan utsedd handläggare på samma eller högre nivå in i delegatens ställe och kan fatta de beslut denne skulle ha fattat.

Anmälan av delegationsbeslut

Enligt kommunallagen ska varje nämnd besluta om i vilken utsträckning beslut som fattas på delegation ska anmälas till nämnden. Samtliga brådskande beslut som beslutas av nämndsordföranden, så kallade ordförandebeslut, (enligt 6 kap. 39 § kommunallagen) anmäls till nästkommande nämndsammanträde.

När beslutet har anmälts på nämndens sammanträde noteras anmälan i sammanträdesprotokollet. Beslut som kan överklagas enligt laglighetsprövning går att överklaga fram till att tre veckor har gått från datumet då protokollet anslogs. Varje delegat ansvarar för att anmälan görs när det gäller beslut som kan överklagas via laglighetsprövning.

Överklagande

Förvaltningsbesvär

Ett beslut får överklagas av den som beslutet går emot om beslutet kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt. Beslutet kan bara överklagas av den det angår. I skollagen anges alla beslut som kan överklagas till förvaltningsrätten eller Skolväsendets överklagandenämnd enligt förvaltningsbesvär om inte direkt förbud för detta regleras.

Laglighetsprövning

Delegationsbeslut som inte kan överklagas med förvaltningsbesvär kan överklagas genom laglighetsprövning om inte direkt förbud för detta regleras. Laglighetsprövning innebär att domstolen endast gör en prövning av beslutets laglighet och inte lämplighet. Endast den som är medlem i kommunen kan överklaga.

Socialnämndens individ- och myndighetsutskott

Socialnämnden har ett individ- och myndighetsutskott som beslutar i ärenden enligt:

- socialtjänstlagen (SoL),
- lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU),
- lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM),
- föräldrabalken (FB),
- alkohollagen, samt
- tobakslagen.

Förkortningar

AFN	Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden
CSN	Centrala studiestödsnämnden
EVIN	Enheten Våld i nära relationer
FE	Familjeenheten
FMN	Föräldraföreningen mot narkotika
GDPR	General data protection regulation (Dataskyddsförordningen)
HSL	Hälso- och sjukvårdslag
HVB	Hem för vård och boende
LSS	Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade
LOU	Lag om offentlig upphandling
LOV	Lag om valfrihetssystem
LUL	Lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare
LVM	Lag om vård av missbrukare i vissa fall
LVU	Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga
ME	Mottagningsenheten
ON	Omvårdnadsnämnden
RIA	Socialt arbete på kristen grund (organisation Hela Människan)
SFB	Socialförsäkringsbalk
SFS	Socialtjänstförordning
SJ	Socialjour
SKR	Sveriges kommuner och regioner
SoL	Socialtjänstlag
SoL/psyk	Socialtjänstlag/målgruppen, personer med psykisk funktionsnedsättning
SON	Socialnämnden
UEB	Utredningsenhet Barn
UEU	Utredningsenhet Ungdom
Äo	Äldreomsorg

Delegat i gemensamma delen

Ordförande i Arbetsmarknadsmarknads- och funktionsrättsnämnden
 Ordförande i Omvårdnadsnämnden
 Ordförande i Socialnämnden
 Sektorchef
 Biträdande sektorchef
 Enhetschef
 1:e socialsekreterare
 1:e handläggare
 Enhetschef i verkställighet
 Socialsekreterare (barnsekreterare likställs med socialsekreterare)
 Försörjningsstödshandläggare
 Familjerättssekreterare
 Biståndshandläggare SoL
 Biståndshandläggare SoL/psyk
 Biståndshandläggare SoL/LSS
 Ekonomichef
 Enhetschef handläggning
 Verksamhetschef handläggning
 Individ- och myndighetsutskott
 Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)
 Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)
 Delegat i ursprungsbeslut
 Jurist
 Kontorschef myndighet
 Dataskyddsamordnare
 Socialt ansvarig samordnare
 Enhetschef inom försörjningsstödsenheten
 Delegates överordnade chef
 Särskild utsedd handläggare*
 Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

Delegat inom Omvårdnadsnämnden

Biståndshandläggare SoL
 Biståndshandläggare SoL/psyk
 Biståndshandläggare SoL/LSS
 Avgiftshandläggare
 Enhetschef i handläggning
 Enhetschef i verkställighet
 Särskild utsedd handläggare*
 Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)
 Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)
 Boendesamordnare
 Verksamhetschef HSL
 Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

Delegat inom Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Biståndshandläggare SoL/psyk
 Biståndshandläggare SoL/LSS
 Administratör LSS
 Avgiftshandläggare
 Socialsekreterare
 1:e socialsekreterare
 Försörjningsstödshandläggare
 1:e handläggare
 Enhetschef myndighet
 Enhetschef uppdragstagarenheten

Enhetschef försörjningsstödsenheten
 Verksamhetschef myndighet
 Enhetschef i verkställighet
 Verksamhetschef administrativt stöd
 Rektor
 Boendesamordnare
 Ordförande i Antagningsråd
 Särskild utsedd handläggare*
 Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

Delegat inom Socialnämnden

Ordförande
 Individ- och myndighetsutskott
 Socialsekreterare (barnsekreterare likställs med socialsekreterare)
 1:e socialsekreterare (1:e barnsekreterare likställs med 1:e socialsekreterare)
 Handläggare
 Familjerättssekreterare
 Familjerättsassistent
 Familjehemssekreterare
 Alkoholhandläggare
 Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd
 Restauranginspektör
 Avgiftshandläggare
 Enhetschef myndighet
 Enhetschef mottagningsenheten
 Enhetschef utredningsenhet uppdragstagare
 Enhetschef familjehemsenheten
 Enhetschef socialjour
 Enhetschef förebyggande enheten
 Enhetschef utredningsenheten Barn
 Enhetschef utredningsenheten Ungdom
 Enhetschef utredningsenhet Vuxna
 Enhetschef Livsmedel och tillstånd
 Enhetschef våld i nära relation
 Specialisthandläggare*
 Särskild utsedd handläggare**
 Särskild utsedd tjänsteman enligt namnförteckning***
 Socialsekreterare socialjour
 Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

*"Specialisthandläggare", socialsekreterare med viss utökad delegation i ärenden där man ansvarig handläggare, utses av enhetschef

** "Särskild utsedd handläggare" utses av verksamhetschef eller annan överordnad chef

*** "Särskild utsedd tjänsteman" utses av Socialnämnd

Gemensamt för Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Ordförandebeslut				
1.1	Beslut på nämndens vägnar i ärende som är så brådskande, att nämndens avgörande inte kan avvaktas	6 kap. 39 § kommunal-lagen	Ordförande i Socialnämnden*, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	*Vid frånvaro av ordförande är följande ledamöter och med följande turordning förordnade att fatta beslut i individärenden i brådskande fall, enligt beslut av socialnämnd, dnr 23SON20: 1. Lena Lundgren Rörick 2. EvaMarja Andersson 3. Aleksandra Stamenkovic 4. Elizabeth Puhls
1.2	Beslut att återkalla ett förvaltningsbeslut på grund av tvingande säkerhetsskäl	37 § 2 st 2 p. förvaltnings-lagen	Ordförande i Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	
2. Avtal – Inköp, upphandling och avtalsförvaltning				
2.1	Beslut gällande sektorsövergripande avtal		Sektorchef	Avser tecknande, förlängning och hävande etc. Motsvarar firmatecknare Ersättare: ekonomichef och biträdande sektorchef
2.2	Tecknande av avtal med externa utförare av verksamhet		Biträdande sektorchef	Driftsentreprenads avtal (LOU) ramavtal (LOU) och avtal om att bli extern utförare enligt LOV
2.3	Tecknande samverkansavtal eller förlängning av pågående avtal med kommuner, regioner samt motsvarande		Sektorchef	Kan även gälla kommuner eller motsvarande och myndigheter i utlandet

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
2.4	Teckna överenskommelse om ersättning vid skadeståndsanspråk från enskild upp till 25 000 kr		Säkerhetssamordnare	Verkställs genom utanordning via dagbokföringen
2.5	Beslut om att initiera en upphandling om frågan inte har behandlats i samband med projektbeställning, repetitiva ramavtal och/eller om beslut redan finns.		Chef med budgetansvar för det som upphandlas Välfärd Inköpssamordnare Välfärd Enhetschef Inköp och upphandling Styrning och stöd	Gäller ej upphandling av kärnverksamhet då ansvarig nämnd fattar beslut om att överlåta verksamhet till privat utförare.
2.6	Beslut under en upphandling enligt upphandlingsprocess över tröskelvärdet	Enligt, upphandlingslagarna, direktiven och praxis	Chef med budgetansvar för det som upphandlas Inköpssamordnare För upphandlingar som avser kärnverksamhet: Biträdande sektorchef Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling Upphandlare Upphandlingsjurist	Ex. att avbryta annonserad upphandling, tecknande av avtal etc.
2.7	Beslut under en upphandling enligt upphandlingsprocess under tröskelvärdet	Enligt, upphandlingslagarna, direktiven och praxis	Chef med budgetansvar för det som upphandlas Inköpssamordnare För upphandlingar som avser kärnverksamhet: Biträdande sektorchef Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling Upphandlare Upphandlingsjurist Avtalscontroller Systemförvaltare Inköpscontroller Inköpskoordinator Verksamhetsutvecklare	Ex. att avbryta annonserad upphandling
2.8	Utfärda fullmakt till annan upphandlande myndighet att få företräda Gävle kommun i denna egenskap (samordnad upphandling)		Sektorchef Ekonomichef Biträdande sektorchef	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
			Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling	
2.9	Beslut om tilldelning och tecknande av avtal för upphandling över tröskelvärdet		Chef med budgetansvar för det som upphandlas Inköpssamordnare För upphandlingar som avser kärnverksamhet: Biträdande sektorchef Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling Upphandlare Upphandlingsjurist	
2.10	Beslut om tilldelning och tecknande av avtal för upphandling under tröskelvärdet		Chef med budgetansvar för det som upphandlas Inköpssamordnare För upphandlingar som avser kärnverksamhet: Biträdande sektorchef Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling Upphandlare Upphandlingsjurist Avtalscontroller Systemförvaltare Inköpscontroller Inköpskoordinator Verksamhetsutvecklare	
2.11	Beslut under avtalsförvaltningen, och om avtalade sanktioner om inte annat anges		Chef med budgetansvar för det som upphandlas Inköpssamordnare För upphandlingar som avser kärnverksamhet: Biträdande sektorchef Upphandlingscontroller Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling Upphandlare Upphandlingsjurist Avtalscontroller	Ex. beslut om prisförändring, optionsbeslut och vite

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
			Systemförvaltare Inköpscontroller Inköpskoordinator Verksamhetsutvecklare	
2.12	Beslut om uppsägning och hävning av avtal		Chef med budgetansvar för det som upphandlas Inköpssamordnare För upphandlingar som avser kärnverksamhet: Biträdande sektorchef Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling Upphandlingsjurist	
2.13	Yttrande till domstol i mål om överprövning		Sektorchef Ekonomichef Biträdande sektorchef Jurist Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Upphandlingsjurist Jurist	
3. Handläggning				
3.1	Beslut att avskriva eller avvisa ärende		Enhetschef inom handläggning 1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
3.2	Beslut i sakfrågan, vid ansökan, när utredning inte kan genomföras		Enhetschef inom handläggning	
3.3	Anmälan till överförmyndaren när behov av god man, förmyndare eller förvaltare föreligger, samt när sådant behov upphör	Socialtjänst- förordningen 5 kap 3 § LSS 15 § 6 st.	Enhetschef i verkställighet* Socialsekreterare Försörjningsstöds- handläggare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS Bostadssocial handläggare Särskilt utsedd försörjningsstöds- administratör**	*Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag ** Se bilaga 2
3.4	Beslut att avvisa ombud och biträde då skäl föreligger	14 § Förvaltnings- lagen	Socialsekreterare Försörjningsstöds- handläggare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
3.5	Föreläggande att styrka ombudets behörighet	15 § Förvaltningslagen	Socialekreterare Försörjningsstöds- handläggare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
4. Avskrivning av skuld				
4.1	Beslut om nedskrivning av eller befrielse från skuld avseende debiterad avgift till enskild	8 kap 1–2 §§ SoL 9 kap 4 § SoL	Ekonomichef	
5. Överklagande				
5.1	Yttrande med anledning av överklagande av delegats beslut		Delegat i ursprungsbeslut Jurist	I första hand delegat i ursprungsbeslut
5.2	Omprövning vid överklagande av beslut	46 § Förvaltningslagen	Delegat i ursprungsbeslut	
5.3	Beslut om avvisning av för sent inkommen överklagan	45 § Förvaltningslagen	Delegat i ursprungsbeslut	Beslutet benämns rättidsprövning
5.6	Prövning vid jävsinvändning	16–18 §§ Förvaltningslagen	Enhetschef inom handläggning	
5.7	Beslut att begära eller att ej begära prövningstillstånd samt beslut att överklaga eller att ej överklaga domstolsbeslut till förvaltningsrätt och kammarrätt		Enhetschef inom handläggning Socialnämndens individ- och myndighetsutskott*	*Individ- och myndighets- utskottet har beslutanderätt i egna fattade beslut
5.8	Beslut att begära prövningstillstånd till Högsta Förvaltningsdomstolen		Kontorschef Socialnämndens individ- och myndighetsutskott*	*Individ- och myndighets- utskottet har beslutanderätt i egna fattade beslut
5.9	Beslut om föreläggande för en enskild att avhjälpa en brist i en framställning	20 § Förvaltningslagen	Delegat i ursprungsbeslut	
5.10	Beslut att avslå begäran om att avgöra ett ärende	12 § Förvaltningslagen	Enhetschef inom handläggning	
5.11	Yttrande vid överklagan om beslut enligt punkt 5.10		Enhetschef inom handläggning	
5.12	Beslut om begäran om inhibition	28 § Förvaltningsprocesslagen	Enhetschef inom handläggning Kontorschef Socialnämndens individ- och myndighetsutskott*	* Individ- och myndighets- utskottet har beslutanderätt i egna fattade beslut

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
6. Fullmakt/ombud				
6.1	Beslut att företräda nämnden i domstol i mål och ärenden som rör enskild, eller beslut att utse ombud i sådana fall	10 kap 2 § SoL	Enhetschef Jurist	
6.2	Beslut om fullmakt att företräda nämnden i övriga mål och ärenden, eller beslut att utse ombud i sådana fall	10 kap 2 § SoL	Kontorschef Jurist	
6.3	Utfärdande av fullmakt och kvittens av ankommande värdepast		Sektorchef	Ersättare: Biträdande sektorchef
6.4	Utfärdande av rättegångsfullmakt i tvistemål	12 kap. 8 § rättegångsbalk en	Sektorchef	Ersättare: Biträdande sektorchef
7. Yttranden				
7.1	Yttrande till överförmyndare eller tingsrätt angående förordnande av god man eller förvaltare	11 kap 16 § Föräldrabalken	Socialekreterare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS Enhetschef i verkställighet*	*Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag
7.2	Yttranden avseende - sådant som inte är reglerat i besluts- och delegationsförteckningen i övrigt, - direktbesvarande till myndigheter i ärenden ställd till nämnd* - remissvar - övriga elevärenden, samt - myndighetsbeslut och övriga överklaganden		Kontorschef	*Beslut om att remisser ställd till nämnd ska hanteras av tjänstemannaorganisationen sker i samråd med ordförande
7.3	Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och övriga tillsynsmyndigheter (exempelvis: Skolinspektionen, Diskrimineringsombudsmannen och Justitiekanslern) som rör individärenden	13 kap 5 § SoL	Ordförande i Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	Yttranden till Justitieombudsmannen beslutas alltid av nämnd
7.4	Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och domstol gällande ej verkställda gynnande beslut	16 kap 6a § SoL	Ordförande i Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	
8. Allmänna handlingar och sekretess				
8.1	Fatta överklagbart beslut att inte lämna ut journaler och handlingar som härrör från verksamhet enligt SoL, LSS, LVU och LVM	2 kap 1 och 2 §§ i Tryckfrihetsförordningen, 6 kap. 3–4 § samt 10 kap 4, 13-14 §§ i Offentlighets- och sekretesslagen	Enhetschef Enhetschef i verkställighet*	*Externa utförare ansvarar för begäran om utlämnande av upprättad handling under pågående tjänsteköp, enligt gällande lagstiftning HSL, SoL, LSS eller likalydande

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
				lagstiftning utifrån sitt uppdrag Utlämnande av allmän handling är verkställighet, menprövning sker alltid vid utlämnande
8.2	Fatta överklagbart beslut om att inte lämna ut allmän handling till enskild eller annan myndighet samt uppställande av förbehåll i samband med utlämnande till enskild	2 kap. 1 och 15 § Tryckfrihetsförordningen, tillämpliga lagrum i Offentlighets- och sekretesslagen	Sektorchef* Kontorschef	*Gäller handlingar som ej härrör till ett kontor Utlämnande av allmän och offentlig handling är verkställighet, menprövning sker alltid vid utlämnande
9. Externa köp				
9.1	Beslut om köp av tjänst i annan kommun eller enskild verksamhet inom ramavtal samt undertecknande av placeringskontrakt		Enhetschef inom handläggning	
9.2	Beslut om köp av tjänst i annan kommun eller enskild verksamhet utom ramavtal samt undertecknande av placeringskontrakt		Verksamhetschef myndighet	
10. Personuppgifter				
10.1	Befogenhet att underteckna personuppgiftsbiträdesavtal för den personuppgiftsansvariges del	Art. 28 GDPR	Biträdande sektorchef	
10.2	Beslut att inte anmäla en personuppgiftsincident till tillsynsmyndigheten när det är osannolikt att personuppgiftsincidenten medför en risk för fysiska personers rättigheter och friheter	Art. 33.1 GDPR	Dataskyddssamordnare	
10.3	Beslut att helt eller delvis avslå den registrerades begäran eller inte vidta åtgärder med anledning av begäran	Art. 12, Art. 15–22 GDPR	Dataskyddssamordnare	Avser rätten till tillgång (registerutdrag), rätten till rättelse och radering, rätten att bli bortglömd, rätten till begränsning av behandling, rätten till dataportabilitet, rätten att göra invändningar och automatiserat beslutsfattande

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
10.4	Beslut att förlänga tiden för tillhandahållande av information till den registrerade vid komplicerad begäran, maximalt ytterligare två månader	Art. 12.3 GDPR	Dataskyddssamordnare	
10.5	Beslut att ta ut en avgift vid uppenbart ogrundade och orimliga begäranden från den registrerade	Art. 12.5 a-b GDPR	Dataskyddssamordnare	
11. Smittskyddslag				
11.1	Lämna upplysningar till smittskyddsläkare efter underrättelse från denne	6 kap 11 § Smittskyddslagen	Enhetschef inom handläggning och verkställighet 1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
11.2	Anmäla till smittskyddsläkare om den smittade inte följer de meddelade förhållningsreglerna	6 kap 12 § Smittskyddslagen	Enhetschef inom handläggning och verkställighet 1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
12. Lex Sarah				
12.1	Beslut att anmäla ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande till Inspektionen för vård och omsorg	14 kap 7 § SoL 24 f § LSS	Socialt ansvarig samordnare	Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag
12.2	Beslut att avsluta Lex Sarah-utredning	14 kap 6 SoL 24 e § LSS	Socialt ansvarig samordnare	Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag
13. Övrigt				
13.1	Beslut om avvikelse från gällande besluts- och delegationsförteckning (t ex för vikarierande och nyanställd socialsekreterare, handläggare, försörjningsstödshandläggare, biståndshandläggare)		Delegatens överordnade chef	Avser endast möjligheten att minska beslutanderätten. Vidaredelegation utöver delegationsförteckningen är ej tillåtet
13.2	Anmälan om bidragsbrott	6 § Bidragsbrottslag	Enhetschef inom försörjningsstöd Enhetschef myndighet	Gäller bara vid utbetalningar till enskild, enligt lag
13.3	Beslut att begära utdrag ur belastningsregistret och/eller misstankeregistret		Enhetschef Socialsekreterare Familjehemssekreterare Familjerättssekreterare Samordnare utredningsenhet uppdragstagare	I de verksamheter där det är lagstyrt

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
13.4	Under löpande år besluta om förändringar av mottagningsattestanter och beslutsattestanter		Sektorchef	
13.5	Beslut om bidrag <ul style="list-style-type: none"> - ur fonder till enskilda upp till 25 % av basbelopp samt - till föreningar med verksamhet i överensstämmelse med fondvillkoren 		Ekonomichef	Ersättare: Verksamhetschef Planering analys och utvärdering
13.6	Anmälan och ändringar i Omsorgsregistret (IVO)	7 kap 1 § SoL 23 § LSS	Särskild utsedd handläggare	
13.7	Utföra redaktionella ändringar i besluts- och delegationsförteckningen		Sektorchef	Avser endast redaktionella ändringar, ej ändringar i sak
13.8	Besluta om att hos Kronofogdemyndigheten ansöka om handräckning eller att hos allmän domstol ansöka om stämning i ärenden om avhysning av hyresgäst		Jurist	

Specifikt för Omvårdnadsnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Avgiftshandläggning				
ON 1.1	Beslut om avgift inom omvårdnadsnämndens ansvarsområde	8 kap. 2–9 §§ SoL	Avgiftshandläggare	
ON 1.2	Beslut om individuellt tillägg avseende kostnad för <ul style="list-style-type: none"> – dubbelt boende – arvode till god man – övriga utgifter 	8 kap. 2–9 §§ SoL	Avgiftshandläggare	
2. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL				
ON 2.1	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.2	Beslut om bistånd i form av vård- och omsorgsboende	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.3	Beslut om rätten till medboende	4 kap. 1 c § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.4	Beslut om bistånd i form av trygghetstelefon	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.5	Beslut om bistånd i form av dagverksamhet	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.6	Beslut om bistånd i form av resursplats	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Myndighet	
ON 2.7	Beslut om bistånd i form av avlösningsvistelse	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.8	Beslut om bistånd i form av hjälp i hemmet	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	Utföraren sätter in akuta och nödvändiga insatser (även vak) som uppkommer under obekvämt arbetstid, men runt hemsjukvårdspatienter godkänner konsultsjuksköterska under obekvämt arbetstid att akut behov av vak sätts in.
ON 2.9	Beslut om insatser enligt förenklat beslutsfattande utifrån fastställda kriterier	4 kap. 2 a § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
ON 2.10	Beslut om bistånd enligt 4 kap 1 § SoL vid flytt från annan kommun	2 a kap. 8–9 §§ SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	Beslutet benämns förhandsbesked
ON 2.11	Beslut om bistånd med kontaktperson a) upp till 20 timmar/månad	4 kap. 1 § och 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
	b) utöver 20 timmar/månad	4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
3. Hälso- och sjukvård				
ON 3.1	Beslut om att till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) anmäla allvarlig vårdskada	3 kap. 5 § Patientsäkerhetslagen 4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig Sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
ON 3.2	Beslut om rutin för delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
ON 3.3	Beslut om att utse ansvarig sjuksköterska för läkemedelsförråd och läkemedelsrekvisition inom särskilda boendeformer samt hemsjukvård	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
ON 3.4	Undertecknande av samverkansavtal för läkarmedverkan	16 kap. 1 § HSL	Verksamhetschef HSL	
ON 3.5	Beslut om anmälan av legitimerad personal som kan utgöra fara för patientsäkerheten till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).	3 kap. 7 § Patientsäkerhetslagen (2010:659)	Biträdande sektorchef	
ON 3.6	Anmälan och revidering i vårdgivarregistret (IVO)	2 kap. Patientsäkerhetslagen (2010:659)	Särskild utsedd handläggare	
ON 3.7	Yttranden till patientnämnd		Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)	
4. Allmänna handlingar och sekretess				
ON 4.1	Fatta överklagbart beslut om att inte lämna ut journaler och handlingar som härrör från verksamhet enligt hälso- och sjukvårdslagen	2 kap. 1 och 2 § i Tryckfrihetsförordningen, 6 kap. 3–4 § samt 10 kap. 4, 13–14 §§ i Offentlighets- och sekretesslagen 8 kap. 2 i Patientdatalagen	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinskt ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad. Utlämnande av allmän handling är verkställighet, menprövning sker alltid vid utlämnande

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
5. Övrigt				
ON 5.1	Undertecknande samt uppsägning av andrahandskontrakt vid uthyrning av lägenhet i vård- och omsorgsboende		Enhetschef i verkställighet Boendesamordnare*	*Gäller bara vid driftentreprenader

Specifikt för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS				
AFN 1.1	Beslut om personkretstillhörighet	1 och 7 §§ LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.2	Beslut om biträde av personlig assistent	9 § 2 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.3	Beslut om ekonomiskt stöd till skäliga kostnader för personlig assistans utöver assistansersättning	9 § 2 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.4	Beslut om ekonomiskt stöd till skäliga kostnader för personlig assistans	9 § 2 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.5	Beslut om merkostnad för sjuklön	9 § 2 p. LSS	Administratör LSS	
AFN 1.6	Beslut om utbetalning av ekonomiskt stöd enligt 9 § 2 p. till annan än den ersättningsberättigade	11 § LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.7	Beslut om att kräva återbetalning vid felaktig ekonomisk ersättning enligt 9 § 2 p. LSS	12 § LSS	Enhetschef myndighet	
AFN 1.8	Beslut om ledsagarservice	9 § 3 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.9	Beslut om biträde av kontaktperson a) upp till 20 timmar/månad	9 § 4 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
	b) över 20 timmar/månad	9 § 4 p. LSS	Enhetschef myndighet	
AFN 1.10	Beslut om arvode och omkostnadsersättning utöver nämndens fastställda princip		Enhetschef rekryteringsenhet uppdragstagare	Princip fastställd i 19AFN64, se rutin för ersättning till uppdragstagare (VG-RUT-S-5806)
AFN 1.11	Beslut om avlösarservice i hemmet	9 § 5 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.12	Beslut om korttidsvistelse utanför hemmet	9 § 6 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.13	Beslut om korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov	9 § 7 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.14	Beslut om boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet	9 § 8 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.15	Beslut om bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna	9 § 9 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.16	Beslut om daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig	9 § 10 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.17	Fastställande av avgift från förälder i samband med placering av barn	20 § LSS, 6 kap. 2–4 §§ SFS	Avgiftshandläggare	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
AFN 1.18	Beslut om att nämnden ska uppbära underhållsstöd	20 § LSS 18 kap. 19 § Socialförsäkringsbalken	Avgiftshandläggare	
AFN 1.19	Upprättande av individuell plan vid begäran från den enskilde	10 § LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.20	Beslut om bistånd enligt 9 § LSS vid flytt från annan kommun	16 § LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	Beslutet benämns förhandsbesked
AFN 1.21	Beslut om bistånd med kontaktperson			
	a) upp till 20 timmar/månad	4 kap. 1 § och 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
	b) utöver 20 timmar/månad	4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
2. Vuxenutbildning				
AFN 2.1	Mottagande av elev till grundläggande vuxenutbildning	20 kap. 13 § och 2 st 14 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.2	Beslut om behörighet till utbildning på gymnasial nivå	20 kap 20 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.3	Beslut om samt yttrande över interkommunal ersättning inom gymnasial vuxenutbildning;			
	a) Vid beviljande	20 kap. 21 § Skollagen	Rektor	
	b) Vid avslag	20 kap. 21 § Skollagen	Ordförande i antagningsråd	Ersättare: vice ordförande
AFN 2.4	a) Mottagande av elev till gymnasial utbildning	20 kap. 22 § Skollagen	Rektor	
	b) Antagning av elev till gymnasial utbildning	20 kap. 23 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.5	Mottagande av elev till svenska för invandrare	21 kap. 7§ Skollagen	Rektor	
AFN 2.6	a) Mottagande av elev till särskild utbildning för vuxna	21 kap. 7 § Skollagen	Rektor	
	b) Antagning av elev till särskild utbildning för vuxna	21 kap. 7 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.7	Beslut om vilka nationella kurser som ska ges	2 kap. 9 § Förordning för vuxenutbildning	Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.8	Beslut om vilka kurser eller delkurser som ska anordnas	2 kap. 4 § Förordning för vuxenutbildning	Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.9	Beslut om dispens avseende underåriga sökande	3 kap 2 § Förordning för vuxenutbildning	Rektor	
AFN 2.10	Beslut om undantag från att utbildningen i svenska för invandrare ska omfatta mindre eller mer än 15 timmars undervisning under en fyraveckorsperiod	20 kap. 24 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.11	Beslut om att utbildning på kursen ska upphöra för elev	20 kap. 9 § Skollagen	Rektor	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
AFN 2.12	Beslut om att låta elev återuppta studier där beslut om att utbildningen ska upphöra efter beslut i enlighet med 2.9 eller efter avstängning	20 kap. 9 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.13	Beslut om avgift för böcker och andra lärvärtyg	20 kap. 7 § och 21 kap. 6 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.14	Beslut om att en person ska anses ingå i målgruppen som kan ansöka om studiestartsstöd		Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.15	Upprätta plan mot kränkande behandling	6 kap. 6–8 §§ Skollagen	Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.16	Utreda omständigheter och vidta åtgärder avseende kränkande behandling	6 kap. 10 § Skollagen	Rektor	

3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL

AFN 3.1	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare 1:e handläggare Försörjningsstöds- handläggare Biståndshandläggare SoL/psyk och SoL/LSS Särskild utsedd försörjningsstödsad ministratör (se bilaga 2)	
AFN 3.2	Beslut om försörjningsstöd enligt norm + 10 %	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare Försörjningsstöds- handläggare Särskild utsedd handläggare Särskild utsedd försörjningsstödsad ministratör (se bilaga 2)	
AFN 3.3	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt upp till 10 % av basbelopp	4 kap. 1–2 §§ SoL	Socialsekreterare Försörjningsstöds- handläggare Särskild utsedd handläggare Särskild utsedd försörjningsstödsad ministratör (se bilaga 2)	
AFN 3.4	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt upp till 50 % av basbelopp	4 kap. 1–2 §§ SoL	1:e socialsekreterare 1:e handläggare Särskild utsedd försörjningsstödsad ministratör (se bilaga 2)	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
AFN 3.5	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt upp till ett basbelopp	4 kap. 1–2 §§ SoL	Enhetschef Arbetsmarknad och stöd	
AFN 3.6	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt över ett basbelopp	4 kap. 1–2 §§ SoL	Verksamhetschef Arbetsmarknad och stöd	
AFN 3.7	Beslut om återkrav av felaktigt utgivet ekonomiskt bistånd	9 kap. 1 § SoL	Enhetschef Arbetsmarknad och stöd Särskilt utsedd försörjningsstöds-handläggare (se bilaga 2)	
AFN 3.8	Beslut om bistånd i form av förvaltning av egna medel	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Arbetsmarknad & Stöd Särskilt utsedd försörjningsstöds-handläggare (se bilaga 2) Särskilt utsedd försörjningsstöds-administratör (se bilaga 2)	
AFN 3.9	Undertecknande samt uppsägning av förstahandskontrakt av lägenhet i serviceboende		Verksamhetschef administrativt stöd Lokalsamordnare	I första hand verksamhetschef administrativt stöd
AFN 3.10	Undertecknande samt uppsägning av andrahandskontrakt vid uthyrning av lägenhet i gruppboende, serviceboende samt gruppboende och serviceboende		Boendesamordnare *	*även vid driftentreprenad
AFN 3.11	Beslut om bistånd i form av gruppboende och serviceboende	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL/psyk och SoL/LSS	
AFN 3.12	Beslut om bistånd i form av hjälp i hemmet (s k boendestöd och personligt stöd)	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL/psyk och SoL/LSS	Utföraren sätter in akuta och nödvändiga insatser (även vak) som uppkommer under obekvämt arbetstid, men runt hemsjukvårdspatienter godkänner konsultsjuksköterska under obekvämt arbetstid att akut behov av vak sätts in.
AFN 3.13	Beslut om bistånd enligt 4 kap 1 § SoL vid flytt från annan kommun	2 a kap. 8 §§ SoL	Biståndshandläggare SoL/psyk och SoL/LSS	Beslutet benämns förhandsbesked och avser socialpsykiatri

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
AFN 3.14	Beslut om bistånd i form av resursplats	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Myndighet	
4. Dödsbo				
AFN 4.1	Dödsboanmälan	20 kap. 8 § Ärvidabalken	Enhetschef Arbetsmarknad & Stöd Särskilt utsedd försörjningsstöds- handläggare (se bilaga 2)	
AFN 4.2	Omhändertagande av dödsbo	18 kap. 2 § Ärvidabalken	Enhetschef Arbetsmarknad & Stöd Särskilt utsedd försörjningsstöds- handläggare (se bilaga 2)	
5. Övrigt				
AFN 5.1	Beslut om kommunalt bostadstillägg enligt kommunfullmäktigebeslut 22 juni 2015		Särskild utsedd handläggare	
AFN 5.2	Beslut i vissa situationer ordna gravsättning enligt begravningslagen	5 kap. 2 § begravnings- lagen	Enhetschef försörjningsstöds- enheten	
6. Hälso- och sjukvård				
AFN 6.1	Beslut om att till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) anmäla allvarlig vårdskada	3 kap. 5 § Patientsäker- hetslagen 4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårds- förordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig Sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
AFN 6.2	Beslut om rutin för delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårds- förordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
AFN 6.3	Beslut om att utse ansvarig sjuksköterska för läkemedelsförråd och läkemedelsrekvisition inom särskilda boendeformer samt hemsjukvård	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårds- förordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
AFN 6.4	Yttranden till patientnämnd		Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)	
AFN 6.5	Fatta överklagbart beslut om att inte lämna ut journaler och handlingar som härrör från	2 kap. 1 och 2 § i Tryckfrihetsförör- dningen, 6 kap.	Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Kommunen har ansvar även i externa

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
	verksamhet enligt hälso- och sjukvårdslagen	3–4 § samt 10 kap. 4, 13-14 §§ i Offentlighets- och sekretesslagen 8 kap. 2 i Patientdatalagen	Medicinskt ansvarig för rehabilitering	verksamheter på entreprenad. Utlämnande av allmän handling är verkställighet, menprövning sker alltid vid utlämnande

Specifikt för Socialnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Yttranden				
SON 1.1	Yttrande angående undantag från bestämmelserna om förbud för barn under 15 år att medverka vid offentliga tillställningar	21 § Allmänna ordningsstadgan	Enhetschef inom mottagningsenhet, utredningsenheten barn, utredningsenheten ungdom och familjehemsenheten	
SON 1.2	Yttranden i frågor om körkort, trafik kort och flygcertifikat		Socialekreterare	
SON 1.3	Yttranden i frågor om vapenlicens och hemvärdet		1:e soc.sekr. inom utredningsenheten vuxen Jurist	
SON 1.4	Yttrande till polismyndigheten om utfärdande av pass för barn under 18 år	3 § Passförordning	Socialekreterare Familjerättssekreterare	
SON 1.5	Yttrande till allmän domstol om överlämnande till särskild vård för unga	32 kap. 1 § Brottsbalken	Socialekreterare	
SON 1.6	Yttrande till åklagarmyndighet	Lag med bestämmelser om unga lagöverträdare 11 §	Socialekreterare	
SON 1.7	Yttrande till allmän domstol då LVM är aktuell	31 kap. 2 § Brottsbalken	Socialekreterare	
SON 1.8	Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och domstol efter beslut att inte ta emot ärende	2a kap. 10–12 §§ SoL	Enhetschef myndighet	
SON 1.9	Yttrande över ansökan om bostadsbidrag till familj där barn vistas i familjehem, bostadstillägg till institution eller till hushåll där någon familjemedlem har en funktionsnedsättning	SFB 93 kap. 2 § resp. 98 kap. 11 §	Socialekreterare	
2. Övrigt				
SON 2.1	Beslut att socialnämnden i visst fall ska uppbära barnbidrag	16 kap. 18 § Socialförsäkringsbalken	Socialekreterare	
SON 2.2	Beslut att polisanmäla misstanke om brott rörande barn	10 kap. 21 § Offentlighets- och sekretesslagen	Socialekreterare efter 2 år i tjänst	Denna punkt syftar ej till orosanmälan. Orosanmälan är alla anställda skyldiga att göra

SON 2.3	Beslut att inte polisanmäla misstanke om brott mot barn		Socialnämndens individ- och myndighetsutskott Enhetschef för Utredningsenhet barn, Utredningsenhet ungdom, Mottagningsenhet, Familjehem och Enheten för våld i nära relation	Denna punkt syftar ej till orosanmälan. Orosanmälan är alla anställda skyldiga att göra
SON 2.4	Väcka talan om överflyttning av vårdnad	6 kap. 7, 8, 8a och 9 §§ Föräldrabalken	Socialnämnd	Delegeringsförbud enligt lag
SON 2.5	Beslut om framställning till annan kommun om överflyttning av ärende samt ansökan till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om överflyttning av ärende	2a kap. 10–12 §§ SoL	Enhetschef handläggning	
SON 2.6	Beslut i fråga om mottagande av ärenden från annan kommun	2a kap. 10–12 § SoL	Enhetschef handläggning	
SON 2.7	Beslut om bidrag (föreningsstöd) till social verksamhet med insatser upp till 50 % av basbelopp per år		Särskild utsedd handläggare	
SON 2.8	Beslut om att handläggare utan socionomexamen bedöms inneha annan relevant examen för utförande av sådana uppgifter rörande barn och unga som framgår av 3 kap. 3 a § andra stycket SoL	3 kap. 3 a § 2 stycket SoL	Enhetschef	Se vidare om bedömning av annan relevant examen, 3 kap. 1–3 §§ HSLF-FS 2017:79.

3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL

SON 3.1	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Socialekreterare	Enligt 11 kap. 1 a § SoL ska en omedelbar skyddsbedömning göras när anmälan rör barn eller unga. För nämndens utredningsskyldighet enligt 7 § LVM är det tillräckligt att det kan finnas skäl för tvångsvård för att en utredning ska påbörjas, dvs. att det kan antas att förutsättningarna är uppfyllda.
SON 3.2	a) Beslut om att utredning inte ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Enhetschef 1:e socialekreterare Socialekreterare inom mottagningsenheten* Socialekreterare inom utredningsenhet ungdom*	*efter 2 år i tjänst

				Sid 184(202) Separat utredning inleds ej, läggs till i pågående utredning.
	b) Beslut att utredning inte ska inledas i pågående ärende	11 kap 1 § SoL	Socialekreterare	
SON 3.3	Beslut om att utredning inte ska föranleda åtgärd	11 kap. 1 §	1:e socialekreterare Specialisthandläggare Socialekreterare inom mottagningsenhet*	*efter 2 år i tjänst
SON 3.4	a) Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd upp till 10 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Socialekreterare	
	b) Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd upp till 25 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	1:e socialekreterare	
	c) Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd upp till 50 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Familjehemsenheten, Utredningsenhet ungdom, Utredningsenhet barn, Utredningsenhet vuxen och Enheten våld i nära relation	
	d) Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd över 50 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 3.5	Beslut om återkrav av felaktigt utbetalt ekonomiskt bistånd	9 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom handläggning	
SON 3.6	Beslut om återkrav av felaktigt utgivet ekonomiskt bistånd	9 kap. 1 § SoL	1:e socialekreterare	
SON 3.7	Beslut om bistånd med kontaktfamilj	4 kap. 1 § SoL	Socialekreterare	
SON 3.8	a) upp till 20 timmar/månad	4 kap. 1 § och 3 kap. 6 § SoL	Socialekreterare	
	b) utöver 20 timmar/månad	4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
SON 3.9	Beslut om arvode och omkostnadsersättning utöver nämndens fastställda princip		Enhetschef inom rekryteringsenhet uppdragstagare och familjehem	Princip fastställd i 19SON149, se rutin för ersättning till uppdragstagare (VG-RUT-S-5806)
SON 3.10	Beslut om öppenvårdsinsatser för barn, ungdom och familj	4 kap. 1 § SoL	Socialekreterare*	*efter 2 år i tjänst
SON 3.11	Beslut om förtur till bostad av sociala skäl	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten	
SON 3.12	a) övergångsavtal	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten	
	b) övergångsavtal avseende ensamkommande barn	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenhet vuxen	
SON 3.13	Beslut om bistånd i form av vistelse i jourlägenhet	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boende- enheten Socialekreterare* inom Enheten våld i nära relation	*efter 2 år i tjänst
SON 3.14	Beslut om bistånd i form av vistelse på akutboende	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten	
SON 3.15	Beslut om medgivande till vård och sociala insatser	6 kap. 13a Föräldrabalken	Individ- och myndighetsutskott	

SON 3.16	Beslut om förlängning av utredningstid	11 kap. 2 § SoL	Enhetschef inom utredningsenhet barn, utredningsenhet ungdom, mottagningsenhet familjehem och Enheten våld i nära relation	
SON 3.17	Beslut om inskrivning, utskrivning och avvisning på HVB och boendeenheter i egen regi		Föreståndare för hemmet/enhetschef boendeenheterna	
SON 3.18	Beslut om att ta ut ersättning (avgift) från enskild biståndstagare	8 kap. 1–2 §§ SoL	Administratör	
SON 3.19	Fastställande av avgift från förälder i samband med placering av barn	8 kap. 1 § SoL	Särskilt utsedd handläggare	
SON 3.20	Beslut om att nämnden ska uppbära underhållsstöd	18 kap. 19 § Socialförsäkringsbalken	Avgiftshandläggare	
SON 3.21	Framställning till Försäkringskassan om ändring av mottagare för allmänt barnbidrag	16 kap. 18 § Socialförsäkringsbalken	Socialekreterare Familjehemssekreterare	
SON 3.22	Framställan till CSN om ändring av mottagare för studiebidrag		Socialekreterare	
SON 3.23	Beslut om uppföljning efter att utredning har avslutats utan beslut om insats	11 kap. 4 a § SoL	1:e socialekreterare Specialisthandläggare	
SON 3.24	Beslut om eftergift	9 kap 4 § SoL	Enhetschef Utredningsenhet vuxen	

4. Insatser för barn och ungdom

SON 4.1	Beslut om placering i familjehem och HVB för a) barn upp till 18 år	4 kap. 1 § SoL	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
	b) personer över 18 år	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom utredningsenhet barn, utredningsenhet ungdom, familjehem och mottagningsenhet	
SON 4.2	Medgivande för annat enskilt hem än vårdnadshavare/förälder att ta emot underårig för stadigvarande vård och fostran.	6 kap. 6 § SoL	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	Gäller vid privatplaceringar
SON 4.3	Beslut om att annat enskilt hem än vårdnadshavaren/förälder får ta emot underårig för stadigvarande vård och fostran.	6 kap. 6 § SoL	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	Gäller vid socialnämndens placeringar
SON 4.4	Beslut om tillfällig placering i kontrakterat jourhem, släkting-/nätverkshem	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom mottagningsenhet, utredningsenhet barn, utredningsenhet ungdom, familjehemsenheten och enheten våld i nära relation	
SON 4.5	a) Beslut om tillfällig placering i upphandlade HVB, upp till 6 månader	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom mottagningsenheten, utredningsenheten barn,	För placering utanför avtal, se 9.1

			utredningsenheten ungdom, familjehems- enheten och enheten våld i nära relation	Sid 186(202) samt 9.2 i den gemensamma delen
	b) Beslut om tillfällig placering i upphandlade HVB för barn upp till 18 år, för placeringar upp till och med 6 månader	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom mottagningsenheten, utredningsenheten barn, utredningsenheten ungdom, familjehems- enheten och enheten våld i nära relation	För placering utanför avtal, se 9.1 samt 9.2 i den gemensamma delen Efter 6 månader ska beslut fattas av individ- och myndighetsutskott
SON 4.6	Beslut att godkänna kontrakterade jourhem	6 kap. 6 § SoL	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 4.7	Beslut om kostnader vid placering, omplacering eller flyttning från familjehem/institution, med högst 40 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare Familjehemssekreterare	
SON 4.8	Beslut om övriga omkostnader till familjehem för extra utrustning, resekostnader med mera med högst 25 % av basbelopp per månad/barn	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare Familjehemssekreterare	
SON 4.9	Beslut om ersättning för förlorad arbetsförtjänst till familjehem	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Familjehemsenheten och Rekryteringsenheten Uppdragstagare	
SON 4.10	Beslut om kostnad för personligt stöd i skolan samt resekostnader i samband med placering	4 kap. 1 § SoL 11 § LVU	Enhetschef myndighet	
SON 4.11	Övervägande av vård	6 kap. 8 § SoL	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 4.12	Övervägande av ansökan om flyttningsförbud i samband med begäran om att vård ska upphöra	6 kap. 8a § SoL	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 4.13	Övervägande av vårdnadsöverflyttning	6 kap. 8b § SoL	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 4.14	Kostnader för skador som barn vållar i familjehem och som ej ersätts av hem- och ansvarsförsäkring, med högst 25 % av basbelopp		Säkerhetssamordnare	
SON 4.15	Beslut om ersättning i familjehem upp till högsta nivå inom SKR:s rekommendationer		Familjehemssekreterare inom utredningsenhet uppdagstagare och familjehemsenheten	
SON 4.16	Beslut om resursfamilj för familjehemsplacerade barn		Familjehemssekreterare inom rekryteringsenheten och familjehemsenheten	
SON 4.17	Beslut gällande umgängesresor efter vårdnadsöverflytt till tidigare familjehem		Familjehemssekreterare	
SON 4.18	Beslut om bistånd i form av stödboende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef	
5. Insatser för vuxna				

SON 5.1	Beslut om bistånd i form av a) familjehem	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen	
	b) HVB	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen Enhetschef våld i nära relation	
SON 5.2	Beslut om anhörigvecka till en kostnad av maximalt 15 000 kr/tillfälle	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen	
SON 5.3	Beslut om bistånd i form av stödboende	4 kap. 1 § SoL	Socialekreterare	
SON 5.4	Beslut om bistånd i form av träninglägenhet	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten boende	
SON 5.5	a) Beslut om bistånd i form av tillsynsboende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen	
	b) Beslut om jourplacering på tillsynsboende	4 kap 1 § SoL	Socialekreterare utredningsenhet vuxen	
SON 5.6	Beslut om bistånd i form av jourplacering på tillsynsboende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen	
SON 5.7	Beslut om bistånd i form av öppenvård	4 kap. 1 § SoL	Socialekreterare inom utredningsenheten vuxen och enheten våld i nära relation	
SON 5.8	Beslut om placering i skyddat boende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen, mottagningsenhet och enheten våld i nära relation	

6. Lag om särskilda bestämmelser för vård av unga, LVU

SON 6.1	Beslut om ansökan till förvaltningsrätt om vård enligt LVU	4 § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	Delegeringsförbud
SON 6.2	Beslut om omedelbart omhändertagande	6 § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.3	Beslut om omedelbart omhändertagande då Socialnämndens individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	6 § LVU	Ordförande i socialnämnden*	Kompletterande beslutsrätt *Vid frånvaro av ordförande är följande ledamöter och med följande turordning förordnade att fatta beslut med stöd av kompletterande beslutanderätt, enligt beslut av socialnämnd, dnr 23SON20: 1. Lena Lundgren Rörick 2. EvaMarja Andersson

				3. Aleksandra Stamenkovic 4. Elizabeth Puhls
SON 6.4	Beslut om omedelbart omhändertagande	6a § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.5	Beslut om omedelbart omhändertagande, när svensk domstol inte är behörig att besluta om beredande av vård enligt LVU då Socialnämndens individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	6a § LVU	Ordförande i socialnämnden*	Kompletterande beslutsrätt *Vid frånvaro av ordförande är följande ledamöter och med följande turordning förordnade att fatta beslut med stöd av kompletterande beslutanderätt, enligt beslut av socialnämnd, dnr 23SON20: 1. Lena Lundgren Rörick 2. EvaMarja Andersson 3. Aleksandra Stamenkovic 4. Elizabeth Puhls
SON 6.6	Begäran om förlängd utredningstid vid 6 § LVU	8 § LVU	Ordförande i socialnämnden*	Kompletterande beslutanderätt, vid eget beslut enligt 6 § LVU *Vid frånvaro av ordförande är följande ledamöter och med följande turordning förordnade att fatta beslut med stöd av kompletterande beslutanderätt, enligt beslut av socialnämnd, dnr 23SON20: 1. Lena Lundgren Rörick 2. EvaMarja Andersson 3. Aleksandra Stamenkovic 4. Elizabeth Puhls
SON 6.7	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra	9 § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.8	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra då Socialnämndens individ- och	9 § LVU	Ordförande i socialnämnden*	Kompletterande beslutanderätt, vid eget beslut enligt 6 § LVU

	myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas			*Vid frånvaro av ordförande är följande ledamöter och med följande turordning förordnade att fatta beslut med stöd av kompletterande beslutanderätt, enligt beslut vid socialnämnd, dnr 23SON20: 1. Lena Lundgren Rörick 2. EvaMarja Andersson 3. Aleksandra Stamenkovic 4. Elizabeth Puhls
SON 6.9	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra	9a § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.10	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra då Socialnämndens individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	9b § LVU	Ordförande i socialnämnden*	Kompletterande beslutanderätt, vid eget beslut enligt 6a § LVU *Vid frånvaro av ordförande är följande ledamöter och med följande turordning förordnade att fatta beslut med stöd av kompletterande beslutanderätt, enligt beslut vid socialnämnd, dnr 23SON20: 1. Lena Lundgren Rörick 2. EvaMarja Andersson 3. Aleksandra Stamenkovic 4. Elizabeth Puhls
SON 6.11	Begäran om förlängd utredningstid vid 6a § LVU	9a § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.12	Begäran om förlängd utredningstid vid 6a § LVU då Socialnämndens individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	9a § LVU	Ordförande i socialnämnden*	Kompletterande beslutanderätt, vid eget beslut enligt 6a § LVU *Vid frånvaro av ordförande är följande ledamöter och med följande turordning förordnade att fatta

				beslut med stöd av kompletterande beslutanderätt, enligt beslut vid socialnämnd, dnr 23SON20: 1. Lena Lundgren Rörick 2. EvaMarja Andersson 3. Aleksandra Stamenkovic 4. Elizabeth Puhls
SON 6.13	Beslut om hur vården ska ordnas och om var den unge ska vistas	11 § 1, 2 st LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.14	Beslut om hur vården ska ordnas och om var den unge ska vistas då Socialnämndens individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	11 § 3 st LVU	Ordförande i socialnämnden*	Kompletterande beslutanderätt till SON 6.13 *Vid frånvaro av ordförande är följande ledamöter och med följande turordning förordnade att fatta beslut med stöd av kompletterande beslutanderätt, enligt beslut vid socialnämnd, dnr 23SON20: 1. Lena Lundgren Rörick 2. EvaMarja Andersson 3. Aleksandra Stamenkovic 4. Elizabeth Puhls
SON 6.15	Beslut rörande den unges förhållanden i den mån beslutet ej är att hänföra till 11 § 1 och 2 st LVU	11 § 4 st LVU	Socialsekreterare	
SON 6.16	Övervägande av vård med stöd av 2 § LVU	13 § 1 st LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.17	Övervägande av ansökan om flyttningsförbud i samband med prövning av om vård ska upphöra	13b § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.18	Övervägande av vårdnadsöverflyttning	13c § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.19	Omprövning av vård med stöd av 3 § LVU	13 § 2 st LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.20	a) Beslut om rätt till umgänge eller beslut om att vistelseort inte ska röjas för vårdnadshavare	14 § 2 st LVU	Socialnämnd	
	b) I brådskande fall då nämndens beslut ej kan avvaktas	14 § 2 st LVU	Ordförande i socialnämnden	

SON 6.21	Övervägande av beslut beträffande umgänge eller hemlighållande av vistelseort	14 § 3 st LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.22	Beslut om att vård enligt LVU ska upphöra	21 § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.23	Beslut om - särskild kontaktperson - deltagande i öppenvårdsbehandling	22 § 1, 2 st LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.24	Beslut att utse och entlediga kontaktperson	22 § 1, 2 st LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.24	Ansökan hos förvaltningsrätt om flyttningsförbud	24 § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.25	Övervägande av om flyttningsförbud fortfarande behövs	26 § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.26	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud	27 § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.27	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud då Socialnämndens individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	27 § LVU	Ordförande i socialnämnden*	Kompletterande beslutanderätt till SON 6.26 *Vid frånvaro av ordförande är följande ledamöter och med följande turordning förordnade att fatta beslut med stöd av kompletterande beslutanderätt, enligt beslut av socialnämnd, dnr 23SON20: 1. Lena Lundgren Rörick 2. EvaMarja Andersson 3. Aleksandra Stamenkovic 4. Elizabeth Puhls
SON 6.28	Beslut om att tillfälligt flyttningsförbud ska upphöra	30 § 2 st LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.29	Beslut om den unges umgänge med vårdnadshavare efter beslut om flyttningsförbud eller tillfälligt flyttningsförbud	31 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SON 6.30	Beslut om biträde av polis för att genomföra läkarundersökning	43 § 1 st LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott*	* Ordförande i de fall då Socialnämndens individ- och myndighetsutskotts beslut ej kan avvaktas
SON 6.31	Beslut om att begära biträde av polis för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande	43 § 2 st LVU	Särskild utsedd tjänsteman enligt bilaga 1	

SON 6.32	Beslut om ansökan om utreseförbud	31 b § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.33	Beslut om omprövning och upphörande av utreseförbud	31 c § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.34	Beslut om tillfälligt utreseförbud	31 d § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.35	Beslut om tillfälligt utreseförbud när socialnämndens individ- och myndighetsutskotts beslut ej kan avvaktas	31 d § LVU	Ordförande i socialnämnden, särskilt förordnad ledamot	Se § 160 2020-08-25
SON 6.36	Beslut om upphörande av tillfälligt utreseförbud	31 g § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.37	Beslut om upphörande av tillfälligt utreseförbud när socialnämndens individ- och myndighetsutskotts beslut ej kan avvaktas	31 g § LVU	Ordförande i Socialnämnden, särskilt förordnad ledamot	Se § 160 2020-08-25
SON 6.38	Beslut om undantag från utreseförbud	31 i § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.39	Beslut om läkarundersökning, läkare och plats för läkarundersökning	32 § LVU	Enhetschef	
SON 6.40	Beslut om provtagning vid upphörande av vård	32 b, c §§ LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.41	Beslut om provtagning inför umgänge	32 a, c §§ LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	

7. Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM

SON 7.1	Beslut om att inleda utredning då man fått kännedom om att det kan finnas skäl att bereda någon tvångsvård	7 § LVM	Socialekreterare inom utredningsenheten vuxen och mottagningsenheten	
SON 7.2	Beslut att avsluta LVM-utredning utan åtgärd	7 § LVM	Enhetschef utredningsenhet vuxen	
SON 7.3	Beslut om läkarundersökning och utse läkare för undersökning	9 § LVM	Socialekreterare utredningsenheten vuxen och mottagningsenhet	
SON 7.4	Beslut om att ansöka om tvångsvård enligt LVM	11 § LVM	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 7.5	Beslut om omedelbart omhändertagande av missbrukare	13 § LVM	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 7.6	Beslut om omedelbart omhändertagande av missbrukare då Socialnämndens individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	13 § LVM	Ordförande i socialnämnden*	Kompletterande beslutsrätt till SON 7.5 *Vid frånvaro av ordförande är följande ledamöter och med följande turordning förordnade att fatta beslut med stöd av kompletterande beslutanderätt, enligt beslut av socialnämnd,

				Sid 193(202) dnr 23SON20: 1. Lena Lundgren Rörick 2. EvaMarja Andersson 3. Aleksandra Stamenkovic 4. Elizabeth Puhls
SON 7.7	Beslut om upphävande av omedelbart omhändertagande	18 b § LVM	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 7.8	Beslut om upphävande av omedelbart omhändertagande då Socialnämndens individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	18 b § LVM	Ordförande i socialnämnden*	Kompletterande beslutsrätt till SON 7.7 *Vid frånvaro av ordförande är följande ledamöter och med följande turordning förordnade att fatta beslut med stöd av kompletterande beslutanderätt, enligt beslut av socialnämnd, dnr 23SON20: 1. Lena Lundgren Rörick 2. EvaMarja Andersson 3. Aleksandra Stamenkovic 4. Elizabeth Puhls
SON 7.9	Samråd och planering av vården	26, 28 §§ LVM	Socialekreterare	
SON 7.10	Beslut om begäran av biträde av polis för genomförande av läkarundersökning	45 § 1 st LVM	1:e socialekreterare utredningsenhet vuxen och mottagningsenhet	
SON 7.11	Beslut om begäran om biträde av polis för inställelse till vårdinstitution	45 § 2 st LVM	1:e socialekreterare utredningsenhet vuxen och mottagningsenhet	
SON 7.12	Yttrande till åklagare vid åtalsprövning	46 § LVM	1:e socialekreterare Inom utredningsenheten vuxen	
SON 7.13	Yttrande till allmän domstol då den som begått brottslig gärning kan bli föremål för LVM-vård	31 kap. 2 § Brottsbalken	1:e socialekreterare Inom utredningsenheten vuxen	
SON 7.14	Beslut om egenavgift vid placering i HVB	8 kap. 1 § SoL 6 kap. 1 § SOFS	Socialekreterare	
8. Lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare				
SON 8.1	Att enligt 31 § 2 st. begära av polisen att utredning inleds	31 § 2 st LUL	1:e Socialekreterare ME, UEB, UEU, EVIN 1:e Barnsekreterare FE	31 § 2 st: På begäran av socialnämnden får en utredning om brott även inledas i

				andra fall avseende någon som inte har fyllt femton år, om socialnämnden bedömer att utredningen kan antas ha betydelse för att avgöra behovet av socialtjänstens insatser för den unge. Vid denna bedömning ska det särskilt beaktas om det är fråga om ett brott som innebär att den unge äventyrar sin hälsa eller utveckling eller om brottet kan antas utgöra ett led i en upprepad brottslighet begången av den unge.
--	--	--	--	---

9. Familjerättsärende

SON 9.1	Yttranden enligt namnlag	45 § Namnlagen	Familjerättssekreterare	
SON 9.2	Godkännande av bekräftelse av faderskap/föräldraskap	1 kap. 4, 9 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare Familjerättsassistent	
SON 9.3	Inleda och avsluta faderskaps-/föräldraskapsutredning	2 kap. 1, 4–6, 8-9 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare Familjerättsassistent	
SON 9.4	Beslut att väcka och föra talan i mål om faderskap/föräldraskap	3 kap. 5-6, 8 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 9.5	Godkänna avtal om underhållsbidrag för framtiden om betalningsperioder överstiger 3 månader (ej engångsbelopp)	7 kap. 7, 11 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 9.6	Godkänna avtal om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 17a § Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 9.7	Beslut att utse utredare i mål och ärende om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 19 § Föräldrabalken	Enhetschef familjerättsenheten	
SON 9.8	Beslut om kontaktperson för stöd och hjälp i vårdnads- och umgängesärende	4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL 5 kap. 1 § SoL	Familjerättssekreterare	
SON 9.9	Beslut om samarbetsamtal	4 kap. 1 § SoL 5 kap. 3 § SoL 6 kap. 18 § Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 9.10	Beslut om överflyttning av faderskapsärende till annan kommun	2 kap. 3 § 2 st Föräldrabalken	Socialnämnd	

SON 9.11	Beslut att inte påbörja utredning eller att lägga ned påbörjad utredning om faderskap	2 kap. 7 § Föräldrabalken	Socialnämnd	
SON 9.12	Samtycke till att adoptionsförfarandet får fortsätta	6 kap. 14 § SoL	Familjerättssekreterare	
SON 9.13	Medgivande att ta emot utländskt barn för adoption	6 kap. 12 § SoL	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 9.14	Beslut att utse utredare att genomföra en adoptionsutredning	4 kap. 14 § Föräldrabalken	Enhetschef familjerättsenheten	
SON 9.15	Beslut om att lämna upplysningar till rätten som inte innehåller ett ställningstagande i mål och ärenden om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 20 § 2 st. föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 9.16	Beslut om yttrande vid umgänge	6 kap. 15 c § 2 st. föräldrabalken	Familjerättssekreterare	

10. Alkohollag

SON 10.1	Beviljande av stadigvarande tillstånd till allmänheten eller slutet sällskap inom normaltiden	8 kap. 2 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.2	Avslag på stadigvarande tillstånd till allmänheten eller slutet sällskap	8 kap. 2 § Alkohollag	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 10.3	Ansökan från konkursförvaltare om serveringstillstånd vid serveringsställe som försatts i konkurs	9 kap. 12 § Alkohollag 8 kap. 2 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.4	Serveringstid efter kl. 01.00 till tillfälliga tillstånd för slutna sällskap	8 kap. 19 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.5	Beslut om serveringstid efter kl.01.00 vid stadigvarande tillstånd eller tillfälligt tillstånd till allmänheten	8 kap. 19 § Alkohollag	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 10.6	Ändring av serveringstid inom den lagstadgade normaltiden, kl. 11.00 – 01.00	8 kap. 19 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.7	Ändring avseende dryckeslag	8 kap. 2 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.8	Ändring avseende utökad/förändrad serveringsyta	8 kap. 14 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.9	Avskrivning av ärende och beslut i ärende som inte föranleder sanktioner		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.10	Beslut om tillfälliga tillstånd till allmänheten inom normaltiden	8 kap. 2 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.11	Beslut om tillfälliga tillstånd till slutna sällskap inom normaltiden	8 kap. 2 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.12	Beslut om stadigvarande tillstånd för slutna sällskap vid cateringverksamhet	8 kap. 4 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.13	Godkännande av lokal vid catering	8 kap. 4 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	

SON 10.14	Beslut om stadigvarande tillstånd för servering på gemensam serveringsyta	8 kap. 14 § 2 st. Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.15	Beslut om tillfälligt tillstånd för servering på gemensam serveringsyta	8 kap. 14 § 2 st. Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.16	Beslut om särskilt stadigvarande tillstånd, för provsmakning vid tillverkningsställe	8 kap. 7 § 2 st. Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.17	Beslut om särskilt tillstånd, tillfälligt, för provsmakning vid tillverkningsställe	8 kap. 7 § 2 st. Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.18	Beslut om tillfälligt tillstånd för provsmakning vid arrangemang	8 kap. 6 § 1 st. 2 p Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.19	Meddelande av villkor för stadigvarande serveringstillstånd		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.20	Meddelande av villkor för tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.21	Meddelande av villkor för tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.22	Anvisningar och information om lag och föreskrifter	8 kap. 9 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.23	Beslut om nedsättning av avgifter i vissa fall	8 kap. 10 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.24	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd på tillståndshavarens begäran	9 kap. 18 § 1 st. 1 p Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.25	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd på grund av att den tillståndspliktiga serveringsverksamheten upphört	9 kap. 18 § 1 st. 1 p Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.26	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd på grund av att nytt serveringstillstånd meddelats för samma serveringsställe	9 kap. 18 § 1 st. 1 p Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.27	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd i övriga fall	9 kap. 18 § 1 st. 2–3 p Alkohollag	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 10.28	Beslut om varning	9 kap. 17 § Alkohollag	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 10.29	Beslut om försäljningsförbud av folköl	9 kap. 19 § Alkohollag	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 10.30	Beslut om erinran	9 kap. 17 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.31	Infordrande av uppgifter, bokföring med mera	9 kap. 13–15 §§ Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.32	Begäran om att få tillträde till lokal	9 kap. 13, 15 §§ Alkohollag	Alkoholhandläggare Restauranginspektör Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.33	Begäran om polishandreckning	9 kap. 9 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Restauranginspektör Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	

SON 10.34	Överklagande av domar från förvaltningsrätt/kammarrätt	10 kap. 1 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.35	Omprövning av ärende jämlikt § 27 Förvaltningslagen efter överklagande till förvaltningsrätt/kammarrätt	10 kap. 1 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.36	Yttrande till Förvaltningsrätt och Kammarrätt med anledning av överklagande, när yttrandet ligger i linje med det överklagade beslutet	10 kap. 1 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.37	Beslut att polisanmäla vid misstanke om brott mot alkohollagstiftningen		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.38	Beslut om förlängd handläggningstid	5 § Alkohol-förordning	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.39	Beslut om kontrollköp	9 kap. 15 a § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

11. Lotterilag

SON 11.1	Avge yttrande till Spelinspektionen i tillståndsärenden		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 11.2	Göra polisanmälan vid misstanke om brott mot lotterilagen		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

12. Lag om handel med vissa receptfria läkemedel

SON 12.1	Rapportera brister till Läkemedelsverket	21 § lag om handel med vissa receptfria läkemedel	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 12.2	Beslut om kontrollköp	21 a § lag om handel med vissa receptfria läkemedel	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

13. Lag om tobak och liknande produkter

SON 13.1	Beviljande av tillstånd att bedriva detaljhandel eller partihandel med tobaksvaror	5 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.2	Meddelande av villkor för detaljhandelstillstånd samt partihandelstillstånd	5 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.3	Avslå ansökan om tillstånd att bedriva detaljhandel eller partihandel med tobaksvaror	5 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 13.4	Återkallelse av tobakstillstånd på tillståndshavarens begäran	7 kap. 10 § p 1 Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	

SON 13.5	Återkallelse av tobakstillstånd på grund av att den tillståndspliktiga försäljningsverksamheten upphört	7 kap. 10 § p 1 Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.6	Återkallelse av tobakstillstånd på grund av att nytt tobakstillstånd meddelats för samma försäljningsställe	7 kap. 10 § 1 p Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.7	Återkallelse av tobakstillstånd i övriga fall	7 kap. 10 § 2–4 p Lag om tobak och liknande produkter	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 13.8	Beslut om varning	7 kap. 11 § Lag om tobak och liknande produkter	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 13.9	Beslut om förbud att sälja elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare	7 kap. 13 § Lag om tobak och liknande produkter	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 13.10	Infordra uppgifter som behövs för tillsynsverksamheten	7 kap. 17 § Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.11	Begära tillträde till lokaler med mera för undersökning	7 kap. 18 § Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.12	Begära handräckning från polis	7 kap. 19 § Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.13	Beslut om kontrollköp	7 kap. 22 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.14	Nedsättning av avgifter i vissa fall	8 kap 1–2 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.15	Avskriva ärende samt beslut i ärende som inte föranleder sanktion		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.16	Meddela föreläggande och förbud utan eller med vite upp till 50 000 kr		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.17	Meddela föreläggande och förbud med vite över 50 000 kr inklusive löpande vite		Individ- och myndighetsutskott	
SON 13.18	Ansöka om utdömmande av vite		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.19	Överklaga dom från förvaltningsrätt	9 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

SON 13.20	Överklaga dom från kammarrätt	9 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.21	Omprövning av beslut efter överklagande av motpart		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.22	Yttrande till förvaltningsrätt eller kammarrätt med anledning av överklagande när yttrandet ligger i linje med det överklagade beslutet	9 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.23	Göra polisanmälan vid misstanke om brott mot lag om tobak och liknande produkter		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.24	Beslut om varning		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.25	Besluta om varning	29 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 13.26	Besluta om försäljningsförbud, med eller utan vite	29 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 13.27	Besluta om föreläggande och andra förbud än försäljningsförbud, utan vite, eller med vite upp till 50 000 kr	28 + 31 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.28	Meddela föreläggande och förbud med vite över 50 000 kr	28 + 31 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 13.29	Infordra uppgifter som behövs för tillsynsverksamheten	32 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.30	Begära tillträde till lokaler med mera för undersökning	33 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.31	Begära handräckning från polis	34 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmedel och tillstånd	
SON 13.32	Beslut om kontrollköp	37 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.33	Nedsättning av avgifter i vissa fall	40 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.34	Avskriva ärende samt beslut i ärende som inte föranleder sanktion		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmedel och tillstånd	

SON 13.35	Överklaga dom från förvaltningsrätt	42 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.36	Överklaga dom från kammarrätt	42 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.37	Omprövning av beslut efter överklagande av motpart	42 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.38	Yttrande till förvaltningsrätt eller kammarrätt med anledning av överklagande när yttrandet ligger i linje med det överklagade beslutet	42 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.39	Göra polisanmälan vid misstanke om brott mot lag om tobaksfria nikotinprodukter	43-45 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.40	Ansöka om utdömande av vite, oavsett vitesbeloppets storlek	6 § Lag (1985:206) om viten	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

Specifikt för Socialjouren

Delegerat av Socialnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutanderätt	Kommentar
1. Socialtjänstlagen, SoL				
SJ 1.1	Beslut att polisanmäla misstanke om brott rörande barn	10 kap. 21 § offentlighets- och sekretesslagen	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.2	Beslut i fråga om: försörjningsstöd enligt norm + 10 %	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.3	Beslut i fråga om övrigt bistånd upp till 10 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.4	Beslut om förvaltningens egna boenden	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.5	Beslut om att utredning ej ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.6	Beslut om tillfällig placering i jourhem/nätverkshem	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.7	Beslut om akut placering i HVB	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.8	Beslut om placering i skyddat boende	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.9	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
2. Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU				
SJ 2.1	Beslut om omedelbart omhändertagande	6 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.2	Begäran om förlängd utredningstid vid 6 § LVU	8 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.3	Beslut om omedelbart omhändertagande, när svensk domstol inte är behörig att besluta om beredande av vård enligt LVU då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	6a § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt
SJ 2.4	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	9b § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutanderätt	Kommentar
SJ 2.5	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra	9 § LVU	Ordförande i socialnämnden	Vid eget beslut enligt 6 § LVU
SJ 2.6	Beslut om hur vården ska ordnas och om var den unge ska vistas	11 § 3 st LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.7	Beslut rörande den unges förhållanden i den mån beslutet ej är att hänföra till 11 § 1 och 2 st LVU	11 § 4 st LVU	Socialsekreterare socialjour	
SJ 2.8	Beslut om rätt till umgänge eller beslut om att vistelseort ej ska röjas för vårdnadshavare då nämndens beslut ej kan avvaktas	14 § 2 st LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.9	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud	27 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.10	Beslut om den unges umgänge med vårdnadshavare efter beslut om flyttningsförbud eller tillfälligt flyttningsförbud	31 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.9	Beslut om läkarundersökning, utseende av läkare samt bestämmande av plats för läkarundersökning	32 § LVU	Ordförande	
SJ 2.10	Beslut om biträde av polis för att genomföra läkarundersökning	43 § 1 st LVU	Ordförande	
SJ 2.11	Beslut om att begära biträde av polis för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande	43 § 2 st LVU	Särskild utsedd tjänsteman enligt bilaga 1	
3. Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM				
SJ 3.1	Beslut om att inleda utredning då man fått kännedom om att det kan finnas skäl att bereda någon tvångsvård	7 § LVM	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 3.2	Beslut om att inledd utredning ska läggas ned	7 § LVM	Enhetschef socialjour	
SJ 3.3	Beslut om läkarundersökning samt utse läkare för undersökning	9 § LVM	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 3.4	Beslut om omedelbart omhändertagande av missbrukare	13 § LVM	Ordförande	Kompletterande beslutsrätt till SJ 3.3
SJ 3.5	Beslut om upphävande av omedelbart omhändertagande	18 b § LVM	Ordförande	
SJ 3.6	Beslut om begäran av biträde av polis för genomförande av läkarundersökning	45 § 1 st LVM	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 3.7	Beslut om begäran om biträde av polis för inställelse till vårdinstitution	45 § 2 st LVM	Socialsekreterare socialjouren	